

Budapest,
2005. november 23.,
szerda

152. szám

Ára: 1955,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2005: CXXIV. tv.	8772
2005: CXXV. tv.	8779
2005: CXXVI. tv.	8799
2005: CXXVII. tv.	8805
250/2005. (XI. 23.) Korm. r.	8810
251/2005. (XI. 23.) Korm. r.	8816
23/2005. (XI. 23.) MNB r.	8818
54/2005. (XI. 23.) EüM r.	8822
55/2005. (XI. 23.) EüM-FVM e. r.	8858
100/2005. (XI. 23.) GKM r.	8864
37/2005. (XI. 23.) PM r.	8864
85/2005. (XI. 23.) OGY h.	8865
1110/2005. (XI. 23.) Korm. h.	8865
1111/2005. (XI. 23.) Korm. h.	8865
2/2005. (XI. 23.) KüM h.	8866
3/2005. (XI. 23.) KüM h.	8866
	8867
	8870

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2005. évi CXXIV. törvény

az emberi jogok és az alapvető szabadságok
védelméről szóló, Rómában,

1950. november 4-én kelt Egyezménynek az
Egyezmény ellenőrző rendszerének módosítására
vonatkozó 14. jegyzőkönyve kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezménynek az Egyezmény ellenőrző rendszerének módosítására vonatkozó 14. jegyzőkönyve kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a jegyzőkönyvet e törvénnyel kihirdeti.

3. § A jegyzőkönyv angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Protocol No. 14 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, amending the control system of the Convention

Preamble

The member States of the Council of Europe, signatories to this Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as „the Convention”),

having regard to Resolution No. 1 and the Declaration adopted at the European Ministerial Conference on Human Rights, held in Rome on 3 and 4 November 2000;

having regard to the Declarations adopted by the Committee of Ministers on 8 November 2001, 7 November 2002 and 15 May 2003, at their 109th, 111th and 112th Sessions, respectively;

having regard to Opinion No. 251 (2004) adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on 28 April 2004;

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. november 7-i ülésnapján fogadta el.

considering the urgent need to amend certain provisions of the Convention in order to maintain and improve the efficiency of the control system for the long term, mainly in the light of the continuing increase in the workload of the European Court of Human Rights and the Committee of Ministers of the Council of Europe;

considering, in particular, the need to ensure that the Court can continue to play its pre-eminent role in protecting human rights in Europe,

have agreed as follows:

Article 1

Paragraph 2 of Article 22 of the Convention shall be deleted.

Article 2

Article 23 of the Convention shall be amended to read as follows:

„Article 23 – Terms of office and dismissal

1 The judges shall be elected for a period of nine years. They may not be re-elected.

2 The terms of office of judges shall expire when they reach the age of 70.

3 The judges shall hold office until replaced. They shall, however, continue to deal with such cases as they already have under consideration.

4 No judge may be dismissed from office unless the other judges decide by a majority of two-thirds that that judge has ceased to fulfil the required conditions.”

Article 3

Article 24 of the Convention shall be deleted.

Article 4

Article 25 of the Convention shall become Article 24 and its text shall be amended to read as follows:

„Article 24 – Registry and rapporteurs

1 The Court shall have a registry, the functions and organisation of which shall be laid down in the rules of the Court.

2 When sitting in a single-judge formation, the Court shall be assisted by rapporteurs who shall function under the authority of the President of the Court. They shall form part of the Court’s registry.”

Article 5

Article 26 of the Convention shall become Article 25 („Plenary Court”) and its text shall be amended as follows:

1 At the end of paragraph d, the comma shall be replaced by a semi-colon and the word „and” shall be deleted.

2 At the end of paragraph e, the full stop shall be replaced by a semi-colon.

3 A new paragraph f shall be added which shall read as follows:

„f make any request under Article 26, paragraph 2.”

Article 6

Article 27 of the Convention shall become Article 26 and its text shall be amended to read as follows:

„Article 26 – Single-judge formation, committees, Chambers and Grand Chamber

1 To consider cases brought before it, the Court shall sit in a single-judge formation, in committees of three judges, in Chambers of seven judges and in a Grand Chamber of seventeen judges. The Court’s Chambers shall set up committees for a fixed period of time.

2 At the request of the plenary Court, the Committee of Ministers may, by a unanimous decision and for a fixed period, reduce to five the number of judges of the Chambers.

3 When sitting as a single judge, a judge shall not examine any application against the High Contracting Party in respect of which that judge has been elected.

4 There shall sit as an ex officio member of the Chamber and the Grand Chamber the judge elected in respect of the High Contracting Party concerned. If there is none or if that judge is unable to sit, a person chosen by the President of the Court from a list submitted in advance by that Party shall sit in the capacity of judge.

5 The Grand Chamber shall also include the President of the Court, the Vice-Presidents, the Presidents of the Chambers and other judges chosen in accordance with the rules of the Court. When a case is referred to the Grand Chamber under Article 43, no judge from the Chamber which rendered the judgment shall sit in the Grand Chamber, with the exception of the President of the Chamber and the judge who sat in respect of the High Contracting Party concerned.”

Article 7

After the new Article 26, a new Article 27 shall be inserted into the Convention, which shall read as follows:

„Article 27 – Competence of single judges

1 A single judge may declare inadmissible or strike out of the Court’s list of cases an application submitted under Article 34, where such a decision can be taken without further examination.

2 The decision shall be final.

3 If the single judge does not declare an application inadmissible or strike it out, that judge shall forward it to a committee or to a Chamber for further examination.”

Article 8

Article 28 of the Convention shall be amended to read as follows:

„Article 28 – Competence of committees

1 In respect of an application submitted under Article 34, a committee may, by a unanimous vote,

a declare it inadmissible or strike it out of its list of cases, where such decision can be taken without further examination; or

b declare it admissible and render at the same time a judgment on the merits, if the underlying question in the case, concerning the interpretation or the application of the Convention or the Protocols thereto, is already the subject of well-established case-law of the Court.

2 Decisions and judgments under paragraph 1 shall be final.

3 If the judge elected in respect of the High Contracting Party concerned is not a member of the committee, the committee may at any stage of the proceedings invite that judge to take the place of one of the members of the committee, having regard to all relevant factors, including whether that Party has contested the application of the procedure under paragraph 1.b.”

Article 9

Article 29 of the Convention shall be amended as follows:

1 Paragraph 1 shall be amended to read as follows: „If no decision is taken under Article 27 or 28, or no judgment rendered under Article 28, a Chamber shall decide on the admissibility and merits of individual applications submitted under Article 34. The decision on admissibility may be taken separately.”

2 At the end of paragraph 2 a new sentence shall be added which shall read as follows: „The decision on admissibility shall be taken separately unless the Court, in exceptional cases, decides otherwise.”

3 Paragraph 3 shall be deleted.

Article 10

Article 31 of the Convention shall be amended as follows:

1 At the end of paragraph a, the word „and” shall be deleted.

2 Paragraph b shall become paragraph c and a new paragraph b shall be inserted and shall read as follows:

„b decide on issues referred to the Court by the Committee of Ministers in accordance with Article 46, paragraph 4; and”.

Article 11

Article 32 of the Convention shall be amended as follows:

At the end of paragraph 1, a comma and the number 46 shall be inserted after the number 34.

Article 12

Paragraph 3 of Article 35 of the Convention shall be amended to read as follows:

„3 The Court shall declare inadmissible any individual application submitted under Article 34 if it considers that:

a the application is incompatible with the provisions of the Convention or the Protocols thereto, manifestly ill-founded, or an abuse of the right of individual application; or

b the applicant has not suffered a significant disadvantage, unless respect for human rights as defined in the Convention and the Protocols thereto requires an examination of the application on the merits and provided that no case may be rejected on this ground which has not been duly considered by a domestic tribunal.”

Article 13

A new paragraph 3 shall be added at the end of Article 36 of the Convention, which shall read as follows:

„3 In all cases before a Chamber or the Grand Chamber, the Council of Europe Commissioner for Human Rights may submit written comments and take part in hearings.”

Article 14

Article 38 of the Convention shall be amended to read as follows:

„Article 38 – Examination of the case

The Court shall examine the case together with the representatives of the parties and, if need be, undertake an

investigation, for the effective conduct of which the High Contracting Parties concerned shall furnish all necessary facilities.”

Article 15

Article 39 of the Convention shall be amended to read as follows:

„Article 39 – Friendly settlements

1 At any stage of the proceedings, the Court may place itself at the disposal of the parties concerned with a view to securing a friendly settlement of the matter on the basis of respect for human rights as defined in the Convention and the Protocols thereto.

2 Proceedings conducted under paragraph 1 shall be confidential.

3 If a friendly settlement is effected, the Court shall strike the case out of its list by means of a decision which shall be confined to a brief statement of the facts and of the solution reached.

4 This decision shall be transmitted to the Committee of Ministers, which shall supervise the execution of the terms of the friendly settlement as set out in the decision.”

Article 16

Article 46 of the Convention shall be amended to read as follows:

„Article 46 – Binding force and execution of judgments

1 The High Contracting Parties undertake to abide by the final judgment of the Court in any case to which they are parties.

2 The final judgment of the Court shall be transmitted to the Committee of Ministers, which shall supervise its execution.

3 If the Committee of Ministers considers that the supervision of the execution of a final judgment is hindered by a problem of interpretation of the judgment, it may refer the matter to the Court for a ruling on the question of interpretation. A referral decision shall require a majority vote of two thirds of the representatives entitled to sit on the Committee.

4 If the Committee of Ministers considers that a High Contracting Party refuses to abide by a final judgment in a case to which it is a party, it may, after serving formal notice on that Party and by decision adopted by a majority vote of two thirds of the representatives entitled to sit on the Committee, refer to the Court the question whether that Party has failed to fulfil its obligation under paragraph 1.

5 If the Court finds a violation of paragraph 1, it shall refer the case to the Committee of Ministers for

consideration of the measures to be taken. If the Court finds no violation of paragraph 1, it shall refer the case to the Committee of Ministers, which shall close its examination of the case.”

Article 17

Article 59 of the Convention shall be amended as follows:

1 A new paragraph 2 shall be inserted which shall read as follows:

„2 The European Union may accede to this Convention.”

2 Paragraphs 2, 3 and 4 shall become paragraphs 3, 4 and 5 respectively.

Final and transitional provisions

Article 18

1 This Protocol shall be open for signature by member States of the Council of Europe signatories to the Convention, which may express their consent to be bound by

a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2 The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 19

This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which all Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by the Protocol, in accordance with the provisions of Article 18.

Article 20

1 From the date of the entry into force of this Protocol, its provisions shall apply to all applications pending before the Court as well as to all judgments whose execution is under supervision by the Committee of Ministers.

2 The new admissibility criterion inserted by Article 12 of this Protocol in Article 35, paragraph 3.b of the Convention, shall not apply to applications declared admissible before the entry into force of the Protocol. In the two years following the entry into force of this

Protocol, the new admissibility criterion may only be applied by Chambers and the Grand Chamber of the Court.

Article 21

The term of office of judges serving their first term of office on the date of entry into force of this Protocol shall be extended ipso jure so as to amount to a total period of nine years. The other judges shall complete their term of office, which shall be extended ipso jure by two years.

Article 22

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe of:

a any signature;

b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;

c the date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 19; and

d any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 13th day of May 2004, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.”

„Tizennegyedik jegyzőkönyv az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményhez, az egyezmény ellenőrző rendszerének módosításáról

Preamble

Az Európa Tanács tagállamai, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről, Rómában, 1950. november 4. napján kelt egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) e jegyzőkönyvének aláírói,

tekintettel a 2000. november 3. és 4. napján Rómában az emberi jogokról tartott Európai Miniszteri Konferencián elfogadott 1. számú határozatra és nyilatkozatra,

tekintettel a Miniszteri Bizottságnak a 2001. november 8-án, 2002. november 7-én és 2003. május 15-én, a 109., 111., illetve 112. ülésén elfogadott nyilatkozataira,

tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2004. április 28-án elfogadott 251 (2004) sz. véleményére,

figyelemmel arra, hogy az Egyezmény egyes rendelkezéseit sürgősen módosítani kell annak érdekében, hogy az ellenőrző rendszer hatékonysága hosszú távon megmaradjon és javuljon, főként az Emberi Jogok Európai Bíróságának és az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának folyamatosan növekvő munkaterhe fényében,

figyelemmel különösen arra, hogy biztosítani kell azt, hogy a Bíróság továbbra is kiemelkedő szerepet játszhasson az emberi jogok védelme terén Európában,

a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

Az Egyezmény 22. Cikkének 2. bekezdése törlésre kerül.

2. Cikk

Az Egyezmény 23. Cikke az alábbiakra változik:

„23. Cikk – A hivatalviselés ideje és az elmozdítás

1. A bírakat kilencéves időszakra választják. Nem választhatók újra.

2. A bírák hivatalviselési ideje 70. életévük betöltésekor lejár.

3. A bírák utódjuk hivatalba lépéséig viselik tisztségüket. Továbbra is eljárnak azonban a már folyamatban levő ügyekben.

4. Bírókat csak a többi bíró arra vonatkozó kétharmados többséggel hozott határozatával lehet hivatalából elmozdítani, hogy többé már nem felel meg az előírt feltételeknek.”

3. Cikk

Az Egyezmény 24. Cikke törlésre kerül.

4. Cikk

Az Egyezmény 25. Cikke a 24. Cikk lesz és szövege az alábbiakra változik:

„24. Cikk – A Bíróság Hivatala és az előadók

1. A Bíróság Hivatallal rendelkezik, melynek feladatait és szervezetét a Bíróság eljárási szabályzatában kell megállapítani.

2. Amikor a Bíróság egyesbíróként jár el, akkor előadók segítik, akik feladataikat a Bíróság elnökének alárendelten látják el. Az előadók a Bíróság Hivatalához tartoznak.”

5. Cikk

Az Egyezmény 26. Cikke a 25. Cikk („A teljes ülés”) lesz és szövege az alábbiak szerint módosul:

1. A *d)* bekezdés végén a vessző helyére pontosvessző kerül és az „és” szó törlendő.

2. Az *e)* bekezdés végén a pont helyére pontosvessző kerül.

3. Egy új, *f)* bekezdés kerül beiktatásra az alábbi szöveggel:

„*f)* előterjeszti a 26. Cikk 2. bekezdése szerinti kéréseket.”

6. Cikk

Az Egyezmény 27. Cikke a 26. Cikk lesz és szövege az alábbiakra változik:

„26. Cikk – Egyesbíró, tanácsok,
Kamarák és Nagykamara

1. Az elé terjesztett ügyekben a Bíróság egyesbíróként, háromtagú bírói tanácsokban, hét bíróból álló Kamarákban vagy tizenhét bíróból álló Nagykamarában jár el. A Bíróság Kamarái meghatározott időtartamra tanácsokat hoznak létre.

2. A Bíróság teljes ülésének kérésére a Miniszteri Bizottság egyhangú határozattal, meghatározott időtartamra, öt főre csökkentheti a Kamarák tagjainak számát.

3. Az egyesbíróként eljáró bíró nem vizsgálhat olyan kérelmet, amit azon Magas Szerződő Fél ellen terjesztettek elő, amely tekintetében őt megválasztották.

4. Hivatalból tagja a Kamarának és a Nagykamarának a félként érintett Magas Szerződő Fél tekintetében választott bíró. Ha nincs ilyen, vagy ha a bíró az eljárásban akadályoztatva van, akkor az a személy jár el bírói minőségben, akit a Bíróság elnöke az érintett Szerződő Fél által előzetesen előterjesztett listáról kiválaszt.

5. A Nagykamara tagjai, továbbá a Bíróság elnöke és alelnökei, a Kamarák elnökei és a Bíróság eljárási szabályzatának megfelelően választott más bírák. A 43. Cikk alapján a Nagykamara elé utalt ügyben nem járhat el a Nagykamarában az ítéletet hozó Kamara bírāja, kivéve annak elnökét és az érintett Magas Szerződő Fél tekintetében eljáró bírókat.”

7. Cikk

Az új 26. Cikk után egy új 27. Cikk kerül beiktatásra az Egyezménybe az alábbi szöveggel:

„27. Cikk – Az egyesbírók hatásköre

1. Az egyesbíró elfogadhatatlanná nyilváníthatja vagy törölheti a Bíróság ügylajstromából a 34. Cikk alapján elő-

terjesztett kérelmet, ha az ilyen határozat további vizsgálat nélkül meghozható.

2. A határozat végleges.

3. Ha az egyesbíró nem nyilvánítja a kérelmet elfogadhatatlannak vagy nem törli az ügylajstromból, akkor további vizsgálat céljából megküldi valamelyik tanácsnak vagy Kamarának.”

8. Cikk

Az Egyezmény 28. Cikke az alábbiakra változik:

„28. Cikk – A tanácsok hatásköre

1. A 34. Cikk alapján előterjesztett kérelmet a tanács egyhangú szavazattal

a) elfogadhatatlannak nyilváníthatja vagy törölheti az ügylajstromból, ha az ilyen határozat további vizsgálat nélkül meghozható; vagy

b) elfogadhatóvá nyilváníthatja, és egyúttal ítéletet hozhat az ügy érdeméről, ha az ügyben felmerült, az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek értelmezését és alkalmazását érintő kérdéssel kapcsolatban a Bíróság jól megalapozott esetjoga rendelkezésre áll.

2. Az 1. bekezdés szerinti határozatok és ítéletek véglegesek.

3. Ha a félként érintett Magas Szerződő Fél tekintetében választott bíró nem tagja a tanácsnak, akkor – figyelembe véve minden releváns tényezőt, beleértve azt is, hogy a Szerződő Fél kifogásolta-e az 1. bekezdés b) pontja alatti eljárás alkalmazását – a tanács az eljárás bármely szakaszában felhívhatja azt a bírót, hogy a tanács valamelyik tagjának helyébe lépjen.”

9. Cikk

Az Egyezmény 29. Cikke az alábbiak szerint módosul:

1. Az 1. bekezdés szövege a következőre változik: „Ha a 27. vagy a 28. Cikk alapján nem hoztak határozatot, vagy ha a 28. Cikk alapján nem hoztak ítéletet, akkor az egyik Kamara hoz határozatot a 34. Cikk alapján benyújtott egyéni kérelmek elfogadhatóságáról és érdeméről. Az elfogadhatóság tekintetében külön határozat hozható.”

2. A 2. bekezdés vége egy új mondattal egészül ki az alábbi szöveggel: „Az elfogadhatóság tekintetében a Bíróság külön határozatot hoz, hacsak rendkívüli esetekben másképpen nem dönt.”

3. A 3. bekezdés törlésre kerül.

10. Cikk

Az Egyezmény 31. Cikke az alábbiak szerint módosul:

1. Az a) bekezdés végén az „és” szó törlésre kerül.

2. A b) bekezdésből c) bekezdés lesz és egy új b) bekezdés kerül beiktatásra az alábbi szöveggel:

„b) határozatot hoz azokban a kérdésekben, amelyeket a Miniszteri Bizottság a 46. Cikk 4. bekezdése alapján a Bíróság elé terjeszt; és”.

11. Cikk

Az Egyezmény 32. Cikke az alábbiak szerint módosul:

Az 1. bekezdés végén a „34.” szám után egy vessző, és a „46.” szám iktatódik be.

12. Cikk

Az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése az alábbiakra változik:

„3. A Bíróság a 34. Cikk alapján előterjesztett egyéni kérelmet elfogadhatatlannak nyilvánítja, amennyiben úgy találja, hogy

a) a kérelem az Egyezmény és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek rendelkezéseivel összeegyeztethetetlen, nyilvánvalóan alaptalan vagy a kérelmezési joggal való visszaélésnek minősül; vagy

b) a kérelmező nem szenvedett jelentős hátrányt, kivéve, ha az Egyezményben és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvekben meghatározott emberi jogok tiszteletben tartása a kérelem érdemének vizsgálatát teszi szükségessé, és azzal a feltétellel, hogy ezen az alapon egyetlen ügy sem utasítható el, amelyet hazai bíróság nem vizsgált meg megfelelően.”

13. Cikk

Az Egyezmény 36. Cikkének végére egy új 3. bekezdés kerül az alábbi szöveggel:

„3. Az Európa Tanács Emberi Jogi Biztosa a Kamara és a Nagykamara előtt folyamatban lévő minden ügyben írásos észrevételeket tehet, és részt vehet a tárgyalásokon.”

14. Cikk

Az Egyezmény 38. Cikke az alábbiakra változik:

„38. Cikk – Az ügy vizsgálata

A Bíróság a felek képviselőivel megvizsgálja az ügyet, illetve szükség esetén tényfeltárást végez, amelynek hatékony lefolytatása érdekében az érintett Magas Szerződő Felek minden szükséges segítséget megadnak.”

15. Cikk

Az Egyezmény 39. Cikke az alábbiakra változik:

„39. Cikk – Békés rendezés

1. A Bíróság az eljárás bármely szakaszában az érdekelt felek rendelkezésére állhat abból a célból, hogy az ügynek az Egyezményben és az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvekben meghatározott emberi jogok tiszteletben tartása alapján történő békés rendezését biztosítsa.

2. Az 1. bekezdés szerinti eljárás bizalmas.

3. Békés rendezés elérése esetén a Bíróság a tények és az elért megoldás rövid ismertetésére szorítkozó határozattal törli az ügyet a lajstromából.

4. Ezt a határozatot továbbítani kell a Miniszteri Bizottsághoz, amely ellenőrzi a békés rendezéssel kapcsolatos határozatban foglalt feltételek végrehajtását.”

16. Cikk

Az Egyezmény 46. Cikke az alábbiakra változik:

„46. Cikk – Az ítéletek kötelező ereje és végrehajtása

1. A Magas Szerződő Felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik a Bíróság végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek.

2. A Bíróság végleges ítéletét el kell juttatni a Miniszteri Bizottsághoz, amely ellenőrzi annak végrehajtását.

3. Amennyiben a Miniszteri Bizottság úgy találja, hogy egy végleges ítélet végrehajtásának ellenőrzését az ítélettel kapcsolatos értelmezési probléma akadályozza, akkor az ügyet a Bíróság elé terjesztheti, hogy az döntsön az értelmezési kérdésről. A Bíróság megkeresésére vonatkozó határozat meghozatalához a Bizottságban részvételre jogosult képviselők kétharmados többségi szavazata szükséges.

4. Amennyiben a Miniszteri Bizottság úgy találja, hogy valamely Magas Szerződő Fél megtagadja a végleges ítélet végrehajtását egy olyan ügyben, amelyben félként szerepel, akkor ezen Szerződő Fél formális értesítését és a Bizottságban részvételre jogosult képviselők kétharmados többségi szavazatával elfogadott határozatának a meghozatalát követően a Bizottság a Bíróságtól kérheti annak a kérdésnek az eldöntését, hogy ez a Szerződő Fél elmulasztotta-e az 1. bekezdés alapján őt terhelő kötelezettség teljesítését.

5. Amennyiben a Bíróság megállapítja az 1. bekezdés megsértését, akkor az ügyet a meghozandó intézkedések megfontolása céljából megküldi a Miniszteri Bizottságnak. Amennyiben a Bíróság nem állapítja meg az 1. bekezdés megsértését, akkor az ügyet a Miniszteri Bizottság elé terjeszti, amely lezárja az ügy vizsgálatát.”

17. Cikk

Az Egyezmény 59. Cikke az alábbiak szerint módosul:

1. Egy új 2. bekezdés kerül beiktatásra az alábbi szöveggel:

„2. Az Európai Unió csatlakozhat ehhez az Egyezményhez.”

2. A 2., 3. és 4. bekezdés a 3., 4., illetve 5. bekezdéssé válik.

Záró és átmeneti rendelkezések

18. Cikk

1. Ez a jegyzőkönyv az Európa Tanács azon tagállamai részére áll nyitva aláírásra, amelyek az Egyezményt aláírták. Ezen államok kötelezettségvállalásukat az alábbi módok egyikén juttathatják kifejezésre:

a) megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartása nélküli aláírás; vagy

b) megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartásával történő aláírás, amelyet megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás követ.

2. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratot az Európa Tanács főtákaránál kell letétbe helyezni.

19. Cikk

Ez a jegyzőkönyv az azon időpontot követő három hónapos időszak lejártá utáni hónap első napján lép hatályba, amikor az Egyezményben részes valamennyi Szerződő Fél kifejezte kötelezettségvállalását a 18. Cikk rendelkezéseinek megfelelően.

20. Cikk

1. E jegyzőkönyv hatálybalépésének az időpontjától kezdve a jegyzőkönyv rendelkezéseit a Bíróság előtt folyamatban lévő minden kérelemre és minden olyan ítéletre alkalmazni kell, amelynek végrehajtását a Miniszteri Bizottság ellenőrzi.

2. Az e jegyzőkönyv 12. Cikke által a 35. Cikk 3. bekezdésének b) pontjaként beiktatott új elfogadhatósági kritérium nem alkalmazható a jegyzőkönyv hatálybalépését megelőzően elfogadhatóvá nyilvánított kérelmek tekintetében. A jegyzőkönyv hatálybalépését követő két évben az új elfogadhatósági kritériumot csak a Bíróság Kamarái és Nagykamarája alkalmazhatja.

21. Cikk

Azon bírák hivatalviselési ideje, akik e jegyzőkönyv hatálybalépésének időpontjában első hivatali idejüket töltik, *ipso jure* meghosszabbodik olyan módon, hogy az összességében kilenc évet tegyen ki. A többi bíró kitölti hivatali idejét, amely *ipso jure* két évvel meghosszabbodik.

22. Cikk

Az Európa Tanács főtítkára értesíti az Európa Tanács tagállamait

- a) minden aláírásról;
- b) minden megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okirat letétbe helyezéséről;
- c) e jegyzőkönyv 19. Cikknek megfelelően történt hatálybalépésének az időpontjáról; és
- d) az e jegyzőkönyvre vonatkozó bármely más cselekményről, értesítésről vagy közlésről.

Minek hitelül a kellőképpen meghatalmazott alulírottak aláírták ezt a jegyzőkönyvet.

Készült Strasbourghban, 2004. május 13-án, angol és francia nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles; egyetlen példányban, melyet az Európa Tanács levéltárában kell elhelyezni. Az Európa Tanács főtítkára az Európa Tanács valamennyi tagállama részére hiteles másolatot küld.”

4. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2–3. §-a a jegyzőkönyv 19. Cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A jegyzőkönyv, illetve e törvény 2–3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy az Egyezmény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt angol nyelvű szövegét és annak magyar nyelvű fordítását – a külügyminiszter (3) bekezdésben meghatározott egyedi határozatával egyidejűleg – a Magyar Közlönyben közzétegye.

Sólyom László s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2005. évi CXXV. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság
között a szociális biztonságról szóló,
Budapesten, 2005. február 8-án aláírt
Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság között a szociális biztonságról szóló, Budapesten, 2005. február 8-án aláírt Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) e törvénnyel kihirdeti.

2. § Az Egyezmény hivatalos horvát és magyar nyelvű szövege a következő:

**„Ugovor
o socijalnom osiguranju
između
Republike Mađarske
i Republike Hrvatske**

Republika Mađarska i Republika Hrvatska (u daljnjem tekstu: ugovorne stranke) radi uređivanja međusobnih odnosa na području socijalnog osiguranja, dogovorile su sljedeće:

Odjeljak I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Značenje izraza

(1) U ovom Ugovoru znače izrazi:

1. „Mađarska”
Republiku Mađarsku;
„Hrvatska”
Republiku Hrvatsku;

2. „državljanin”
u odnosu na Mađarsku, mađarskog državljanina;
u odnosu na Hrvatsku, hrvatskog državljanina;

3. „pravni propisi”
zakone i ostale opće pravne akte koji se odnose na grane socijalnog osiguranja navedene u članku 2. stavku 1. ovog Ugovora;

4. „nadležno tijelo”
ministarstva, ministri ili druga nadležna tijela odgovorna za primjenu pravnih propisa navedenih u članku 2. stavku 1. ovog Ugovora;

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. november 14-i ülésnapján fogadta el.

5. „nositelj”

instituciju zaduženu za provedbu pravnih propisa navedenih u članku 2. stavku 1. ovog Ugovora;

6. „nadležni nositelj”

nositelja kod kojega je osoba osigurana u času podnošenja zahtjeva za davanja ili kod kojega ima pravo na davanje ili bi ga imala da boravi na području ugovorne stranke u kojoj je posljednji put bila osigurana;

7. „tijela za vezu”

institucije koje će nadležna tijela imenovati za održavanje uzajamne veze radi provedbe ovog Ugovora;

8. „osiguranik”

osobu osiguranu prema pravnim propisima navedenim u članku 2. ovog Ugovora;

9. „članovi obitelji”

osobe određene ili priznate kao članovi obitelji, prema hrvatskim pravnim propisima, odnosno, osobe koje su određene ili priznate kao bliski pripadnici obitelji, prema mađarskim pravnim propisima;

10. „prebivalište”

mjesto na području jedne ugovorne stranke u koje se osoba naseli s namjerom da u njemu stalno živi i u kojem je prijavljena u skladu s odgovarajućim pravnim propisima te ugovorne stranke;

11. „boravak”

mjesto na području jedne ugovorne stranke na kojem se osoba privremeno zadržava ili boravi;

12. „razdoblja osiguranja”

razdoblja plaćenih doprinosa, razdoblja zaposlenja kao i posebna razdoblja koja su priznata, prema pravnim propisima ugovorne stranke;

13. „davanje u naravi”

zdravstvenu zaštitu, odnosno zdravstvene usluge koje se pružaju u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja, prema pravnim propisima navedenim u članku 2. ovog Ugovora;

14. „novčano davanje”

svako novčano davanje iz mirovinskog i invalidskog i zdravstvenog osiguranja, uključujući sve dodatke, doplatke i povećanja, prema pravnim propisima navedenim u članku 2. ovoga Ugovora;

15. „davanja za nezaposlenost”

– u Mađarskoj: naknada za nezaposlenost;

– u Hrvatskoj: novčana naknada za nezaposlenost.

(2) U ovom Ugovoru ostali izrazi imaju značenje koje im pripada, prema pravnim propisima ugovornih stranaka.

*Članak 2.**Pravni propisi na koje se Ugovor odnosi*

(1) Ovaj se Ugovor odnosi na pravne propise: u Mađarskoj o:

1. davanjima javnog osiguranja u naravi te novčanim davanjima kao i njihovom pokriću:

a) davanjima u slučaju bolesti i majčinstva,

b) davanjima za slučaj nesreće,

c) mirovinskim davanjima;

2. davanjima za slučaj nezaposlenosti.

u Hrvatskoj o:

1. obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti,

2. obveznom mirovinskom i invalidskom osiguranju,

3. davanjima za nezaposlenost,

(2) Ovaj se Ugovor odnosi i na sve pravne propise koji obuhvaćaju, mijenjaju ili dopunjavaju pravne propise navedene u stavku 1. ovoga članka.

(3) Ovaj se Ugovor također odnosi na pravne propise jedne ugovorne stranke kojima se proširuju postojeći sustavi osiguranja iz stavka 1. ovoga članka na nove kategorije osiguranika ili kojima se utvrđuju novi sustavi ili grane socijalnog osiguranja, pod uvjetom da nadležno tijelo te ugovorne stranke izvijesti o tome nadležno tijelo druge ugovorne stranke. Ako nadležno tijelo druge ugovorne stranke u roku od tri mjeseca, od dana primitka obavijesti, ne izjavi svoje protivljenje, smatra se da je druga ugovorna stranka suglasna s proširenjem Ugovora na navedene pravne propise prve ugovorne stranke.

*Članak 3.**Osobe na koje se Ugovor primjenjuje*

(1) Ovaj se Ugovor primjenjuje na osobe na koje se primjenjuju ili su se primjenjivali pravni propisi jedne ili obje ugovornih stranaka, navedeni u članku 2. ovog Ugovora.

(2) Ugovor se također odnosi na članove obitelji osoba iz stavka 1. ovoga članka, ako njihova prava potječu od prava osoba iz stavka 1. ovoga članka.

*Članak 4.**Jednakost državljana*

(1) Ne određuje li ovaj Ugovor drukčije, pri primjeni pravnih propisa jedne ugovorne stranke, s njenim državljanima izjednačeni su državljani druge ugovorne stranke.

(2) Stavak 1. ovoga članka ne dira u:

a) pravne propise obje ugovornih stranaka o sudjelovanju osiguranika i poslodavaca u tijelima nositelja i saveza;

b) odredbe o reguliranju tereta osiguranja u međudržavnim ugovorima ugovornih stranaka s trećim državama;

c) pravne propise ugovornih stranaka o osiguranju osoba zaposlenih u službenim predstavništvima jedne od ugovornih stranaka u trećim državama ili pri članovima takvih predstavništava.

(3) Ispunjavajući obveze koje proizlaze iz članstva u Europskoj uniji, Mađarska će tijekom primjene ovog Ugovora, postupati prema državljanima Europske unije, koji koriste pravo slobodnog kretanja namijenjenog gospodarskoj djelatnosti, jednako kao prema mađarskim državljanima. Ugovorne stranke će u tu svrhu surađivati.

Članak 5.

Izjednačenost područja

(1) Ne određuje li ovaj Ugovor drukčije, mirovine i druga novčana davanja, s izuzetkom davanja za slučaj nezaposlenosti, na koja postoji pravo prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, ne smiju se smanjivati, mijenjati, stavljati u mirovanje, oduzeti ili plijeniti zato što korisnik prebiva na području druge ugovorne stranke.

(2) Državljanima druge ugovorne stranke, koji imaju prebivalište u trećoj državi, davanja u novcu, prema pravnim propisima iz članka 2. ovog Ugovora, isplaćivat će prva ugovorna stranka pod istim uvjetima kao i svojim državljanima koji tamo prebivaju.

(3) Stavak 1. ne vrijedi za davanja koja se odobravaju ovisno o imovinskim prilikama, odnosno prihodima korisnika.

Odjeljak II.

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Članak 6.

Opće pravilo osiguranja

Ne određuje li čl. 7., 8. i 9. ovog Ugovora drukčije, obveza osiguranja osobe koja obavlja neku djelatnost utvrđuje se prema pravnim propisima ugovorne stranke na čijem se području ta djelatnost obavlja. Za obavljanje nesamostalne djelatnosti to vrijedi i onda ako je prebivalište zaposlenika ili sjedište poslodavca na području druge ugovorne stranke.

Članak 7.

Posebne odredbe

(1) Ako poslodavac sa sjedištem u jednoj ugovornoj stranci pošalje svog zaposlenika da obavlja poslove u

drugoj ugovornoj stranci, taj je zaposlenik osiguran prema pravnim propisima prve ugovorne stranke, ako obavljanje njegove djelatnosti na području druge ugovorne stranke vremenski ne potraje duže od 24 mjeseca. Ako se obavljanje takve djelatnosti mora produžiti za razdoblje duže od predviđena 24 mjeseca, primjena pravnih propisa ugovorne stranke u kojoj poslodavac ima sjedište moći će se iznimno, na zajednički zahtjev zaposlenika i poslodavca, produžiti za još 24 mjeseca, uz pristanak nadležnog tijela, odnosno, institucije koju ono ovlasti, ugovorne stranke u kojoj se djelatnost obavlja.

(2) Ako osoba koja obavlja samostalnu djelatnost na području jedne ugovorne stranke, ode na područje druge ugovorne stranke radi privremenog obavljanja te djelatnosti, na nju se najduže 12 mjeseci, nakon njenog odlaska, primjenjuju pravni propisi prve ugovorne stranke, kao da obavlja djelatnost na njenom području.

(3) Na putujuće osoblje poslodavca, koji se bavi zračnim, cestovnim ili željezničkim prometom, primjenjuju se isključivo pravni propisi ugovorne stranke na čijem je području sjedište poslodavca.

(4) Na osobe zaposlene na brodu, koji plovi pod zastavom jedne od ugovornih stranaka, primjenjuju se pravni propisi ugovorne stranke pod čijom zastavom brod plovi.

(5) Na osobe koje nisu navedene u stavku 4. ovoga članka, a obavljaju poslove utovara i istovara, popravka ili nadzora broda dok se on nalazi u luci druge ugovorne stranke, primjenjuju se pravni propisi ugovorne stranke kojoj pripada luka.

(6) Osobe zaposlene u državnim ili javnim službama, službeni predstavnici i s njima izjednačene osobe jedne ugovorne stranke, koje se zbog obavljanja svoje djelatnosti upućuju na područje druge ugovorne stranke, ostaju kao i članovi njihovih obitelji, osigurani prema pravnim propisima ugovorne stranke koja ih šalje.

Članak 8.

Članovi diplomatskih misija i konzularnih ureda

U odnosu na primjenu zakonodavstva navedenog u članku 2., ovaj Ugovor neće utjecati na primjenu odredaba Bečke konvencije o diplomatskim odnosima od 18. travnja 1961. i Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. travnja 1963.

Članak 9.

Iznimke

Nadležna tijela ugovornih stranaka, odnosno institucije koje ona ovlaste, mogu dogovorno produžiti rokove, te utvrditi i druge iznimke osim onih navedenih u članku 7. ovog Ugovora.

Odjeljak III.

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Članak 10.

Zbrajanje razdoblja osiguranja

Za stjecanje, očuvanje i ponovno uspostavljanje prava na davanja iz zdravstvenog osiguranja zbrajaju se razdoblja osiguranja koja se uzimaju u obzir prema pravnim propisima obiju ugovornih stranaka, ako se ne odnose na isto razdoblje.

Članak 11.

Davanja u naravi

(1) Osiguranik, zdravstveno osiguran kod nadležnog nositelja jedne ugovorne stranke ima pravo na hitne zdravstvene usluge za vrijeme privremenog boravka na području druge ugovorne stranke.

(2) U slučaju kada je osigurani slučaj već nastao, osiguranik mora, prije privremene promjene boravka, pribaviti suglasnost nadležnog nositelja. Suglasnost se može uskratiti zbog zdravstvenog stanja osiguranika. Nadležni nositelj može dati suglasnost i naknadno ako ju osiguranik iz objektivnih razloga nije prethodno zatražio.

(3) Davanja u naravi iz stavka 1. i 2. ovoga članka osiguraniku pruža nositelj u mjestu boravka na teret nadležnog nositelja. Postojanje prava određuje se prema pravnim propisima nadležnog nositelja, a opseg, vrsta i način pružanja davanja u naravi, prema pravnim propisima nositelja u mjestu boravka.

(4) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na članove obitelji osiguranika.

Članak 12.

Ostvarivanje prava izaslanih zaposlenika

(1) Osobe iz članka 7. stavka 1., 2., 3., 4. i 6., članka 8. i članka 9. ovog Ugovora davanja u naravi ostvaruju od nositelja mjesta boravka u skladu s njegovim pravnim propisima, a na teret nadležnog nositelja.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka, uz suglasnost nadležnog nositelja, primjenjuje se i na članove obitelji koji borave s osiguranikom na području druge ugovorne stranke.

Članak 13.

Ostvarivanje prava umirovljenika

(1) Korisnik mirovine iz mirovinskog osiguranja obiju ugovornih stranaka, ima pravo na davanja u naravi, prema pravnim propisima one ugovorne stranke u kojoj ima prebivalište.

(2) Korisnik mirovine iz mirovinskog osiguranja samo jedne ugovorne stranke, a koji ima prebivalište na području druge ugovorne stranke, ima pravo na davanje u naravi od nositelja mjesta prebivališta, a na teret nadležnog nositelja.

(3) Stavak 1. i 2. ovoga članka odnosi se i na članove obitelji korisnika mirovine.

(4) Odredbe ovoga članka se ne primjenjuju sve dok je dotična osoba radi ostvarivanja prihoda zdravstveno osigurana, prema pravnim propisima jedne od ugovornih stranaka.

Članak 14.

Ostvarivanje prava članova obitelji

Članovi obitelji osiguranika, osiguranog prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, koji imaju prebivalište u drugoj ugovornoj stranci, koriste davanja u naravi koja pruža nositelj mjesta prebivališta, prema pravnim propisima koje on primjenjuje, a na teret nadležnog nositelja.

Članak 15.

Odobrenje davanja veće vrijednosti

Za odobrenje proteza i drugih davanja u naravi veće vrijednosti primjenom članka 11., 12., članka 13. stavka 2. i 3. i članka 14. ovog Ugovora, potrebna je prethodna suglasnost nadležnog nositelja. Suglasnost nije potrebna ako davanje nije moguće odgoditi bez ugrožavanja života ili zdravlja dotične osobe ili ako se troškovi tih davanja nadoknađuju u paušalnim svotama prema članku 17. stavku 2. ovog Ugovora.

Članak 16.

Nositelj u mjestu prebivališta ili boravka

Davanje u naravi u svezi s člankom 11. do 15. ovog Ugovora, dužan je pružiti nositelj u mjestu prebivališta ili boravka.

*Članak 17.**Nadoknađivanje troškova*

(1) Davanja koja je nositelj jedne ugovorne stranke pružio na teret nadležnog nositelja druge ugovorne stranke, na osnovi odredaba ovog poglavlja, nadoknađuju se na osnovi stvarnih troškova.

(2) Tijela za vezu mogu, umjesto obračuna stvarnih troškova, ugovoriti paušalnu nadoknadu troškova za pojedine kategorije osiguranika.

*Poglavlje 2.**INVALIDSKE, STAROSNE I OBITELJSKE
MIROVINE**Članak 18.**Zbrajanje razdoblja osiguranja*

(1) Ako nisu ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na davanja, predviđeni pravnim propisima jedne ugovorne stranke, isključivo na osnovi razdoblja osiguranja ostvarenih prema pravnim propisima te ugovorne stranke, nadležni će nositelj uračunati razdoblja osiguranja, ostvarena prema pravnim propisima druge ugovorne stranke, kao da su ostvarena prema pravnim propisima prve ugovorne stranke, pod uvjetom da se ta razdoblja ne poklapaju.

(2) Ako pravni propisi jedne ugovorne stranke podređuju odobrenje pojedinih davanja uvjetu da su razdoblja osiguranja navršena u djelatnosti koja podliježe posebnom sustavu ili ako pružanje davanja ovisi o ostvarenom razdoblju osiguranja u određenom zanimanju ili djelatnosti, radi određivanja prava na davanja, zbrajaju se samo razdoblja navršena u odgovarajućem sustavu druge ugovorne stranke, odnosno, razdoblja navršena u istoj djelatnosti ili zanimanju, ako u drugoj ugovornoj stranci ne postoji poseban sustav za istu djelatnost ili zanimanje. Ako zbroj ovih razdoblja osiguranja ne omogućava stjecanje prava na davanja u posebnom sustavu, uračunata će se razdoblja uzeti u obzir za stjecanje prava na davanja u općem sustavu osiguranja.

(3) Ako, i pored primjene navedenih odredaba pod stavkom 1. i 2. ovoga članka, nisu ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na davanja, nadležni nositelj uzima u obzir i razdoblja osiguranja navršena u trećim državama koje su za obje ugovorne stranke vezane odvojenim ugovorima o socijalnom osiguranju u kojima se predviđa zbrajanje razdoblja osiguranja. Ako je samo jedna ugovorna stranka povezana ugovorom s trećom državom, tada ta ugovorna stranka uzima u obzir i razdoblja osiguranja koja su njezini

državljeni ostvarili u trećoj državi, ako ugovorom s tom trećom državom nije drukčije određeno.

(4) Razdoblja osiguranja iz ovoga članka uzimaju se u obzir u stvarnom trajanju u skladu s pravnim propisima ugovornih stranaka.

*Članak 19.**Samostalna mirovina*

Ako su ispunjeni uvjeti predviđeni pravnim propisima jedne ugovorne stranke za stjecanje prava na davanja bez potrebe zbrajanja razdoblja osiguranja, nadležni nositelj te ugovorne stranke utvrđuje svotu davanja obračunatu isključivo na osnovi razdoblja osiguranja navršenih unutar pravnih propisa koje on primjenjuje. Ova odredba primjenjuje se i u slučaju kada osiguranik prema pravnim propisima druge ugovorne stranke ima pravo na davanja prema članku 18. ovog Ugovora, obračunata prema članku 20. ovog Ugovora.

*Članak 20.**Obračun razmjernog dijela davanja*

Ako prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, pravo na davanje postoji samo uz primjenu članka 18. ovog Ugovora, nadležni nositelj te ugovorne stranke utvrđuje davanje isključivo na osnovi razdoblja osiguranja koja se uzimaju u obzir prema pravnim propisima koji se primjenjuju. Ako davanje nije moguće odrediti na način iz prethodne rečenice, davanje se određuje na sljedeći način:

1. nadležni nositelj najprije utvrđuje teorijsku svotu davanja na koju bi osiguranik imao pravo kada bi sva zbrojena razdoblja osiguranja bila navršena unutar pravnih propisa koje on primjenjuje. Svota davanja koja ne zavisi od dužine mirovinskog staža, uzima se također kao teorijska svota;

2. zatim, nadležni nositelj utvrđuje stvarnu svotu davanja na koju osiguranik ima pravo, tako da teorijsku svotu iz točke 1. ovoga članka svodi na odnos između razdoblja osiguranja navršenih prema pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupno zbrojenih razdoblja osiguranja;

3. ako je ukupno trajanje razdoblja osiguranja, zbrojenih prema članku 18., duže od najdužega trajanja razdoblja propisanog pravnim propisima jedne ugovorne stranke za izračunavanje najveće svote davanja, nadležni nositelj za izračunavanje davanja prema točkama 1. i 2. ovoga članka uzima u obzir to najduže trajanje, umjesto ukupno zbrojenih razdoblja.

*Članak 21.**Osnovica za obračun davanja*

Ako pravni propisi jedne ugovorne stranke predviđaju izračunavanje davanja prema prihodu, odnosno prema uplaćenom doprinosu, nadležni nositelj te ugovorne stranke uzima u obzir isključivo ostvareni prihod, odnosno uplaćene doprinose prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

*Članak 22.**Razdoblje obveznog osiguranja kraće od 365 dana*

Ako ukupno trajanje razdoblja obveznog osiguranja, navršeno prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, ne ispunjava bar 365 dana i ako, uzimajući u obzir samo ta razdoblja, ne proizlazi nikakvo pravo na davanja, nositelj te ugovorne stranke nije dužan pružiti davanja za ta razdoblja. Ova će razdoblja osiguranja uzeti u obzir nadležni nositelj druge ugovorne stranke kako zbog stjecanja prava na davanja u smislu pravnih propisa te ugovorne stranke, tako i za njihovo obračunavanje, kao da je to razdoblje navršeno prema njezinim pravnim propisima.

*Članak 23.**Neistodobno određivanje davanja*

(1) Ako nisu istodobno ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na davanja, prema pravnim propisima obiju ugovornih stranaka, pravo na davanje određuje svaka ugovorna stranka posebno, u vrijeme kada su ispunjeni uvjeti prema njezinim pravnim propisima.

(2) Kasnije stečeno davanje, prema pravnim propisima druge ugovorne stranke, nema utjecaja na prije utvrđeno davanje, prema pravnim propisima prve ugovorne stranke.

*Članak 24.**Uvažavanje činjenica*

Ako prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, razdoblje osiguranja ili određeno činjenično stanje produžuje razdoblje u kojem, da bi se ostvarilo pravo na davanje, mora biti navršeno određeno razdoblje osiguranja, to se razdoblje produžuje odgovarajućim razdobljem osiguranja, odnosno, postojanjem određenog činjeničnog stanja (korištenje mirovine, davanja za slučaj bolesti, majčinstva, nesreće na poslu, nezaposlenosti i dr.) u drugoj ugovornoj stranci.

*Članak 25.**Obiteljska mirovina*

Odredbe članka 18. do 24. ovog Ugovora odgovarajuće se primjenjuju i u slučaju ostvarivanja prava na mirovinu članova obitelji.

*Poglavlje 3.**NESREĆA NA POSLU I PROFESIONALNE BOLESTI**Članak 26.**Zdravstvena zaštita*

(1) Osoba koja zbog nesreće na poslu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanja u naravi, prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, a boravi ili prebiva na području druge ugovorne stranke, ima pravo na davanja u naravi na teret nadležnog nositelja od nositelja u mjestu boravka ili prebivalištu, prema pravnim propisima koji za tog nositelja vrijede, kao da je dotična osoba osiguranja kod njega. Jednako vrijedi članak 15. ovog Ugovora

(2) Za nadoknađivanje troškova iz stavka 1. ovoga članka jednako vrijedi članak 17. ovog Ugovora.

*Članak 27.**Prijašnje nesreće na poslu*

Ako pravni propisi jedne ugovorne stranke propisuju da se za procjenu stupnja nesposobnosti ili tjelesnog oštećenja uzimaju u obzir prijašnje nesreće na poslu i profesionalne bolesti, uzet će u obzir i nesreće na poslu i profesionalne bolesti koje su nastale prije, prema pravnim propisima druge ugovorne stranke.

*Članak 28.**Nesreća na putu*

Ako osoba koja prebiva na području jedne ugovorne stranke i na osnovi važećeg ugovora o radu putuje u drugu ugovornu stranku radi stupanja na posao i na najkraćem putu bez prekida do mjesta rada, doživi nesreću, naknadu za tu nesreću isplaćuje nositelj te ugovorne stranke, u skladu s pravnim propisima o osiguranju za slučaj nesreće na poslu. To vrijedi i za nesreću koju zaposlenik doživi pri povratku u državu prebivanja neposredno nakon isteka ugovora o radu na osnovi kojega je putovao u drugu ugovornu stranku.

*Članak 29.**Davanja za profesionalne bolesti*

(1) Istovrsna davanja za profesionalne bolesti, koja se nadoknađuju, prema pravnim propisima obiju ugovornih stranaka, padaju na teret nadležnog nositelja ugovorne stranke na čijem je području posljednji put obavljana djelatnost koja je utjecala na nastanak profesionalne bolesti.

(2) Ako je osiguranik, prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, već ostvario davanje na temelju profesionalne bolesti, nositelj te ugovorne stranke je obvezan pružati davanja i u slučaju pogoršanja bolesti. Ako je, međutim, osiguranik, nakon pružanja prava na davanje prema pravnim propisima prve ugovorne stranke, bio u drugoj ugovornoj stranci zaposlen na poslovima koji sadrže isti posebni rizik za koji je ostvareno davanje i ako je došlo do pogoršanja bolesti, davanja za to pogoršanje obveza su nositelja druge ugovorne stranke, s time da nositelj prve ugovorne stranke ostaje u obvezi pružanja prije odobrenog davanja. U navedenom slučaju nositelj druge ugovorne stranke odobrava davanje samo u visini razlike između davanja koje bi pripadalo nakon pogoršanja prema pravnim propisima koje on primjenjuje i davanja koje bi pripadalo prema tim pravnim propisima prije pogoršanja.

*Poglavlje 4.**NEZAPOSLENOST**Članak 30.*

(1) Državljeni ugovornih stranaka imaju pravo na davanja za nezaposlenost u onoj ugovornoj stranci čiji su državljani, neovisno o tome u kojoj su ugovornoj stranci bili osigurani prije nastupanja nezaposlenosti.

(2) Pri utvrđivanju davanja za nezaposlenost ugovorne će stranke uzeti u obzir ostvareno razdoblje osiguranja u drugoj ugovornoj stranci, uz izuzetke utvrđene u stavku 3. i 4. ovoga članka, kao da je ovo razdoblje osiguranja nezaposlena osoba ostvarila u svojoj državi, pod uvjetom da se prema pravnim propisima te države ovo razdoblje osiguranja smatra razdobljem za stjecanje prava.

(3) Na hrvatske državljane primjenjuje se stavak 2. ovoga članka pod uvjetom da su u Hrvatskoj bili osigurani najmanje 26 tjedana u posljednjih 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva.

(4) Uvjet minimalnog razdoblja od 26 tjedana, utvrđen u stavku 3. ovoga članka, ne vrijedi za nezaposlene osobe čije je zaposlenje bilo predviđeno na duži rok, ali je bez njihove krivnje okončano prije isteka 26 tjedana.

(5) Pri utvrđivanju davanja za nezaposlenost, prema mađarskim pravnim propisima, umjesto plaće ostvarene za vrijeme hrvatskih razdoblja osiguranja uzet će se u obzir mađarski prosjek odgovarajuće plaće istog ili sličnog radnog mjesta.

(6) Trajanje primanja davanja umanjuje se za ono razdoblje za koje je nezaposlena osoba u drugoj ugovornoj stranci, unutar posljednjih 12 mjeseci, prije podnošenja zahtjeva, već primala neki oblik davanja za nezaposlenost.

*Odjeljak IV.**RAZNE ODREDBE**Članak 31.**Obveze nadležnih tijela*

(1) Način primjene ovog Ugovora utvrdit će nadležna tijela (članak 1. stavak 1. točka 4. ovog Ugovora), posebnim sporazumom koji će stupiti na snagu istodobno kada i ovaj Ugovor.

(2) Sporazumom iz stavka 1. ovoga članka nadležna tijela ustanovljuju tijela za vezu, radi lakše primjene Ugovora, osobito zbog uspostave jednostavnog i brzog povezivanja nositelja.

*Članak 32.**Administrativna i pravna pomoć*

(1) Nadležna tijela će se međusobno izvještavati o:

1. poduzetim mjerama radi primjene ovog Ugovora;
2. izmjenama pravnih propisa koje se odnose na primjenu ovog Ugovora;

(2) Nadležna tijela, nositelji i tijela za vezu dviju ugovornih stranaka, obvezuju se na uzajamnu besplatnu pomoć i suradnju pri primjeni ovog Ugovora.

(3) Liječničke preglede osoba, koje imaju prebivalište ili boravak na području druge ugovorne stranke, obavlja nositelj mjesta prebivališta ili boravka na zahtjev i na teret nadležnog nositelja. Troškovi liječničkih pregleda se ne nadoknađuju ako su obavljani u interesu nositelja obiju ugovornih stranaka.

*Članak 33.**Ovlasti diplomatskih misija i konzularnih ureda*

Diplomatske misije i konzularni uredi jedne ugovorne stranke na području suvereniteta druge ugovorne stranke

imaju pravo, na zahtjev korisnika, poduzimati radnje potrebne za osiguranje i očuvanje prava državljana prve ugovorne stranke, bez dokazivanja punomoći. Ona mogu, u interesu državljana, predavati zahtjeve, izjave ili pravna sredstva.

Članak 34.

Oslobađanje od ovjere i plaćanja pristojbi

(1) Oslobađanje ili smanjenje pristojbi, predviđenih pravnim propisima jedne ugovorne stranke, za ostvarivanje prava iz članka 2. ovog Ugovora, prema pravnim propisima te ugovorne stranke, vrijedi i za ostvarivanje prava iz istog članka, prema pravnim propisima druge ugovorne stranke.

(2) Isprave, dokumente i podneske bilo koje vrste, koje je potrebno priložiti radi primjene ovog Ugovora, nije potrebno ovjeravati.

(3) Potvrde o izvornosti dokumenata, koje izdaju nadležna tijela, nadležni nositelji i tijela za vezu jedne ugovorne stranke, smatraju se važećim za nadležna tijela, nadležne nositelje i tijela za vezu druge ugovorne stranke.

Članak 35.

Priznavanje ovršnih odluka i isprava

(1) Ovršne odluke sudova, kao i ovršne isprave nositelja ili nadležnih tijela jedne ugovorne stranke o doprinosima i drugim potraživanjima iz socijalnog osiguranja, priznaju se i u drugoj ugovornoj stranci.

(2) Priznavanje odluka i isprava, spomenutih u stavku 1. ovoga članka, se može odbiti jedino ako se protivi javnom poretku (*ordre public*) one ugovorne stranke, u kojoj bi se odluka ili isprava trebala priznati.

(3) Na osnovi ovršnih odluka i isprava, priznatih prema stavku 1. ovoga članka, provodi se ovrha u drugoj ugovornoj stranci. Ovršni se postupak provodi prema pravnim propisima koji vrijede za ovrhu donijetih odgovarajućih odluka i isprava u onoj ugovornoj stranci na čijem se području ovrha provodi. Izvornik odluke ili isprave mora sadržavati potvrdu o njezinoj ovršnosti (klauzula ovršnosti).

(4) Uzajamna pomoć nositelja pri primjeni ovoga članka ne uključuje zastupanje u sudskom postupku.

Članak 36.

Naknada štete

(1) Ako osoba koja, prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, prima davanje zbog neke štete koja je

nastala na području druge ugovorne stranke i ima prema njezinim pravnim propisima pravo na naknadu štete od treće osobe, tada pravo na naknadu štete prelazi na nositelja prve ugovorne stranke, prema pravnim propisima koji za njega vrijede.

(2) Ako pravo na naknadu štete zbog istovrsnih davanja iz istoga slučaja štete pripada nositelju jedne ugovorne stranke i nositelju druge ugovorne stranke, može treća osoba, ono pravo koje prema stavku 1. ovoga članka prelazi na oba nositelja namiriti uplatom jednom ili drugom nositelju. U međusobnom odnosu nositelji su se dužni razmjerno namiriti, prema davanjima koja isplaćuju.

Članak 37.

Podnošenje zahtjeva

(1) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva, koja se primjenom ovog Ugovora ili pravnih propisa jedne ugovorne stranke podnose nadležnom tijelu, nositelju ili nekoj drugoj nadležnoj službi jedne ugovorne stranke, smatraju se zahtjevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnesenim nadležnom tijelu, nositelju ili drugoj nadležnoj službi druge ugovorne stranke.

(2) Zahtjev za davanje, podnesen prema pravnim propisima jedne ugovorne stranke, smatra se također i zahtjevom za odgovarajuće davanje, prema pravnim propisima druge ugovorne stranke, koje dolazi u obzir primjenom ovog Ugovora. To ne vrijedi ako podnositelj zahtjeva izričito zahtijeva da se odgodi utvrđivanje prava na davanje, prema pravnim propisima druge ugovorne stranke.

(3) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva, koja se primjenom pravnih propisa jedne ugovorne stranke trebaju podnijeti u određenom roku nadležnom tijelu, nositelju ili drugoj nadležnoj službi te ugovorne stranke, mogu se u tom istom roku podnijeti odgovarajućem nadležnom tijelu, nositelju ili drugoj nadležnoj službi druge ugovorne stranke.

(4) Pri primjeni ovoga članka navedene službe odmah prosljeđuju zahtjeve, izjave ili pravna sredstva izravno ili putem tijela za vezu ugovornih stranaka, odgovarajućem nadležnom tijelu, nositelju ili drugoj nadležnoj službi druge ugovorne stranke.

Članak 38.

Održavanje odnosa i službeni jezici

(1) Nadležna tijela, nositelji i tijela za vezu dviju ugovornih stranaka, radi primjene ovog Ugovora uspostavljaju izravne međusobne odnose kao i s osobama

koje sudjeluju u postupku ili s njihovim opunomoćenicima.

(2) Pri primjeni ovog Ugovora upotrebljava se mađarski ili hrvatski jezik.

Članak 39.

Zaštita podataka

(1) Dostavljaju li se, na osnovi ovog Ugovora, osobni podaci, uz poštivanje pravnih propisa koji se primjenjuju na području obje ugovorne stranke, vrijede sljedeće odredbe:

a) U svrhu provedbe ovog Ugovora i pravnih propisa na koje se Ugovor odnosi dopušteno je dostavljati podatke nadležnim službama u ugovornoj stranci koja ih prima. Ugovorna stranka koja prima podatke smije ih u tu svrhu obrađivati i koristiti. Inače je prosljeđivanje podataka drugim službama dopušteno samo uz prethodnu suglasnost službe koja ih dostavlja, u skladu s domaćim pravnim propisima koji se na nju odnose.

b) Primatelj podataka izvješćuje službu koja ih dostavlja, na njen upit i u pojedinačnim slučajevima, u koju su svrhu i s kakvim su rezultatom dostavljeni podaci upotrijebljeni.

c) Služba koja dostavlja podatke obvezna je brinuti o točnosti dostavljenih podataka, kao i o tome jesu li oni prijeko potrebni i primjereni zadanoj svrsi. Pritom treba brinuti o zabranama dostavljanja podataka koje predviđaju unutarnji pravni propisi te ugovorne stranke. Ustanovi li se da su dostavljeni podaci netočni ili se prema pravnim propisima ugovorne stranke koja ih dostavlja, nisu smjeli dostaviti, to se neodgodivo javlja službi koja prima podatke. Njena je dužnost te podatke ispraviti ili uništiti.

d) Osobi na koju se podaci odnose daje se na njen zahtjev izvješće o podacima koji su o njoj dostavljeni i o svrsi njihovog korištenja, o pravnoj osnovi i vremenskom roku njihovog korištenja, te o krugu osoba kojima su podaci poslani ili se šalju, kao i za koje svrhe su dostavljeni. Inače, pravo takve osobe na izvješće o njenim osobnim podacima podliježe unutarnjem zakonodavstvu one ugovorne stranke od čije se službe izvješće traži. Ugovorna stranka koja prima podatke, kao i ugovorna stranka koja dostavlja podatke, je obvezna na zahtjev dotične osobe, ispraviti netočne podatke, ili izbrisati one podatke korištenje kojih je zabranjeno. O ispravci ili brisanju podataka dužna je izvijestiti drugu ugovornu stranku.

e) Ako je služba jedne ugovorne stranke dostavila osobne podatke na osnovi ovog Ugovora, služba druge ugovorne stranke koja ih je primila ne može se, u okviru svoje odgovornosti prema mjerilima nacionalnog prava u odnosu na oštećenu osobu, da bi se oslobodila odgovornosti, pozivati na to da su dostavljeni podaci bili netočni. Isplati li služba koja je primila podatke, zbog štete

uzrokovane korištenjem netočno dostavljenih podataka odštetu, služba koja je dostavila podatke nadoknađuje službi koja ih je primila cjelokupnu svotu isplaćene odštete.

f) Primljeni osobni podaci se uništavaju kada prestanu biti potrebni u svrhu čuvanja podataka u smislu pravnih propisa ugovorne stranke koja ih je primila.

g) Služba koja dostavlja podatke i služba koja ih prima dužne su evidentirati dostavu i primitak osobnih podataka.

h) Služba koja dostavlja podatke i služba koja ih prima dužne su dostavljene osobne podatke djelotvorno zaštititi od neovlaštenog pristupa, neovlaštene promjene i neovlaštenog objavljivanja.

i) U slučaju kršenja prava dotičnih osoba u svezi sa zaštitom podataka, ugovorne stranke su dužne osigurati njihovo obraćanje neovisnom sudu ili drugoj službi, u skladu sa zakonodavstvom ugovorne stranke koja postupa s takvim podacima, ili osigurati podnošenje pravnog lijeka, ako je predviđeno.

(2) Odredbe iz stavka 1. ovoga članka jednako vrijede i za tajne poduzeća i za poslove tajne.

Članak 40.

Valuta i obračunski tečaj

(1) Nositelji, nadležni za pružanje davanja, prema odredbama ovog Ugovora, utvrđuju i isplaćuju korisnicima novčana davanja u službenoj valuti dotične ugovorne stranke.

(2) Davanja korisnicima i nadoknade između nositelja, na temelju ovog Ugovora, plaćaju se u drugu ugovornu stranku u konvertibilnoj valuti.

Članak 41.

Zadržavanje zaostataka

Ako je nositelj jedne ugovorne stranke isplaćivao korisniku veće davanje nego što mu pripada za razdoblje za koje je nositelj druge ugovorne stranke obvezan pružiti odgovarajuće davanje, tada će, na zahtjev nositelja prve ugovorne stranke, nositelj druge ugovorne stranke zadržati isplatu zaostataka svoga davanja do visine svote koju potražuje nositelj prve ugovorne stranke i izravno mu tu svotu isplatiti.

Članak 42.

Rješavanje sporova

(1) Sporeve o tumačenju i primjeni ovog Ugovora, nadležna tijela rješavaju dogovorno.

(2) Ako se spor iz stavka 1. ovoga članka ne može riješiti tada se, na prijedlog vlade jedne od ugovornih stranaka, predmet spora iznosi pred Arbitražni sud.

(3) Arbitražni se sud saziva od slučaja do slučaja. Vlada svake ugovorne stranke imenuje jednog člana, a oba člana sporazumno biraju državljanina neke treće države kao predsjednika, kojega potvrđuju vlade obiju ugovornih stranaka. Članovi se imenuju u roku od dva mjeseca, a predsjednik u roku od tri mjeseca, nakon što vlada jedne ugovorne stranke obavijesti vladu druge ugovorne stranke da želi iznijeti spor pred Arbitražni sud.

(4) Ako se rokovi navedeni u stavku 3. ovoga članka ne ispune, tada, zbog nepostojanja drugog dogovora, vlada jedne od ugovornih stranaka može zamoliti predsjednika Europskog suda za ljudska prava da obavi potrebna imenovanja. Ako je predsjednik Europskog suda za ljudska prava državljanin jedne od ugovornih stranaka ili je iz nekoga drugog razloga spriječen, imenovanje će obaviti potpredsjednik. Ako je i potpredsjednik državljanin jedne od ugovornih stranaka ili je i on spriječen, imenovanje obavlja sljedeći član suda po položaju koji nije državljanin niti jedne od ugovornih stranaka.

(5) Arbitražni sud odlučuje većinom glasova, na osnovi ovog Ugovora i na osnovi međunarodnog prava. Njegove su odluke obvezujuće i protiv njih se ne mogu ulagati pravni lijekovi.

(6) Svaka ugovorna stranka snosi troškove svoga člana. Troškove za predsjednika i ostale troškove snose ugovorne stranke u jednakim dijelovima. Arbitražni sud može urediti plaćanje troškova i na neki drugi način.

(7) O svim pitanjima koja nisu uređena ovim člankom Arbitražni sud sam odlučuje i uređuje svoj postupak.

Odjeljak V.

PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 43.

Prava na davanje

(1) Ovaj Ugovor vrijedi i za osigurane slučajeve nastale prije njegovog stupanja na snagu.

(2) Odluke donijete prije stupanja na snagu ovog Ugovora nisu smetnja za njegovu primjenu.

(3) O zahtjevima za davanja osoba čiji je zahtjev za davanje ranije odbijen ili je davanje utvrđeno prije stupanja na snagu ovog Ugovora, može se odlučiti ponovno, na zahtjev, u skladu s ovim Ugovorom. Ponovno utvrđivanje može uslijediti i po službenoj dužnosti. To ni u kom slučaju ne smije dovesti do smanjenja prijašnjih prava korisnika.

(4) Na ovom se Ugovoru ne temelje nikakva prava na davanja za razdoblja prije njegova stupanja na snagu.

(5) Za utvrđivanje prava na davanje, prema ovom Ugovoru, uzimaju se u obzir i razdoblja osiguranja i druge činjenice koje su, prema pravnim propisima ugovornih stranaka, nastale prije stupanja nasnagu ovog Ugovora.

(6) Razdoblja osiguranja navršena prije 29. svibnja 1956., smatraju se stečenim razdobljima, prema pravnim propisima one ugovorne stranke na čijem je području navedenog dana bilo prebivalište dotične osobe.

Članak 44.

Stupanje Ugovora na snagu

Ugovorne stranke će diplomatskim putem razmijeniti obavijesti da su ispunjeni svi uvjeti predviđeni nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog Ugovora. Ugovor stupa na snagu prvoga dana drugog mjeseca, nakon mjeseca u kojem je dostavljena posljednja obavijest diplomatskim putem.

Članak 45.

Trajanje Ugovora

(1) Ovaj se Ugovor sklapa na neodređeno vrijeme. Svaka ugovorna stranka može diplomatskim putem pisano otkazati Ugovor s posljednjim danom kalendarske godine, pridržavajući se otkaznog roka od šest mjeseci.

(2) U slučaju otkaza i dalje vrijede odredbe ovog Ugovora za stečena prava, kao i za prava čije je stjecanje u tijeku, i to bez obzira na ograničavajuće odredbe, za slučaj boravka korisnika prava u inozemstvu.

Članak 46.

Stavljanje izvan snage prijašnje Konvencije

(1) Stupanjem na snagu ovog Ugovora, Konvencija između Narodne Republike Mađarske i Federativne Narodne Republike Jugoslavije o uređenju pitanja socijalnog osiguranja njihovih državljana od 7. listopada 1957. prestaje važiti između Republike Mađarske i Republike Hrvatske.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na prava stečena prema Konvenciji između Narodne Republike Mađarske i Federativne Narodne Republike Jugoslavije o uređenju pitanja njihovih državljana od 7. listopada 1957. Isto vrijedi i za prava čije je stjecanje u tijeku, a odnose se na razdoblja u kojima je navedena Konvencija bila na snazi.

U potvrdu navedenoga, opunomoćenici su potpisali ovaj Ugovor.

Sastavljeno u Budimpešti dana 8. veljače 2005. u dva izvornika svaki na mađarskom i hrvatskom jeziku, a oba su teksta jednako vjerodostojna.

Za Republiku
Mađarsku

Za Republiku
Hrvatsku

**„Egyezmény a Magyar Köztársaság
és a Horvát Köztársaság között
a szociális biztonságról**

A Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek) a társadalombiztosítással kapcsolatos kölcsönös együttműködés szabályozása céljából az alábbiakban állapodtak meg:

I. Rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

(1) Jelen Egyezményben a kifejezések jelentése a következő:

1. „Magyarország” Magyar Köztársaság;

„Horvátország” Horvát Köztársaság

2. „állampolgár”

Magyarország vonatkozásában magyar állampolgár;

Horvátország vonatkozásában horvát állampolgár;

3. „jogsabályok”

azok a törvények és más általánosan kötelező jogi előírások, amelyek a jelen Egyezmény 2. cikkének (1) bekezdésében megjelölt szociális biztonsági ágazatokra vonatkoznak;

4. „illetékes hatóság”

jelen Egyezmény 2. cikkének (1) bekezdésében megjelölt jogsabályok alkalmazásáért felelős minisztériumok, miniszterek, illetve más illetékes hatóságok;

5. „teherviselő”

a jelen Egyezmény 2. cikkének (1) bekezdésében megjelölt jogsabályok végrehajtására kijelölt intézmény;

6. „illetékes teherviselő”

az a teherviselő, amelynél az illető személy az ellátási kérelem benyújtásának időpontjában biztosítva van, vagy amelynél ellátási igényjogosultsággal rendelkezik vagy rendelkezne, ha még annak a Szerződő Félnek a területén tartózkodna, amelyben utoljára biztosítva volt;

7. „összekötő szervek”

azok a szervek, amelyeket az illetékes hatóságok a kölcsönös együttműködés fenntartására a jelen Egyezmény végrehajtása érdekében megbíznak;

8. „biztosított”

a jelen Egyezmény 2. cikkében megjelölt jogsabályok szerint biztosított személy;

9. „családtagok”

a magyar jogsabályok szerint közeli hozzátartozóként meghatározott vagy annak elismert személyek, a horvát jogsabályok szerint családtagként meghatározott vagy annak elismert személyek;

10. „lakóhely”

az egyik Szerződő Fél területén lévő azon hely, ahova az illető személy állandó tartózkodási szándékkal költözik, és ahol ennek a Szerződő Félnek a jogsabályai szerint van bejelentve;

11. „tartózkodási hely”

az a hely a Szerződő Felek egyikének területén, ahol az illető személy ideiglenesen tartózkodik;

12. „biztosítási idők”

járadékfizetési, foglalkoztatási és más különleges idők, amelyek ezekkel azonos megítélés alá tartoznak a Szerződő Fél jogsabályai szerint;

13. „természetbeni ellátás”

az Egyezmény 2. cikkében foglalt jogsabályok szerint meghatározott egészségügyi ellátás, illetve egészségügyi szolgáltatás, amelyet a kötelező egészségbiztosítás keretén belül nyújtanak;

14. „pénzbeni ellátás”

az Egyezmény 2. cikkében megjelölt nyugdij, rokkant- és egészségbiztosítás minden pénzbeni ellátása, beleértve azok minden pótlékát, kiegészítését és emelését;

15. „munkanélküli ellátás”

Magyarországon: munkanélküliség esetén járó járadék;
Horvátországban: munkanélküliség esetén járó pénzbeni járadék.

(2) Jelen Egyezmény egyéb kifejezéseit a Szerződő Felek jogsabályaiban használatos jelentése szerint kell értelmezni.

2. cikk

Tárgyi hatály

(1) Jelen Egyezmény a következő jogsabályokra vonatkozik:

Magyarországon:

1. a társadalombiztosítás által természetben és pénzben nyújtandó ellátásokról és azok fedezetéről szóló jogsabályok keretén belül,
 - a) a betegségi és anyasági ellátásról,
 - b) a baleseti ellátásról,
 - c) a nyugellátásról, valamint

2. a munkanélküli járadékról szóló jogszabályokra,

Horvátországban:

1. a kötelező egészségügyi biztosításról és az egészségügyi ellátásról,
2. a kötelező nyugdíj és rokkantbiztosításról,
3. a munkanélküli ellátásról

szóló jogszabályokra.

(2) Jelen Egyezmény mindazokra a jogszabályokra is vonatkozik, amelyek összefoglalják, módosítják vagy kiegészítik jelen cikk (1) bekezdésben felsorolt jogszabályokat.

(3) Jelen Egyezmény hatálya kiterjed az egyik Szerződő Fél azon jogszabályaira is, amelyek az (1) bekezdés szerint már létező biztosítási rendszereket új biztosított kategóriákra terjesztik ki, továbbá azokra is, amelyek a szociális biztonság új rendszereit vagy új ágait határozzák meg, feltéve, hogy e Szerződő Fél illetékes hatósága a másik Szerződő Fél illetékes hatóságát erről tájékoztatja. Amennyiben a másik Szerződő Fél illetékes hatósága az értesítés átvételének napjától számított 3 hónapon belül nem fejezi ki ellenvéleményét, azt úgy kell tekinteni, hogy a másik Szerződő Fél egyetért a jelen Egyezménynek az első Szerződő Fél említett jogszabályaira való kiterjesztésével.

3. cikk

Az Egyezmény alkalmazásának személyi hatálya

(1) Jelen Egyezmény hatálya kiterjed mindazokra a személyekre, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Fél jelen Egyezmény 2. cikkében meghatározott jogszabályainak hatálya alá tartoznak, vagy hatálya alá tartoztak.

(2) Jelen Egyezmény hatálya kiterjed a jelen cikk (1) bekezdésében felsorolt személyek családtagjaira is, amennyiben azok jogait ezen cikk (1) bekezdésben megjelölt személyektől származtatják.

4. cikk

Az állampolgárok azonos elbírálása

(1) Amennyiben jelen Egyezmény másként nem rendelkezik, az egyik Szerződő Fél jogszabályainak alkalmazása során a másik Szerződő Fél állampolgárai a saját állampolgáraikkal azonos elbírálás alá esnek.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti

a) a Szerződő Felek vonatkozó jogszabályait a biztosítottak és munkáltatók részvételéről a teherviselők és szövetségek szerveiben;

b) a Szerződő Feleknek harmadik országokkal kötött államközi Egyezményeiben rögzített biztosítási teherviselési szabályait;

c) a Szerződő Feleknek harmadik országbeli hivatalos képviselőténél vagy egy ilyen képviselő tagjainál foglalkoztatott személyek biztosítására vonatkozó jogszabályait.

(3) Az európai uniós tagságából fakadó kötelezettségének eleget téve Magyarország kijelenti, hogy jelen Egyezmény alkalmazása során az Európai Unió azon állampolgárait, akik valamilyen gazdasági tevékenység folytatása céljából gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat, a magyar állampolgárokkal egyenlő elbánásban részesíti. A Szerződő Felek e célból együttműködnek.

5. cikk

A területek azonos elbírálása

(1) Ha a jelen Egyezmény másként nem rendelkezik, a nyugdíjak és más pénzbeli ellátások, amelyek tekintetében valamely Szerződő Fél jogszabályai szerint igényjogosultság áll fenn a munkanélküliség esetén járó ellátások kivételével, nem csökkenthetők, nem módosíthatók, nem függeszthetők fel, nem vonhatók meg, vagy nem vonhatók el azért, mert a jogosult a másik Szerződő Fél területén lakik.

(2) A másik Szerződő Fél harmadik országban lakóhellyel rendelkező állampolgárai részére a jelen Egyezmény 2. cikkében meghatározott jogszabályok szerinti pénzbeli ellátásokat az első Szerződő Fél azonos feltételek szerint fizeti ki, mint az ott lakó saját állampolgárainak.

(3) Az (1) bekezdés nem vonatkozik azokra az ellátásokra, amelyeket az ellátásban részesülő vagyoni, illetve jövedelmi helyzetétől függően hagynak jóvá.

II. Rész

AZ ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. cikk

A biztosítás általános szabálya

Valamely tevékenységet folytató személy biztosítási kötelezettsége, ha a jelen Egyezmény 7., 8. és 9. cikke másként nem rendelkezik, azon Szerződő Fél jogszabályaihoz igazodik, amelynek területén az illető tevékenységet végzik. Ez a nem önálló tevékenység gyakorlása esetén akkor is érvényes, ha a munkavállaló lakóhelye vagy a munkáltató székhelye a másik Szerződő Fél területén található.

7. cikk

Különleges rendelkezések

(1) Amennyiben az egyik Szerződő Fél területén székhellyel rendelkező munkáltató munkavállalóját tevékeny-

ség végzése céljából a másik Szerződő Fél területére küldi, a munkavállaló az első Szerződő Fél jogszabályainak megfelelően annak biztosítottja marad, amennyiben a foglalkoztatása a másik Szerződő Fél területén nem haladja meg a 24 naptári hónapot. Amennyiben a munkavállaló tevékenységét az előírányzott 24 hónapnál hosszabb időre meg kell hosszabbítani, a munkavállaló és a munkáltató közös kérésére kivételesen a munkáltató székhelye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak alkalmazása legfeljebb további 24 naptári hónappal meghosszabbítható, feltéve, hogy a tevékenység végzése szerinti másik Szerződő Fél illetékes hatósága, illetőleg az általa megjelölt más szerv vagy intézmény ehhez hozzájárult.

(2) Amennyiben az egyik Szerződő Fél területén önálló tevékenységet végző személy az adott tevékenység ideiglenes végzése céljából a másik Szerződő Fél területére távozik, rá a távozását követő legfeljebb 12 hónapig az első Szerződő Fél jogszabályai vonatkoznak úgy, mintha tevékenységét annak területén végezné.

(3) Légi, közúti vagy vasúti közlekedéssel foglalkozó munkáltató utazó személyzetére kizárólag annak a Szerződő Félnek a jogszabályai alkalmazandóak, amelynek területén a munkáltató székhelye van.

(4) Az egyik Szerződő Fél lobogója alatt hajózó hajón szolgálatot teljesítő személyzetre azon Szerződő Fél jogszabályai alkalmazandók, amelynek a lobogója alatt a hajó hajózik.

(5) A hajó áru be- és kirakodásával, javításával vagy felügyeletével megbízott jelen cikk (4) bekezdésében nem említett személyekre arra az időre, amíg a hajó a másik Szerződő Fél kikötőjében állomásozik, azon Szerződő Fél jogszabályai alkalmazandók, amelyhez a kikötő tartozik.

(6) Az egyik Szerződő Fél állami vagy köztisztviselői, hivatalos képviselői és a velük azonos elbírálás alá tartozó személyek, akiket tevékenységük végzése érdekében a másik Szerződő Fél területére küldenek ki, családtagjaikkal együtt továbbra is a küldő Szerződő Fél jogszabályai szerint vannak biztosítva.

8. cikk

Diplomáciai és konzuli képviseletek tagjai

A 2. cikkben említett jogszabályok alkalmazása tekintetében jelen Egyezmény nem érinti a diplomáciai kapcsolatokról szóló, 1961. április 18-án aláírt Bécsi Egyezmény, valamint a konzuli kapcsolatokról szóló, 1963. április 24-én elfogadott Bécsi Egyezmény alkalmazását.

9. cikk

Kivételek

A Szerződő Felek illetékes hatóságai vagy az általuk meghatalmazott más intézmények közös megegyezés

alapján meghosszabbíthatják a határidőket, és meghatározhatnak más kivételeket is a jelen Egyezmény 7. cikkében megfogalmazott kivételeken túl.

III. Rész

KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS

10. cikk

A biztosítási idők egybeszámítása

Az egészségbiztosítás körébe tartozó ellátásokra vonatkozó jogosultságok megszerzéséhez, fenntartásához és visszaállításához a mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket egybe kell számítani, feltéve, ha ezek nem ugyanazon időre vonatkoznak.

11. cikk

Természetbeni ellátások

(1) Az a biztosított, aki az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselőjénél egészségbiztosítással rendelkezik, addig jogosult sürgősségi ellátásra, amíg ideiglenesen a másik Szerződő Fél területén tartózkodik.

(2) Amennyiben a biztosítási esemény már bekövetkezett, a biztosított köteles a tartózkodási helyének megváltoztatása előtt beszerezni az illetékes teherviselő hozzájárulását. A hozzájárulás megtagadható a biztosított egészségi állapota miatt. Az illetékes teherviselő hozzájárulását utóbb is megadhatja, ha a biztosított az előzetes hozzájárulás megszerzését önhibáján kívüli okból mulasztotta el.

(3) A természetbeni ellátásokat jelen cikk (1) és (2) bekezdése szerint a biztosítottnak az illetékes teherviselő terhére a tartózkodási hely szerinti teherviselő nyújtja. A jogosultságot az illetékes teherviselő jogszabályai szerint, a természetbeni ellátás mértékét, fajtáját és módját a tartózkodási hely szerinti teherviselő jogszabályai szerint kell meghatározni.

(4) Jelen cikk előírásai a biztosított családtagjaira is vonatkoznak.

12. cikk

Kiküldött alkalmazottak jogainak érvényesítése

(1) A jelen Egyezmény 7. cikkének (1), (2), (3), (4) és (6) bekezdésében, 8. cikkében, valamint 9. cikkében meg-

határozott személyek a természetbeni ellátást a tartózkodási hely szerinti teherviselőtől, annak jogszabályai szerint, az illetékes teherviselő terhére kapják meg.

(2) A jelen cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezés az illetékes teherviselő egyetértésével azokra a családtagokra is alkalmazandó, akik a biztosítottal együtt a másik Szerződő Fél területén tartózkodnak.

13. cikk

A nyugdíjasok jogainak érvényesítése

(1) Az a nyugdíjas, aki mindkét Szerződő Fél nyugdíj-biztosítójától kap nyugdíjat, a természetbeni ellátásokra a lakóhelye szerinti Szerződő Fél jogszabályai alapján jogosult.

(2) Az a nyugdíjas, aki csak az egyik Szerződő Fél nyugdíjbiztosítójától kap nyugdíjat és lakóhelye a másik Szerződő Fél területén van, a természetbeni ellátásokra a lakóhelye szerinti teherviselőnél jogosult, de az illetékes teherviselő terhére.

(3) A jelen cikk (1) és (2) bekezdése a nyugdíjas családtagjaira is vonatkozik.

(4) A jelen cikk előírásai mindaddig nem alkalmazhatók, amíg az érintett személynek jövedelemszerző tevékenysége folytán egészségbiztosítása van a Szerződő Felek egyikének jogszabályai szerint.

14. cikk

Családtagok jogainak érvényesítése

A biztosított azon családtagjai, akik az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint biztosítottak, lakóhelyük pedig a másik Szerződő Fél területén van, az illetékes teherviselő terhére a lakóhely szerinti teherviselő által alkalmazott jogszabályok szerint jogosultak természetbeni ellátásra.

15. cikk

Nagyobb értékű ellátások engedélyezése

Protézisek alkalmazásához és más, nagyobb értékű természetbeni ellátások engedélyezéséhez a jelen Egyezmény 11., 12. cikke, 13. cikkének (2) és (3) bekezdése és 14. cikke szerint, az illetékes teherviselő előzetes hozzájárulása szükséges. A hozzájárulás nem szükséges, amennyiben az ellátás életveszély miatt, vagy az illető egészsége szempontjából halaszthatatlan, vagy amennyiben ezen ellátások költségei átalány elszámolás formájában egyenlítődnek ki ezen Egyezmény 17. cikkének (2) bekezdése szerint.

16. cikk

A lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti teherviselő

A jelen Egyezmény 11–15. cikkeiben felsorolt természetbeni ellátásokat a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti teherviselő köteles biztosítani.

17. cikk

A költségek megtérítése

(1) Azokat az ellátásokat, amelyeket az egyik Szerződő Fél teherviselője nyújtott a másik Szerződő Fél illetékes teherviselője terhére, e fejezet rendelkezéseivel összhangban, a tényleges költségek alapján kell megtéríteni.

(2) Az összekötő szervek a tényleges költségelszámolás helyett a biztosítottak meghatározott csoportjánál átalányelszámolás alkalmazásában is megállapodhatnak.

II. Fejezet

ROKKANTSÁGI, ÖREGSÉGI ÉS HOZZÁTARTOZÓI NYUGELLÁTÁSOK

18. cikk

A biztosítási idők egybeszámítása

(1) Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai alapján nincsenek meg a feltételek az ellátási igényjogosultságra kizárólag ennek a Szerződő Félnak a jogszabályai alapján megszerzett biztosítási idők szerint, az illetékes teherviselőnek ugyanúgy figyelembe kell vennie azokat a biztosítási időket, amelyek a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint teljesültek, mintha az első Szerződő Fél jogszabályai szerint teljesültek volna, feltéve, ha az időszakok nem fedik egymást.

(2) Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai alapján meghatározott ellátások nyújtása olyan tevékenységre megállapított biztosítási idő megszerzésétől függ, amelyre külön rendszer létezik, vagy az ellátás egy meghatározott szakmában vagy foglalkozásban eltöltött biztosítási időtől függ, akkor ezen ellátásokra való jogosultság megállapítására a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási idők csak akkor vehetők figyelembe, ha azokat a megfelelő rendszerben szerezték, illetve ha a másik Szerződő Félnél e tevékenységre vagy foglalkozásra külön rendszer nem létezik, az időket azonos szakmában vagy foglalkozásban szerezték meg. Amennyiben a biztosítási idők egybeszámítása nem alapozza meg az igényjogosultságot az ellátás külön rendszerében, akkor a beszám

mított időket az ellátási igényjogosultságra a biztosítás általános rendszerében kell egybeszámítani.

(3) Amennyiben jelen cikk (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt rendelkezések alkalmazása mellett még mindig nincsenek meg a feltételek az ellátási igényjogosultságra, az illetékes teherviselőnek figyelembe kell vennie azokat a biztosítási időket is, amelyek olyan harmadik államban teljesültek, amelyhez mindkét Szerződő Fél külön társadalombiztosítási egyezményrel kötődik, és amelynek rendelkezései kiterjednek a biztosítási idők egybeszámítására. Amennyiben harmadik állammal csak az egyik Szerződő Fél rendelkezik egyezményrel, akkor ez a Szerződő Fél az állampolgárai által a harmadik országban megvalósított biztosítási időket is figyelembe veszi, ha a harmadik állammal való Egyezmény másként nem rendelkezik.

(4) Ezen cikkben említett biztosítási időket a Szerződő Felek jogszabályaival összhangban a tényleges időtartamukban kell figyelembe venni.

19. cikk

Önálló nyugdíj

Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint a biztosítási idők egybeszámítása nélkül is fennáll az ellátásra való igényjogosultság, akkor az ellátás összegét ennek a Szerződő Félnek illetékes teherviselője kizárólag az általa alkalmazott jogszabályok keretében betöltött biztosítási idők alapján állapítja meg. E rendelkezést abban az esetben is alkalmazni kell, ha a másik Szerződő Fél jogszabályai alapján a biztosított a jelen Egyezmény 18. cikke értelmében ellátásra jogosult, amelyet a 20. cikk alapján számítanak ki.

20. cikk

Az ellátások arányos megállapítása

Amennyiben a Szerződő Felek egyikének jogszabályai értelmében az ellátásra való jogosultság csak a jelen Egyezmény 18. cikkének alkalmazásával áll fenn, e Szerződő Fél illetékes teherviselője az ellátást kizárólag az általa alkalmazott jogszabályok alapján számított biztosítási idők szerint állapítja meg. Amennyiben az ellátást nem lehetséges az előző mondat szerint megállapítani, az ellátást az alábbi módon kell megállapítani:

1. az illetékes teherviselő először megállapítja az ellátás elméleti összegét, amelyre a biztosított abban az esetben lenne jogosult, ha az összes egybeszámított biztosítási idők kizárólag az általa alkalmazott jogszabályok alapján lennének figyelembe véve. Elméleti összegnek számít az az összeg is, amely nem függ a nyugdíjba beszámító szolgálati évektől;

2. ezt követően az illetékes teherviselő a biztosítottat megillető tényleges ellátás összegét határozza meg a jelen cikk 1. pontja alatti elméleti összegből, azon aránynak megfelelően, amely a saját jogszabályai szerint figyelembe vett biztosítási idő és az összes biztosítási idő között fennáll;

3. amennyiben a 18. cikk szerinti összes biztosítási idő egybeszámítva hosszabb az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerinti leghosszabb biztosítási időnél, a legmagasabb összeg kiszámításához az illetékes teherviselő az ellátás kiszámításánál a jelen cikk 1. és 2. pontja alapján ezt a leghosszabb biztosítási időt veszi figyelembe az egybeszámított idők helyett.

21. cikk

Az ellátások kiszámításának alapja

Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai az ellátás kiszámítását a jövedelemre, illetve a befizetett járulékra alapozzák, ennek a Szerződő Félnek az illetékes teherviselője kizárólag a saját jogszabályai szerint megvalósított jövedelmet, illetve befizetett járulékot veszi figyelembe.

22. cikk

A 365 napnál rövidebb kötelező biztosítási időszak

Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint megszerzett kötelező biztosítási idők összességükben nem érik el a 365 napot, és ezen biztosítási idő alapján nem áll fenn ellátásra való jogosultság, ennek a Szerződő Félnek a teherviselője nem köteles erre az időre ellátást nyújtani. Ezen biztosítási időszakokat a másik Szerződő Fél illetékes teherviselője mind az ellátásra való jogosultság e Szerződő Fél jogszabályai szerinti megszerzése, mind pedig az elszámolás vonatkozásában úgy veszi figyelembe, mintha azok a saját jogszabályai szerint teljesültek volna.

23. cikk

Nem egyidejű ellátások meghatározása

(1) Amennyiben nem egyidejűleg valósult meg a mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerinti igényjogosultság, az ellátásra való igényjogosultságot saját jogszabályai alapján mindkét Szerződő Fél önállóan határozza meg akkor, amikor a feltételek a saját jogszabályai szerint teljesültek.

(2) A második Szerződő Fél jogszabályai alapján utólag szerzett ellátás nem érinti az első Szerződő Fél jogszabályai alapján korábban meghatározott ellátást.

24. cikk

Tények tiszteletben tartása

Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint a biztosítási idő vagy a meghatározott tényállás meghosszabbítja az ellátásra való jogosultság megszerzéséhez szükséges időt úgy, hogy a jogosultság megszerzéséhez egy meghatározott biztosítási időnek kell eltelnie, akkor ezt az időszakot meg kell hosszabbítani a másik Szerződő Félnél megszerzett megfelelő biztosítási idővel, illetve a meghatározott tényállás (nyugellátás, táppénzellátás, anyasági segély, üzemi baleseti, munkanélküli és más járadék) idejével.

25. cikk

Hozzá tartozói nyugdíj

A jelen Egyezmény 18–24. cikkében foglalt rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók a családtagok nyugdíjjogosultsága esetén is.

III. Fejezet

ÜZEMI BALESET ÉS FOGLALKOZÁSI BETEGSÉG ESETÉN JÁRÓ ELLÁTÁS

26. cikk

Egészségügyi ellátás

(1) Az a személy, aki üzemi baleset vagy foglalkozási betegség következtében az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint természetbeni ellátásra igény jogosult, de a másik Szerződő Fél területén tartózkodik vagy lakik, az illetékes teherviselő terhére a tartózkodási vagy lakóhelye szerinti teherviselőtől az erre a teherviselőre érvényes jogszabályok szerint részesül természetbeni ellátásban, mintha az illető személy ennél volna biztosítva. A 15. cikk megfelelően érvényes.

(2) Az (1) bekezdés szerint keletkezett költségek megtérítésére a 17. cikk megfelelően érvényes.

27. cikk

Korábbi üzemi balesetek

Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai előírják, hogy a keresőképeség-csökkenés fokának, vagy a rokkantsági fok meghatározásához figyelembe kell venni az előző üzemi baleseteket és foglalkozási betegségeket, akkor a másik Szerződő Fél jogszabályai szerinti korábban keletkezett üzemi baleseteket és foglalkozási betegségeket is figyelembe kell venni.

28. cikk

Utazási balesetek

Amennyiben az egyik Szerződő Fél területén lakóhellyel rendelkező személy érvényes munkavállalói szerződés alapján a másik szerződő államba utazik munkavégzés céljából és ezen, a munkavégzés helyéig vezető megszakítás nélküli legrövidebb úton balesetet szenved, annak megtérítését, az üzemi baleset esetére szóló biztosítás jogszabályainak megfelelően, a másik szerződő állam teherviselője viseli. Ez vonatkozik arra a balesetre is, amely a munkavállalót a lakóhely szerinti államba való visszatérés során éri közvetlenül azután, hogy lejárt a munkavállalói szerződése, amely alapján a másik szerződő államba utazott.

29. cikk

Foglalkozási betegségek alapján járó ellátás

(1) Amennyiben valamely foglalkozási betegség esetén térítést kellene fizetni mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint, akkor az ellátás csak azon Szerződő Fél illetékes teherviselőjét terheli, amelynek a területén az ilyen foglalkozási betegséget kiváltó tevékenységet utoljára folytatták.

(2) Amennyiben a biztosított az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint már foglalkozási betegségen alapuló ellátásban részesül, e Szerződő Fél teherviselője köteles az ellátás nyújtására akkor is, ha a biztosított állapota rosszabbodik. Amennyiben viszont a biztosított az első Szerződő Fél jogszabályai szerinti igényjogosultság alapján már ellátásban részesült, majd ezt követően a másik Szerződő Félnél vállalt munkát, és e tevékenység ugyanazzal a külön kockázattal járt, amelyért az ellátás már folyósításra került és betegsége fokozódott, ennek a rosszabbodásnak az ellátása a másik Szerződő Fél kötelezettségévé válik azal, hogy az első Szerződő Fél teherviselője a továbbiakban is köteles a korábban jóváhagyott ellátást folyósítani. Az említett esetben a második Szerződő Fél teherviselője csak azt a többlet ellátást hagyja jóvá, amely a már kialakult betegség rosszabbodását követően, az általa alkalmazott jogszabályok alapján és a rosszabbodás előtti irányadó jogszabályok szerint meghatározott ellátás között megállapítható.

IV. Fejezet

MUNKANÉLKÜLI JÁRADÉK

30. cikk

(1) A Szerződő Felek állampolgárai azon államban jogosultak munkanélküli járadékra, amely Szerződő Fél ál-

lampolgárai, függetlenül attól, hogy munkanélkülivé válsuk előtt melyik Szerződő Fél területén voltak biztosítva.

(2) A munkanélküli járadék megállapításával összefüggésben a Szerződő Felek vállalják, hogy – a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivételek figyelembevételével – a másik Szerződő Fél területén eltöltött biztosítási időtartamot úgy veszik figyelembe, mintha azt a munkanélküli személy saját országában szerezte volna meg, feltéve, ha az említett ország jogszabályai szerint ezen időtartamok jogszerző időnek minősülnek.

(3) Horvát állampolgár esetében a (2) bekezdés akkor alkalmazható, ha az érintett személy a Horvátországban történt kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban legalább 26 hétig biztosított volt.

(4) A (3) bekezdésben feltételként megállapított 26 hét minimális biztosítási idő nem vonatkozik azokra a személyekre, akiknek foglalkoztatását hosszabb időre tervezték, ám az önhibájukon kívül 26 hétnél korábban megszakadt.

(5) A munkanélküli járadék összegének a magyar jogszabályok szerint történő megállapításánál a horvát biztosítási idők alatt elért kereset helyett egy ugyanolyan vagy hasonló munkakörnek megfelelő kereset magyarországi átlagát kell figyelembe venni.

(6) A munkanélküli járadék folyósításának időtartamát csökkenteni kell azzal az időtartammal, amely alatt a munkanélküli a másik Szerződő Fél területén a kérelem benyújtását megelőző utolsó 12 hónapon belül már a munkanélküli járadék valamilyen formájában részesült.

IV. Rész

VEGYES RENDELKEZÉSEK

31. cikk

Az illetékes hatóságok kötelezettségei

(1) Jelen Egyezmény végrehajtásának módjáról az illetékes hatóságok [1. cikk (1) bekezdésének 4. pontja] külön megállapodást kötnek, amely a jelen Egyezménnyel egyidejűleg lép hatályba.

(2) Ezen cikk (1) bekezdésében említett megállapodásban az illetékes hatóságok megnevezik az összekötő szerveket az Egyezmény alkalmazásának könnyítése céljából, különösen a teherviselők egyszerű és gyors kapcsolatteremtésének érdekében.

32. cikk

Hivatali és jogsegély

(1) Az illetékes hatóságok kölcsönösen tájékoztatják egymást a következőkről:

1. a jelen Egyezmény alkalmazása céljából tett intézkedésekről;

2. a jelen Egyezmény alkalmazását érintő jogszabályi változásokról.

(2) A két Szerződő Fél illetékes hatóságai, teherviselői és összekötő szervei a jelen Egyezmény alkalmazása során kölcsönös ingyenes segítségnyújtásra és együttműködésre kötelezik magukat.

(3) Azon személyek orvosi vizsgálatait, akiknek a lakóhelye vagy tartózkodási helye a másik Szerződő Fél területén van, a lakóhely vagy a tartózkodási hely szerinti teherviselő végzi az illetékes teherviselő kérésére és terhére. Ha az orvosi vizsgálat mindkét Szerződő Fél teherviselője érdekében történik, akkor nem kerül sor költségtérítésre.

33. cikk

Diplomáciai képviselők és konzuli irodák jogköre

Az egyik Szerződő Fél diplomáciai képviselői és konzuli irodái a másik Szerződő Fél felségterületén jogosultak, a jogosult kérésére, az első Szerződő Fél állampolgárai jelen Egyezményben foglalt jogainak biztosítása és védelme érdekében, meghatalmazás igazolása nélkül is intézkedéseket tenni. Az állampolgárok érdekében kérelmeket, nyilatkozatokat vagy jogorvoslatokat nyújthatnak be.

34. cikk

Hitelesítési és illetékfizetési mentesség

(1) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai által meghatározott illetékmentesség vagy kedvezmény a jelen Egyezmény 2. cikkében megfogalmazott jogszabályok által biztosított jogok érvényesítésével kapcsolatban e Szerződő Fél jogszabályai értelmében kiterjed a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint az említett cikk hatálya alá tartozó ugyanazon jogok érvényesítésére.

(2) Azokat az okmányokat, iratokat és beadványokat, amelyeket a jelen Egyezmény alkalmazása során csatolni kell, nem szükséges diplomáciai vagy konzuli felülhitelesítéssel ellátni.

(3) Az egyik Szerződő Fél illetékes hatóságai, teherviselői és összekötő szervei által okiratok eredetiségének igazolására kiállított bizonylatokat a másik szerződő fél illetékes hatóságai, teherviselői és összekötő szervei előtt azonos bizonyító erő illeti meg.

35. cikk

Végrehajtható határozatok és okiratok elismerése

(1) A bíróságok végrehajtható határozatait, továbbá az egyik Szerződő Fél teherviselőinek, illetve illetékes ható-

ságainak a járulékokra és egyéb társadalombiztosítási követelésekre vonatkozó végrehajtható okiratait a másik Szerződő Fél is elismeri.

(2) A jelen cikk (1) bekezdése szerinti határozatok és okiratok elismerése csak akkor tagadható meg, ha az sérti annak az államnak a közrendjét (*ordre public*), amelyben a határozatot vagy okiratot el kellene ismerni.

(3) A jelen cikk (1) bekezdése alapján elismert végrehajtható határozatokat és okiratokat a másik szerződő államban végre kell hajtani. A végrehajtási eljárást azon Szerződő Félnél kibocsátott megfelelő határozatok és okiratok végrehajtására vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell lefolytatni, amelynek területén a végrehajtás történik. A határozat, illetve az okirat eredeti példányának tartalmaznia kell a végrehajthatóság igazolását (végrehajtási klauzula).

(4) A teherviselők kölcsönös segélynyújtása jelen cikk alkalmazásakor nem foglalja magában a bírósági eljárásban való képviseletet.

36. cikk

Kártérítés

(1) Amennyiben egy személy az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint a másik Szerződő Fél területén bekövetkezett károsodás miatt részesül ellátásban, és ezen állam jogszabályai szerint harmadik személlyel szembeni kártérítésre jogosult, abban az esetben a kártérítési igényjogosultság az első Szerződő Fél teherviselőjére hárul, a rá vonatkozó jogszabályok szerint.

(2) Amennyiben egyazon káresetből származó, azonos jellegű ellátásra vonatkozó kártérítési igényjogosultság illeti meg mindkét Szerződő Fél teherviselőjét, a harmadik személy az (1) bekezdésben leírt, mindkét teherviselőre átszármazott jog szerint, a kártérítést befizetéssel egyenlítheti ki, vagy az egyik, vagy a másik teherviselő javára. A teherviselők az általuk folyósított ellátások arányában tartoznak elszámolni egymásnak.

37. cikk

Kérelmek benyújtása

(1) Azok a kérelmek, nyilatkozatok vagy jogorvoslatok, amelyet jelen Egyezmény vagy valamely Szerződő Fél jogszabályainak alkalmazása során az egyik Szerződő Fél valamely illetékes hatóságánál, teherviselőjénél vagy egyéb illetékes intézményénél nyújtanak be, úgy tekintendők, mint a másik Szerződő Fél hatóságainál, teherviselőjénél vagy egyéb illetékes intézményénél benyújtott kérelem, nyilatkozat vagy jogorvoslati eszköz.

(2) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerinti ellátás iránt benyújtott kérelem úgy tekintendő, mint a másik Szerződő Fél jogszabályai szerinti megfelelő ellátás iránti kérelem, amely jelen Egyezmény alkalmazása során felmerül. Ez nem érvényes, ha a kérelmező kifejezetten kéri, hogy a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett ellátásra való igényjogosultságának megállapítását halasszák el.

(3) Az egyik Szerződő Fél jogszabályainak alkalmazása során a meghatározott határidőn belül valamely illetékes hatóságnál, teherviselőnél vagy ezen Szerződő Fél egyéb illetékes intézményénél benyújtandó kérelmek, nyilatkozatok vagy jogorvoslatok ugyanezen határidőn belül a másik szerződő állam illetékes hatóságánál, teherviselőjénél vagy egyéb illetékes intézményénél is benyújthatók.

(4) E cikk alkalmazása során a felsorolt hivatalok ezeket a kérelmeket, nyilatkozatokat vagy jogorvoslatokat közvetlenül vagy a Szerződő Felek összekötő szerveinek közvetítésével haladéktalanul a másik Szerződő Fél megfelelő illetékes hatóságához, teherviselőjéhez vagy más illetékes intézményéhez továbbítják.

38. cikk

Kapcsolattartás és a hivatalos nyelvek

(1) A két Szerződő Fél illetékes hatóságai, teherviselői és összekötő szervei jelen Egyezmény alkalmazása érdekében kölcsönösen közvetlen kapcsolatot alakítanak ki egymás között és mindazokkal a személyekkel vagy meghatalmazottaikkal, akik az eljárásban részt vesznek.

(2) Jelen Egyezmény alkalmazása során a magyar vagy a horvát nyelv használható.

39. cikk

Adatvédelem

(1) Amennyiben mindkét szerződő államban érvényes jogszabályok tiszteletben tartása mellett jelen Egyezmény alapján személyes adatok kerülnek átadásra, az alábbi rendelkezések érvényesek:

a) A jelen Egyezmény és a hatálya alá tartozó jogszabályok végrehajtására vonatkozóan az adatok átadása a fogadó szerződő állam illetékes hatóságai számára megengedett. Az adatokat fogadó szerződő állam ezen célokra feldolgozhatja és felhasználhatja. Egyébként az adatok más szerveknek történő átadása kizárólag a küldő szerv előzetes egyetértésével, a rá vonatkozó hazai jogszabályokkal összhangban engedélyezett.

b) Az adatátvevő kérésre és egyedi esetekben is értesíti a küldő hatóságot, mely céllal és milyen eredménnyel használta fel az elküldött adatokat.

c) Az adatküldő hatóságnak figyelemmel kell lenni a megküldött adatok pontosságára, valamint az adatszolgáltatás célja szempontjából való szükségességére. Eközben gondoskodni kell ezen szerződő állam belső jogszabályi előírásainak megfelelően az adattovábbítás letiltásáról. Amennyiben megállapítást nyer, hogy pontatlan adatok vagy olyan adatok kerültek átadásra, amelyek a küldő szerződő állam jogszabályai alapján nem lehettek volna kiadhatók, azt haladéktalanul jelenteni kell az adatokat átvevő hatóságnak. Az átvevő hatóságnak kötelessége ezen adatok kijavítása vagy megsemmisítése.

d) Azon személyt, akire az adatok vonatkoznak, kérelmére a róla szóló adatokról és azok felhasználási céljáról, a felhasználás jogcíméről és határidejéről, valamint azon személyek köréről, akiknek az adatokat megküldték vagy megküldik, továbbá az adatszolgáltatás céljairól értesíteni kell. Egyébként ezen személy személyes adatairól való tájékozódásra való joga azon szerződő fél belső jogrendjének hatálya alá tartozik, amelynek a szervétől a tájékoztatást kéri. Mind az adatátvevő, mind az adatátadó fél köteles – az érintett kérelmére – az általa kezelt helytelen adatot helyesbíteni, illetőleg a jogellenesen kezelt adatot törölni. A helyesbítésről vagy törlésről a másik felet haladéktalanul értesíteni kell.

e) Amennyiben az egyik szerződő állam hatósága ezen Egyezmény alapján eljuttatta a személyes adatokat, a másik szerződő állam hatósága, amely átvette azokat, a megkárosított személyre nézve, a maga nemzeti jogszabályai szerinti felelősség alóli mentesülés céljából nem hivatkozhat arra, hogy az eljuttatott adatok pontatlanok voltak. Amennyiben az adatokat fogadó hatóság a pontatlanul megküldött adatok felhasználásával keletkezett károkat megtéríti, az adatokat küldő hatóság az azokat átvevő hatóságnak megtéríti a kifizetett kár teljes összegét.

f) Az átvett személyes adatokat meg kell semmisíteni, ha az adatokat átvevő szerződő fél jogszabályai alapján azok az átadás céljából szükségtelenné válnak.

g) Az adatokat átadó hatóság és az adatokat átvevő hatóság köteles nyilvántartani a személyes adatok megküldését és átvételét.

h) Az adatokat átadó hatóság és az adatokat átvevő hatóság köteles az átadott személyes adatokat hatékonyan védeni az illetéktelen hozzáféréstől, az illetéktelen megváltoztatástól és az illetéktelen közzétételtől.

i) A Szerződő Felek biztosítják, hogy az érintettek adatvédelemmel kapcsolatos jogaik megsértése esetén az adatkezeléssel érintett Szerződő Fél jogalkotása szerint független bírósághoz vagy más hatósághoz fordulhassanak, illetőleg egyéb módon jogorvoslattal élhessenek.

(2) Jelen cikk (1) bekezdésében foglaltak egyaránt vonatkoznak a vállalati titkokra és az üzleti titkokra.

40. cikk

Valuta és az elszámolási árfolyam

(1) A jelen Egyezmény rendelkezései értelmében az ellátásnyújtásra illetékes teherviselők, a jogosultak számára a pénzbeli ellátás elszámolását és kifizetését az illető Szerződő Fél hivatalos valutájában teljesítik.

(2) A jelen Egyezmény alapján a jogosultakat megillető ellátások és a teherviselők közötti térítések kifizetését a másik Szerződő Fél területére konvertibilis valutában kell teljesíteni.

41. cikk

Hátralékok visszatartása

Amennyiben az egyik Szerződő Fél teherviselője a jogosultnak magasabb ellátást fizetett egy olyan időszakra, amelyre a másik Szerződő Fél teherviselője köteles megfelelő ellátást nyújtani, úgy az első Szerződő Fél teherviselőjének kérelmére a második Szerződő Fél teherviselője ellátási kötelezettsége hátralékának kifizetését az első Szerződő Fél teherviselője által követelt összegig visszatartja, és ezt az összeget neki közvetlenül kifizeti.

42. cikk

Jogviták rendezése

(1) A jelen Egyezmény értelmezéséből és alkalmazásából eredő jogvitákat az illetékes hatóságok megállapodás útján rendezik.

(2) Amennyiben a jogvita az (1) bekezdés szerint nem rendeződik, az egyik Szerződő Fél Kormányának indítványára az ügyet döntőbírószám elé terjesztik.

(3) A döntőbírószámot esetenként hívják össze. Mindkét Szerződő Fél Kormánya kinevez egy-egy tagot, és a két tag közös megegyezéssel választ elnököt egy harmadik ország állampolgára személyében, akit a két Szerződő Fél Kormánya megerősít. A tagokat két hónapon belül, az elnököt pedig három hónapon belül kell kinevezni, miután az egyik Szerződő Fél Kormánya értesítette a másik Szerződő Fél Kormányát arról, hogy a vitás ügyet döntőbírószám elé kívánja terjeszteni.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben felsorolt határidőket nem tartják be, más megegyezés hiányában bármelyik Szerződő Fél Kormánya kérheti az Emberi Jogok Európai Bíróságának elnökét, hogy eszközölje a szükséges kinevezéseket. Amennyiben az Emberi Jogok Európai Bíróságának elnöke az egyik Szerződő Fél állampolgára, vagy más

okból akadályoztatva van, a kinevezéseket az elnökhelyettes eszközöli. Amennyiben az elnökhelyettes is az egyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van, a kinevezéseket a bíróságnak a rangja szerint öt követő tagja eszközöli, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

(5) A döntőbírárság döntéseit szavazattöbbséggel hozza meg a jelen Egyezmény és a nemzetközi jog elvei alapján. A bíróság döntései kötelező érvényűek és ellenük jogorvoslatnak helye nincs.

(6) A döntőbírárságba az általa kinevezett tag költségeit mindegyik Szerződő Fél maga viseli. Az elnök költségeit, valamint az eljárással kapcsolatos egyéb költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A döntőbírárság a költségek viseléséről másként is határozhat.

(7) Egyéb, ezen cikkben nem szabályozott kérdésekben a döntőbírárság maga dönt, és az eljárás szabályairól maga rendelkezik.

V. Rész

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

43. cikk

Ellátásra való jogosultság

(1) Jelen Egyezmény a hatálybalépése előtt keletkezett biztosítási eseményekre is vonatkozik.

(2) A jelen Egyezmény hatálybalépése előtt hozott döntések a jelen Egyezmény alkalmazását nem akadályozzák.

(3) Azoknak a személyeknek az ellátásra vonatkozó igénye, akiknek az igényét korábban visszautasították vagy jelen Egyezmény hatálybalépése előtt határozták meg, az ellátásuk iránti kérelem kérésükre ismételt elbírálás alá kerülhet a jelen Egyezmény értelmében. Az ismételt elbírálás hivatalból is történhet. Ez semmi esetre sem vezethet a biztosított korábbi jogainak csökkentéséhez.

(4) A jelen Egyezményen nem alapulhat ellátás iránti igényjogosultság a hatálybalépése előtti időszakra vonatkozóan.

(5) Az ellátásra való igényjogosultság megállapítása során, a jelen Egyezmény értelmében, figyelembe kell venni azokat a biztosítási időket és más tényeket, amelyek a Szerződő Felek jogszabályainak megfelelően a jelen Egyezmény hatálybalépése előtt keletkeztek.

(6) Az 1956. május 29. előtt megszerzett időknél tekintendő biztosítási időket azon Szerződő Fél jogszabályai szerint kell elismerni, amelynek a területén az érintett személy lakóhelye ezen a napon volt.

44. cikk

Jelen Egyezmény hatálybalépése

A Szerződő Felek diplomáciai úton értesítik egymást a jelen Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges hazai jogi előírások teljesítéséről. A Egyezmény a diplomáciai úton történt utolsó értesítés kézhezvételének hónapját követő második hónap első napján lép hatályba.

45. cikk

Az Egyezmény időbeli hatálya

(1) Jelen Egyezményt a Szerződő Felek határozatlan időre kötik. Mindkét Szerződő Fél jogosult a jelen Egyezményt diplomáciai úton, írásban a naptári év utolsó napjával, hat hónapos határidő betartásával felmondani.

(2) Felmondás esetén a jelen Egyezmény rendelkezései a megszerzett jogosultságok tekintetében továbbra is érvényesek, és azokat alkalmazni kell a folyamatban lévő ügyekre is, a biztosított külföldön való tartózkodásával kapcsolatos korlátozó rendelkezésekre való tekintet nélkül.

46. cikk

A korábban hatályos Egyezmény hatályon kívül helyezése

(1) Jelen Egyezmény hatálybalépésével a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság között állampolgáraik szociális biztonságával kapcsolatos kérdések rendezése tárgyában, Budapesten, az 1957. évi október hó 7. napján kötött Egyezmény hatályát veszti a Horvát Köztársaság és a Magyar Köztársaság között.

(2) Jelen cikk (1) bekezdése nem vonatkozik a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság között az állampolgáraikkal kapcsolatos kérdések rendezése tárgyában, Budapesten, 1957. október 7-én aláírt Egyezmény alapján megszerzett jogokra. Ugyanez érvényes azokra a jogokra is, amelyek megszerzése folyamatban van, és azokra az időszakokra vonatkoznak, amelyben a hivatkozott Egyezmény hatályban volt.

Ennek hitelül a Meghatalmazottak jelen Egyezményt aláírták.

Készült Budapesten, 2005. február 8-án, két eredeti példányban, magyar és horvát nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
részéről

A Horvát Köztársaság
részéről"

3. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2. §-a az Egyezmény 44. cikke szerinti időpontban lép hatályba.

(3) Az Egyezmény, illetve e törvény 2. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertetése követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a végrehajtásra szolgáló megállapodást rendeletben hirdesse ki.

Sólyom László s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2005. évi CXXVI. törvény

a családtámogatási rendszer átalakításáról*

I.

*A családok támogatásáról szóló
1998. évi LXXXIV. törvény módosítása*

1. § A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 2. §-ának c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény hatálya kiterjed – amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – a Magyar Köztársaság területén élő]

„c) a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendeletben, valamint – az anyasági támogatás (IV. fejezet) kivételével – a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosult körbe tartozó személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában – a háttér menti ingázó munkavállalókat kivéve – érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik.”

2. § A Cst. 4. §-ának k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„k) saját háztartásban nevelt, gondozott gyermek: az a gyermek, aki a 7. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott személlyel életvitelszerűen együtt él és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakokra kerül ki.”

3. § (1) A Cst. 7. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Családi pótlékra jogosult]

„a) a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van (a továbbiakban együtt: szülő), a nevelőszülő, a hivatásos nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. §-ának (1) bekezdése alapján a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték”

[aa) a még nem tanköteles,

ab) tankötelezettsége megszűnéséig a tanköteles,

ac) az általános iskolai, középiskolai, szakiskolai (a továbbiakban együtt: közoktatási intézmény) tanulmányokat folytató és a (2) bekezdésben megjelölt életkorú saját háztartásában nevelt gyermekekre tekintettel;]

(2) A Cst. 7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a 16. életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásban nevelt gyermekének gyámjával a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 77. §-ának (2) bekezdése szerint nem él egy háztartásban, a családi pótlékot a kiskorú szülőnek kell megállapítani és folyósítani.”

4. § A Cst. 11. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A családi pótlék havi összege

a) egygyermekes család esetén 11 000 Ft,

b) egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 12 000 Ft,

c) kétgyermekes család esetén gyermekenként 12 000 Ft,

d) két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 13 000 Ft,

e) három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként 14 000 Ft,

f) három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 15 000 Ft,

g) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a 7. § (1) bekezdésének b)–c) pontja szerinti intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 21 000 Ft,

h) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23 000 Ft,

i) a 7. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti személy esetén – a 8. § (4) bekezdésében foglaltak kivételével – 18 000 Ft,

j) a 7. § (1) bekezdésének b)–c) pontja szerinti intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett, a g) és h) pontok alá nem tartozó, továbbá a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdése alapján ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, valamint a 8. § (3) bekezdésének b) pontja alá tartozó személy esetén 13 000 Ft.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. november 7-i ülésnapján fogadta el.

5. § A Cst. 19. §-ának első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A gyermeket nevelő szülő, nevelőszülő, illetve gyám a gyermek gondozására tekintettel – havi rendszerességgel járó – gyermekgondozási segélyre, gyermeknevelési támogatásra (a továbbiakban együtt: gyermekgondozási támogatás) jogosult.”

6. § A Cst. 20. §-a (1) bekezdésének bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Gyermekgondozási segélyre jogosult a szülő – ideértve a kiskorú szülőt a 7. § (5) bekezdésében meghatározott esetben –, a nevelőszülő, a gyám a saját háztartásában nevelt”

[a] gyermek 3. életévének betöltéséig,

b) ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig,

c) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek 10. életévének betöltéséig.]

7. § A Cst. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § A gyermekgondozási segélyben részesülő személy – ide nem értve a nagyszülőt – keresőtevékenységet

a) a gyermek egyéves koráig nem folytathat, kivéve a kiskorú szülő gyermekének gyámját,

b) a gyermek egyéves kora után időkorlátozás nélkül folytathat.”

8. § A Cst. 21/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21/A. § (1) A gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő keresőtevékenységet a gyermek hároméves kora után napi négy órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában napi 4 órát meg nem haladó időtartamban folytatott keresőtevékenységnek kell tekinteni, ha a gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülőt a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény rendelkezései szerint a felek megállapodása alapján rendes munkaidőben kizárólag szombaton és vasárnap részmunkaidőben foglalkoztatják oly módon, hogy a rendes és rendkívüli munkaidejének együttes mértéke egy naptári héten a 20 órát nem haladja meg.

(3) A 27. § (1) bekezdésében foglaltakon túl nem jár gyermekgondozási segély a nagyszülőnek, ha – kormányrendeletben meghatározott kivétellel – a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.] helyezik el.”

9. § A Cst. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § A Magyar Államkincstár elnöke méltányossági jogkörben eljárva – a 27. §-ban foglalt rendelkezések figyelembevételével – a gyermekgondozási segélyre való jogosultságot

a) megállapíthatja a gyermeket nevelő személynek, ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében három hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak;

b) megállapíthatja, illetőleg meghosszabbíthatja a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.] nem gondozható.”

10. § A Cst. 24. §-a a következő (2)–(3) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § jelenlegi rendelkezésének jelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában napi 4 órát meg nem haladó időtartamban folytatott keresőtevékenységnek kell tekinteni, ha a gyermeknevelési támogatásban részesülő személyt a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény rendelkezései szerint a felek megállapodása alapján rendes munkaidőben kizárólag szombaton és vasárnap részmunkaidőben foglalkoztatják oly módon, hogy a rendes és rendkívüli munkaidejének együttes mértéke egy naptári héten a 20 órát nem haladja meg.

(3) A 27. § (1) bekezdésében foglaltakon túl nem jár gyermeknevelési támogatás annak a személynek, aki – kormányrendeletben meghatározott kivétellel – a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.] helyezi el.”

11. § A Cst. 28. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § jelenlegi rendelkezésének jelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, ha a gyermekgondozási segélyben részesülő személy az általa nevelt ikergyermekek egyikének halála miatt a 26. § (2) bekezdése szerinti támogatásra való jogosultságát veszti el.”

12. § A Cst. 45. §-a (2) bekezdésének *f)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben meghatározott célra az alábbi személyes adatok tarthatók nyilván:]

„*f)* a jogosult munkahelyére, bankszámlaszámára vonatkozó adat;”

13. § A Cst. 48. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„48. § A családtámogatási igazgatási eljárás során az igényelbíráló szerv a 45. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott körben adatot kérhet az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól, illetve a megyei (fővárosi) egészségbiztosítási pénztártól, továbbá a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől a családtámogatási ellátásra való jogosultság elbírálása céljából.”

II.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

14. § A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 15. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

- „(1) Pénzbeli és természetbeni ellátások:
- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás.”

15. § (1) A Gyvt. 18. §-ának (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A jogosult gyermek számára

a) a települési (fővárosi kerületi, a továbbiakban együtt: települési) önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot,

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapít meg.

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó ellátást kiegészítheti, valamint a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.”

(2) A Gyvt. 18. §-a a következő (5)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A települési önkormányzat képviselő-testületének döntése alapján a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában is nyújtható, különösen a védelembe vett gyermekek számára.

(6) Természetbeni ellátás különösen az általános iskolás gyermekek tankönyv- és tanszerellátásának támogatása, a tandíj, egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj, illetve egyéb ellátás kifizetésének átvállalása.”

16. § (1) A Gyvt. 19. §-ának (1)–(2) bekezdése és a 19. §-t megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

19. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a 148. § (5) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- b) a 20/A. §-ban meghatározott egyszeri támogatásnak,
- c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

(2) A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 110%-át,

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegét az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.”

(2) A Gyvt. 19. §-ának (7)–(9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy

b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét

meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

(8) A települési önkormányzat jegyzője a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására irányuló kérelmet elutasítja, ha a (4) bekezdésben megjelölt személyek együttesen vagy külön-külön a (7) bekezdésben meghatározott értékű vagyonnal rendelkeznek.

(9) Nem állapítható meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, illetőleg a megállapított jogosultságot meg kell szüntetni, ha a gyermek tartózkodási engedélyének érvényességi ideje meghosszabbítás nélkül lejárt, illetve engedélyét visszavonták.”

17. § A Gyvt. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjeszti elő.

(2) A feltételek fennállása esetén a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosult-

ságát. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására irányuló eljárás részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben állapítja meg.

(3) Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.

(4) Házasságkötés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot meg kell szüntetni, ha a jogosult házasságkötése szerinti új családban az egy főre jutó havi jövedelem összege, illetve vagyon értéke meghaladja a 19. §-ban meghatározott jövedelemhatárt, illetve vagyon értékét.”

18. § A Gyvt. 20/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20/A. § (1) A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév július 1-jén fennáll, a tárgyév július hónapjában egyszeri támogatást folyósít.

(2) Az egyszeri támogatás gyermekenkénti összege 2006. évben 5000 forint. A 2006. évet követően az egyszeri támogatás összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.”

19. § (1) A Gyvt. 24. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen elrendelték, az a kérelem benyújtásától esedékes, azzal, hogy ha a kérelmet

a) a tárgyhónap 15-éig nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított teljes összeget,

b) a tárgyhónap 15-ét követően nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított összeg 50%-át kell kifizetni.”

(2) A Gyvt. 24. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (7) bekezdés jelölése (8) bekezdésre változik:

„(7) Ha a gyermektartásdíj megelőlegezésére való jogosultság megszűnik, az a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés

a) a tárgyhónap 15-éig következik be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított összeg 50%-át,

b) a tárgyhónap 15-ét követően következik be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított teljes összeget kell kifizetni.”

20. § A Gyvt. a következő 42/A. §-sal egészül ki:

„42/A. § A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.”

21. § A Gyvt. 43. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés jelölése (4) bekezdésre változik:

„(3) A családi napközi – az alapellátáson túli szolgáltatásként – speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatással segítheti a családokat.”

22. § A Gyvt. 62. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett

a) gondoskodik az örökbefogadás előtti tanácsadás és örökbefogadói tanfolyam, valamint az örökbefogadás utáni segítséget nyújtó szolgáltatások megszervezéséről, továbbá

b) az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium megkeresésére külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadását követően jelentést készít az örökbefogadás helyzetéről.”

23. § A Gyvt. 107. §-a (1) bekezdésének az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXXVI. törvény 60. §-ával beiktatott h) pontja a következő szöveggel lép hatályba:

[A települési önkormányzat jegyzője]

„h) az e törvényben meghatározott feltételek szerint megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,”

24. § A Gyvt. 148. §-a (5) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Gyermekekéztetés esetén]

„a) a bölcsődés, az óvodás, az 1–4. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át,”

[kedvezményként kell biztosítani (az a)–e) pont a továbbiakban együtt: normatív kedvezmény).]

25. § A Gyvt. 149. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„149. § (1) A gyermekek napközbeni ellátását biztosító családi napközi, valamint házi gyermekfelügyelet térítési díjának megállapításánál a 148. §-ban foglaltakat a (2)–(4) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A családi napközi, valamint a házi gyermekfelügyelet keretében biztosított személyes szolgáltatás intézményi

térítési díja az ellátásra fordított költségek alapján megállapított óradíj.

(3) Az ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg egy gyermek esetén a kötelezett rendszeres havi jövedelmének 15%-át, figyelemmel a 147. § (2) bekezdésben foglaltakra is, több gyermek esetén pedig gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át.

(4) Ha a családi napközi, valamint a házi gyermekfelügyelet keretében étkeztetést is biztosítanak, az étkeztéssel együtt az ellátásért fizetendő személyi térítési díj együttes összege nem haladhatja meg egy gyermek esetén a kötelezett rendszeres havi jövedelmének 20%-át, figyelemmel a 147. § (2) bekezdésben foglaltakra is, több gyermek esetén pedig gyermekenként az intézményi térítési díj 60%-át.”

26. § A Gyvt. a következő 190. §-sal egészül ki:

„190. § E törvény a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

27. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 28. §-ának (2) bekezdése, valamint 30. §-a a kihirdetéstől számított 8. napon lép hatályba.

28. § (1) A családi pótlék e törvény 4. §-ával megállapított Cst. 11. § (1) bekezdése szerinti havi összegére vonatkozó rendelkezéseket – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jétől kell alkalmazni.

(2) A 2005. december 31-én hatályban lévő szabályozás szerint családi pótlékra és a Gyvt.-ben meghatározott rendszeres gyermekvédelmi támogatásra egyidejűleg jogosult személy 2006. január 10-éig kérheti a Magyar Államkincstár lakóhely, tartózkodási hely szerint illetékes Területi Igazgatóságánál – a fővárosban és Pest megyében a Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságnál – és kirendeltségeinél (a továbbiakban együtt: Igazgatóság) a családi pótléknak a 2006. március 31-éig terjedő időszakra a 2005. december 31-én hatályos szabályozás szerinti tovább folyósítását. A kérelem benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása jogvesztő.

(3) Az Igazgatóság a (2) bekezdés szerinti kérelem benyújtását hatósági bizonyítvány kiállításával igazolja.

(4) A (3) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány tartalmazza

a) a kérelmet benyújtó személy, valamint a családi pótlékra jogosító gyermek személyazonosító adatait,

b) a családi pótlékra való jogosultság tényét,

c) azt a tényt, hogy a kérelmet benyújtó személy részére 2006. március 31-éig a családi pótlék a 2005. december 31-én hatályban lévő szabályozás szerint kerül folyósításra.

(5) A családi pótlék e törvény 4. §-ával megállapított Cst. 11. § (1) bekezdése szerinti havi összegére vonatkozó rendelkezéseket 2006. április 1-jétől – hivatalból – valamennyi családi pótlékra jogosult személyre alkalmazni kell.

(6) Ha a gyermekgondozási segélyt az arra jogosult személy keresőtevékenysége miatt nem folyósítják, a jogosultsági feltételek fennállása esetén az ellátást – kérelemre – meg kell állapítani.

(7) Azon személy esetében,

a) akinek a Cst. 22. §-ának 2005. december 31-én hatályos *ab*) vagy *bb*) alpontjai alapján a gyermekgondozási segélyre való jogosultságát méltányossági jogkörben állapították, illetve hosszabbították meg, vagy

b) aki a gyermekgondozási segélyre való jogosultság megállapítására, illetve meghosszabbítására irányuló kérelmét a Cst. 22. §-ának 2005. december 31-én hatályos *ab*) vagy *bb*) alpontjaiban meghatározott körülményre tekintettel 2005. december 31-éig benyújtotta és a jogosultsági feltételek fennállnak,

az ellátást a 2005. december 31-én hatályos szabályozás szerint kell megállapítani, illetve tovább folyósítani.

(8) 2006. január 1-jétől – a (9)–(10) bekezdésben meghatározott kivétellel – új jogosult számára rendszeres gyermekvédelmi támogatást megállapítani nem lehet.

(9) Ha a (2) bekezdés szerinti személy részére 2005. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak, vagy az erre irányuló kérelmet 2005. december 31-éig előterjesztik és a jogosultsági feltételek fennállnak, a települési önkormányzat képviselő-testülete a 2005. december 31-én hatályos szabályozás szerint legfeljebb 2006. március 31-éig tovább folyósítja, vagy legfeljebb a 2006. március 31-éig terjedő időszakra megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi támogatást. A továbbfolyósítás, illetve megállapítás feltétele, hogy a kérelmező a (3) bekezdés szerinti hatósági bizonyítványt a rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósító települési önkormányzat részére bemutassa.

(10) Ha a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató, illetve felsőfokú iskola nappali tagozatán tanuló nagykorú személy [Gyvt. 20. §-ának 2005. december 31-én hatályos (5)–(6) bekezdése] részére 2005. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak, vagy az erre irányuló kérelmet 2005. december 31-éig előterjesztik és a jogosultsági feltételek fennállnak, a települési önkormányzat képviselő-testülete a 2005. december 31-én hatályos szabályozás szerint, legfeljebb 2006. augusztus 31-éig tovább folyósítja vagy legfeljebb a 2006. augusztus 31-éig terjedő időszakra megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

(11) Azt a jogosultat, akinek 2005. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak, vagy az erre irányuló kérelmet 2005. december 31-éig előter-

jesztik és a 2005. december 31-én hatályos szabályozás szerint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság feltételei a benyújtás időpontjában fennállnak, 2006. június 30-áig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultnak kell tekinteni.

(12) A települési önkormányzat a Gyvt. 20. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendeletalkotási kötelezettségének a törvény hatálybalépésétől számított 60 napon belül köteles eleget tenni.

29. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Cst.

aa) 3. §-ának (2) bekezdésében „az otthoni” szövegrész,

ab) 11. §-ának (2) bekezdése,

ac) 20/A. §-ának (4) bekezdésében az „– ide nem értve a keresőtevékenység folytatásából adódó kizáró körülményt –” szövegrész,

ad) 27. §-a (1) bekezdésének c) pontja;

b) a Gyvt.

ba) 18. §-át megelőző „A pénzbeli ellátások formái” alcím,

bb) 19. §-ának (5) bekezdése,

bc) 28. §-a és az azt megelőző alcím,

bd) 94. §-ának (2) bekezdésében „a rendszeres gyermekvédelmi támogatást” szövegrész,

be) 124. §-a (2) bekezdésének – e törvény 32. §-a (1) bekezdésének *be*) alpontja szerint módosított – első és második mondatában, valamint (4) bekezdésében a „bejelentett” szövegrész,

bf) 146. §-a (4) bekezdésének *b*) pontja;

c) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. számú mellékletének 8.27. pontjában a „rendszeres és” szövegrész;

d) az egyes munkügyi és szociális törvények módosításáról szóló 1999. évi CXXII. törvény

da) 45. §-ának (1) bekezdése,

db) 46. §-a;

e) a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 106. §-a;

f) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2001. évi XII. törvény 6. §-a;

g) az egészségügyet, a gyógyszerellátást, a szociális ellátást érintő egyes törvények jogharmonizációs célú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, továbbá a társadalombiztosítási járulékfizetéssel és az egészségügyi hozzájárulással kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2001. évi LXX. törvény 35. §-a;

h) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról szóló 2002. évi IX. törvény

ha) 12. §-a,

hb) 18. §-a;

i) a Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi LXII. törvény 95. §-a;

j) az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2003. évi IV. törvény

ja) 39–41. §-a,

jb) 43. §-a,

jc) 57. §-a,

jd) 84. § (2) bekezdése *b*) pontjának *ba*)–*bf*), valamint *bi*) alpontja;

k) a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás hároméves kereteiről szóló 2003. évi CXVI. törvény 101. §-a;

l) az egyes szociális és egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi XXVI. törvény

la) 25. §-ának (1) bekezdése,

lb) 33. §-a,

lc) 94. §-ának (6) bekezdése;

m) az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2004. évi CI. törvény 246. §-a;

n) az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXXVI. törvény

na) 66. §-a,

nb) 72. §-a (4) bekezdésének *b*) pontja,

nc) 73. §-a (3) bekezdésének *b*) pontja.

30. § Nem lép hatályba az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXXVI. törvény

a) 55–57. §-a,

b) 73. §-a (10) bekezdésének *a*)–*c*) pontja.

31. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 138. §-a (5) bekezdésének *a*) és *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(5) A munkavállalót fizetés nélküli szabadság illeti meg]

„*a*) a gyermek harmadik életéve betöltéséig, a gyermek otthoni gondozása céljából,

b) a gyermek tizedik életéve betöltéséig a gyermekgondozási segély folyósításának időtartama alatt, feltéve, hogy a munkavállaló a gyermeket otthonában gondozza,”

32. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a Cst.

aa) 7. §-a (4) bekezdésének *c*) pontjában az „[a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 49–51. §]” szövegrész helyébe a „[Gyvt. 49–51. §]” szövegrész,

ab) 8. §-ának (4) bekezdésében „a gyermekekre tekintettel” szövegrész helyébe „a közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre tekintettel” szövegrész,

ac) 27. § (1) bekezdése a) pontjának ab) alpontjában az „, illetve annak minősülő nyugellátást” szövegrész helyébe az „, illetve annak minősülő nyugellátást, továbbá a rokkantsági járadékot, az átmeneti járadékot, a rendszeres szociális járadékot és a bányász dolgozók egészségkárosodási járadékát” szövegrész,

ad) 41. §-a (4) bekezdésének a) és b) pontjában „a jogosult” szövegrész helyébe „az ellátásban részesülő” szövegrész;

b) a Gyvt.

ba) 18. §-ának (4) bekezdésében a „pénzbeli ellátások” szövegrész helyébe a „pénzbeli és természetbeni ellátások” szövegrész,

bb) 19. §-ának (4) bekezdésében a „közeli hozzátartozóként” szövegrész helyébe a „közeli hozzátartozóként (gondozó családként)” szövegrész,

bc) 24. §-a (1) bekezdésének negyedik mondatában a „(7) bekezdés” szövegrész helyébe a „(8) bekezdés” szövegrész,

bd) 62. §-ának (2) bekezdésében és 141. §-ának (4) bekezdésében „a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet” szövegrész helyébe „az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium” szövegrész,

be) 124. §-a (2) bekezdésének első mondatában a „bejelentett lakása” szövegrész helyébe a „lakóhelye” szövegrész,

bf) 148. §-ának (2) bekezdésében „az alapellátások” szövegrész helyébe „– a 149. §-ban foglalt kivétellel – az alapellátások” szövegrész,

bg) 148. §-a (5) bekezdésének b) pontjában a „rendszeres támogatásban” szövegrész helyébe a „rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben” szövegrész;

c) a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 8. §-a (4) bekezdésének f) pontjában a „rendszeres gyermekvédelmi támogatásban” szövegrész helyébe a „rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben” szövegrész lép.

(2) Ahol jogszabály rendszeres gyermekvédelmi támogatást említ, azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kell érteni.

33. § Ez a törvény a következő közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet;

b) a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet.

Sólyom László s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2005. évi CXXVII.

törvény

egyes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi feladat- és hatásköröket megállapító törvények európai közösségi jogi aktusnak való megfeleltetéssel összefüggő módosításáról*

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása

1. § A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) A környezet védelmével kapcsolatos állampolgári jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése céljából a közfeladatot ellátó szervek mindenki számára lehetővé teszik a környezet és az egészség lényeges összefüggéseinek, a környezetkárosító tevékenységek és azok fontosságának megismerését.

(2) Mindenkinek joga van a külön jogszabályban meghatározott környezeti információkat – mint közérdekű adatokat – megismerni.

(3) Az állami szervek, az önkormányzatok – kivéve a bíróságok és a jogalkotó szervek e minőségükben –, a környezethez kapcsolódó kötelezettséget, feladatot teljesítő vagy közszolgáltatást nyújtó, illetve az egyéb közfeladatot ellátó szervek vagy személyek (a továbbiakban: környezeti információval rendelkező szerv) feladatkörükben kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni.

(4) A környezeti információval rendelkező szerv biztosítja a nyilvánosság, illetve a környezeti információt igénylő számára, hogy a környezeti információ megismerésére vonatkozó jogosultságairól tudomást szerezzen, továbbá elősegíti a környezeti információhoz való hozzájutást. E jogok előmozdítása érdekében a környezeti információval rendelkező szerv információs tisztviselőt nevezhet ki.

(5) A környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információ megismerését nem lehet arra hivatkozva megtagadni, hogy az személyes adat, üzleti titok, adótitok, fokozottan védett növény vagy állat élőhelyére, kimerülőben lévő természeti erőforrások lelőhelyére, fokozottan védett földtani természeti érték előfordulási helyére vonatkozó adat.

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. november 14-i ülésnapján fogadta el.

(6) Ha a megkeresett szerv nem rendelkezik a kért környezeti információval, az információ megismerésre vonatkozó igényt köteles a környezeti információval rendelkező szervnek megküldeni és erről az igénylőt értesíteni vagy tájékoztatni, hogy a kért információt mely környezeti információval rendelkező szervtől igényelheti.

(7) A környezeti információval rendelkező szerv az információ megismerésre vonatkozó igény beérkezésétől számított 5 napon belül felhívja az igénylőt az igénye pontosítására, ha az túlzottan általános vagy tartalma alapján a megismerni kívánt környezeti információ nem állapítható meg.

(8) A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény hatálya alá tartozó olyan jogerős határozatot, illetve környezetvédelmi közigazgatási szerződést közzé kell tenni, amelynek végrehajtása jelentős környezeti hatással jár.

(9) A környezethasználó köteles az általa okozott környezetterheléssel, környezet igénybevétellel, valamint környezetveszélyeztetéssel összefüggő adatokról kérelemre bárkinek tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség megszegése esetén a környezethasználó törvényességi felügyeletét ellátó szerv intézkedése kezdeményezhető.”

2. § A Kvt. 51. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A környezet állapotára, igénybevételére és használatára vonatkozó adatok a közérdekű adatokra vonatkozó jogszabályok szerint kezelendők.”

3. § A Kvt. 66–72. §-ai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„66. § (1) A környezethasználat

a) környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek esetén – a b) pontban foglaltak kivételével – a tevékenységre a felügyelőség által kiadott környezetvédelmi engedély,

b) az egységes környezethasználati engedélyezés hatálya alá tartozó esetekben a felügyelőség által kiadott egységes környezethasználati engedély,

c) környezetvédelmi felülvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek esetén a felügyelőség által kiadott környezetvédelmi működési engedély,

d) egyéb, az a)–c) pont hatálya alá nem tartozó – külön jogszabályokban meghatározott – esetekben a felügyelőség, illetőleg az önkormányzati környezetvédelmi hatóság (a továbbiakban együtt: környezetvédelmi hatóság) által kiadott határozat, vagy szakhatósági állásfoglalásuk figyelembevételével más hatóság által kiadott határozat jogerőre emelkedését követően kezdődhet meg, illetőleg folytatható.

(2) A felügyelőség az (1) bekezdésben meghatározott hatósági határozatairól, illetőleg szakhatósági állásfoglalásairól hatósági nyilvántartást vezet.

(3) Törvény a gyorsforgalmi utak, valamint a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló árvízvédelmi létesítmények tervezésével, építésével összefüggő környezethasználat esetében a hatósági engedélyezésre elterő szabályokat állapíthat meg.

Előzetes vizsgálati eljárás

67. § (1) A környezethasználó kérelmére a felügyelőség előzetes vizsgálati eljárást folytat.

(2) A felügyelőség az előzetes vizsgálati eljárásban dönt arról, hogy a tervezett tevékenység környezeti hatásvizsgálati vagy egységes környezethasználati engedélyezési, illetve más hatósági eljárás hatálya alá tartozik-e, és döntésében – szükség szerint – meghatározza a benyújtandó kérelem tartalmi követelményeit.

(3) Az előzetes vizsgálati eljárás iránti kérelmet a külön jogszabályban meghatározott tartalommal kell benyújtani.

(4) Ha a felügyelőség a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében közmeghallgatást tart, az eljárás megindításáról szóló hirdetményben, továbbá a közhírré tétel útján közzétett közleményben a közmeghallgatás helyéről és idejéről is értesíti az érintetteket.

(5) Az előzetes vizsgálat alapján a felügyelőség határozatot hoz, amelynek közzétételéről hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján gondoskodik.

(6) A Felügyelőség az (5) bekezdés szerinti határozatot az előzetes vizsgálati eljárás iránti kérelem hatóságához történő megérkezésétől számított 45 napon belül hozza meg, ha az ügyben közmeghallgatás tartása szükséges, a határidő 60 nap. Amennyiben országhatáron áttérjedő jelentős hatás valószínűsíthető, a felügyelőség az eljárást egy alkalommal legfeljebb 60 napra felfüggesztheti a külön jogszabály szerinti nemzetközi kötelezettség teljesítése érdekében.

(7) Az előzetes vizsgálati eljárás részletes szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

A környezeti hatásvizsgálati eljárás

68. § (1) A környezetre jelentős, illetve várhatóan jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenység megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell végezni.

(2) A Kormány rendeletben határozza meg azon tevékenységek körét, amelyek tekintetében mindig kell környezeti hatásvizsgálatot végezni, meghatározza továbbá azon tevékenységek körét is, amelyek esetében a felügyelőség – kormányrendeletben megállapított mérlegelési szempontok alapján – dönt arról, hogy szükség van-e környezeti hatásvizsgálat elvégzésére.

69. § (1) A környezeti hatásvizsgálat eredményeit a kérelmezőnek környezeti hatástanulmányban kell bemutatnia.

(2) A környezeti hatástanulmány általános tartalmi követelményeit, valamint a környezeti hatásvizsgálati eljárás szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

Az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás

70. § (1) Az egyes – külön jogszabályban megjelölt – tevékenységek környezetet terhelő kibocsátásainak megelő-

zésére, a környezeti elemeket terhelő kibocsátások, valamint a környezetre ható tényezők csökkentésére, illetőleg megszüntetésére irányuló, az elérhető legjobb technikán alapuló intézkedéseket az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás során kell megállapítani.

(2) Az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás részletes szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

Határozatok

71. § (1) A felügyelőség – külön jogszabály szerinti eljárás lefolytatását követően – kiadja:

- a) a 67. § (2) bekezdése szerinti határozatot,
- b) a 66. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a tevékenység megkezdéséhez, illetve módosításához szükséges környezetvédelmi engedélyt,
- c) a 66. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben az egységes környezethasználati engedélyt,
- d) ha a tevékenység a b) és c) pont hatálya alá egyaránt tartozik, az egységes környezethasználati engedélyt.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti határozatok kiadásának külön jogszabályban meghatározott feltételei nem állnak fenn, a felügyelőség a kérelmet elutasítja.

(3) A felügyelőség a jogerős határozatot nyilvánosságra hozza.

72. § A felügyelőség a környezetvédelmi engedélyt vagy az egységes környezethasználati engedélyt visszavonja, ha a jogerőre emelkedéstől számított öt éven belül a tevékenységet, illetve az ahhoz szükséges építési előkészítési munkákat nem kezdték meg, illetőleg ha a jogosult nyilatkozik arról, hogy a környezetvédelmi engedéllyel vagy az egységes környezethasználati engedéllyel nem kíván élni, továbbá akkor is, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek lényegesen megváltoztak.”

4. § A Kvt. 82. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A felügyelőség hivatalból is vizsgálja a 66. § (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti határozatban alapul vett körülmények változását. Ha ezek jelentősen eltérnek az engedélyezéskori körülményektől, felülvizsgálatot rendel el. Az (1) bekezdésben meghatározott bejelentés elmulasztása esetén a hatáskörrel rendelkező szerv felfüggeszti a tevékenységet.”

5. § (1) A Kvt. 110. §-a (7) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„c) szabályozza a környezeti hatásvizsgálat elvégzéséhez kötött tevékenységek körét, a környezeti hatástanulmány általános tartalmi követelményeit, valamint a környezeti hatásvizsgálati eljárás szabályait;”

(2) A Kvt. 110. §-ának (7) bekezdése a következő r) és s) pontokkal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„r) rendeletben szabályozza a nyilvánosság környezeti információkhoz való hozzáféréseinek rendjét és a környezeti alapnyilvántartás rendjét;

s) rendeletben szabályozza az előzetes vizsgálati eljárás részletes szabályait.”

6. § A Kvt. 111. §-a helyébe a következő szöveg lép:

„111. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács – a Tanács 97/11/EK irányelvével, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2003/35/EK irányelvével módosított – 85/337/EGK irányelve (1985. június 27.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról [a törvény végrehajtására a 110. § (7) bekezdése c) és r) pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott kormányrendelettel együtt];

b) a Tanács 91/271/EGK irányelve (1991. május 21.) a települési szennyvízkezelésről;

c) a Tanács 92/43/EGK irányelvének (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről 6. cikk (3) bekezdése;

d) a Tanács 98/83/EK irányelve (1998. november 3.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről;

e) az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról;

f) az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról;

g) az Európai Parlament és a Tanács 2002/49/EK irányelve (2002. június 25.) a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről;

h) az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről.”

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosítása

7. § A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 4. §-a a következő új h) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi h)–p) pontok jelölése i)–q) pontokra módosul:

[E törvény alkalmazásában:]

„h) Natura 2000 terület (európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület): külön jogszabályban meghatározott különleges madárvédelmi terület, különleges természetmegőrzési, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek kijelölt terület, illetve az Európai Unió által jóváhagyott különleges természetmegőrzési, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület;”

8. § A Tvt. 41/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Natura 2000 területeket a Kormány rendeletben jelöli ki és teszi közzé, valamint határozza meg az e területekre vonatkozó szabályokat. A Natura 2000 területeken lévő földrésztleteket a miniszter rendeletben hirdeti ki.”

9. § A Tvt. 85. §-ának *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a]

„*b)* miniszter, hogy rendeletben szabályozza a 24. § (1) és (2) bekezdésében, 28. § (7) bekezdésében, 29. § (1) és (3) bekezdésében, 30. § (2) bekezdésében, 36. § (4) bekezdésében, 41/A. § (1) bekezdésében, 44. § (4) bekezdésében és (5) bekezdésének első fordulatóban, 48. § (2)–(3) és (5) bekezdésében, 49. § (2) bekezdésében, 51. § (4) bekezdésében, 52. § (1) bekezdésében, 53. § (5) bekezdésének első fordulatóban, 57. § (2) bekezdésének második fordulatóban, 59. § (4) bekezdésének második mondatában, 66. § (3) bekezdésében, 67. § (3) bekezdésében, 69. § (3) bekezdésében, 78. § (3) bekezdésében,”

[foglaltakat.]

10. § A Tvt. a következő 86. §-sal egészül ki:

„86. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 79/409/EGK irányelve (1979. április 2.) a vadon élő madarak védelméről (több más jogszabállyal együtt);

b) a Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (több más jogszabállyal együtt).”

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény módosítása

11. § A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény a következő 101. §-sal egészül ki:

„101. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusnak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 79/409/EGK irányelve (1979. április 2.) a vadon élő madarak védelméről (több más jogszabállyal együtt);

b) a Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről, 15. cikk és VI. számú melléklet.”

A halászátról és horgászátról szóló 1997. évi XLI. törvény módosítása

12. § A halászátról és horgászátról szóló 1997. évi XLI. törvény a következő 57. §-sal egészül ki:

„57. § Ez a törvény a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv 15. cikkének és a VI. számú mellékletének való megfelelést szolgálja.”

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény módosítása

13. § (1) A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kbtv.) 34. §-ának (3) bekezdése a következő *d)* ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„*d)* a mosó- és tisztítószerkekről szóló 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásának” *[részletes szabályait rendeletben meghatározza.]*

(2) A Kbtv. 34. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A közösségi jegyzéket és annak változásait az egészségügyi miniszter rendeletben teszi közzé.”

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény módosítása

14. § A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 3. §-ának *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„*e)* *gyártó*: a termék előállítója, nem a Magyar Köztársaság területén történő előállítás esetén az, aki a terméket gazdasági tevékenysége keretében a Magyar Köztársaság területére behozza;”

15. § A Hgt. 54. §-t követően a következő alcímmel és 54/A. §-sal egészül ki:

„Jelentéstétel az Európai Bizottság felé

54/A. § Az 1999/31/EK tanácsi irányelv 15. cikke szerinti jelentési kötelezettséget a környezetvédelemért felelős miniszter teljesíti.”

16. § A Hgt. 60. §-a helyébe a következő szöveg lép:

„60. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 75/442/EGK irányelve (1975. július 15.) a hulladékokról;

b) a Tanács 91/156/EGK irányelve (1991. március 18.) a 75/442/EGK irányelv módosításáról;

c) a Bizottság 96/350/EK határozata (1996. május 24.) a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv II.A és II.B mellékleteinek kiigazításáról;

d) a Bizottság 2000/532/EK határozata (2000. május 3.) a hulladékjegyzéknek a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének *a)* pontja értel-

mében történő meghatározásáról szóló 94/3/EK határozat, valamint a veszélyes hulladékok jegyzékének a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében történő meghatározásáról szóló 94/904/EK tanácsi határozat felváltásáról;

e) a Tanács állásfoglalása (1997. február 24.) a hulladékgazdálkodás közösségi stratégiájáról.”

A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény módosítása

17. § (1) A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Aptv.) 5. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A miniszter rendelkezésére az építető közbeszerzési eljárás keretében kiválasztja a tervezőt és elkészítteti az útépités lehetséges nyomvonalváltozatait magába foglaló műszaki tanulmányt, továbbá összeállíttatja az előzetes vizsgálati eljáráshoz – külön jogszabály szerint – szükséges dokumentációt (a továbbiakban: vizsgálati dokumentáció) és a területrendezési tervtanulmány dokumentációját.”

(2) Az Aptv. 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A 9. § (1) bekezdés szerinti környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálati eljárásban a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében közmeghallgatást tart.”

18. § Az Aptv. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A gyorsforgalmi út építése során a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) szerinti előzetes vizsgálati és környezeti hatásvizsgálati eljárásokban első fokon az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel. Ezekben az eljárásokban a külön jogszabályban szakhatóságként másodfokon eljáró szervek vesznek részt.

(2) A környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti eljárásokban köteles a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) szakvéleményét beszerezni.

(3) A környezetvédelmi hatóság a közmeghallgatást a KKF-fel együtt, az építető bevonásával teljesíti.

(4) Egyszámjegyű országos közút gyorsforgalmi úttá, valamint autópályává fejlesztésekor előzetes vizsgálati eljárást nem kell lefolytatni.”

19. § Az Aptv. 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A környezetvédelmi hatóság határozata ellen a környezetvédelmi hatóság vezetőjéhez lehet fellebbezni.”

20. § Az Aptv. 11. §-ának (1) és (2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az építető köteles – az előzetes vizsgálat, a környezeti hatásvizsgálati eljárás és az útépitési engedélyezési terv készítésének fázisában – az adott tervezési szakaszban érintett valamennyi szakhatóságtól, a közművek üzemeltetőitől és az utak kezelőitől előzetes adatszolgáltatást kérni.

(2) Az építető köteles a közművek üzemeltetői számára, az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati eljárás és az útépitési engedélyezési terv készítésének fázisában, új nyomvonalas létesítmények elhelyezése és fenntartása céljából a megépítendő nyomvonalnak – a közút kezelőjével összehangolt – igénybevételét lehetővé tenni. Ennek érdekében a közművek üzemeltetőitől és a közutak kezelőjétől nyilatkozatot és előzetes adatszolgáltatást kérhet.”

Az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló 2005. évi XV. törvény módosítása

21. § Az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló 2005. évi XV. törvény 5. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Amennyiben az üzemeltető határidőre nem nyújtott be hitelesítői jelentést, vagy nem a külön jogszabályoknak megfelelő hitelesítői jelentést nyújt be, a környezetvédelmi hatóság a 17. §-ban meghatározott jogkövetkezmények alkalmazása mellett a létesítmény teljes kibocsátását a rendelkezésre álló adatok alapján, az üzemeltető költségére bejegyzett hitelesítővel állapíttatja meg.”

Záró rendelkezések

22. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) A 3–4. §-ok, a Kvt. 110. § (7) bekezdés c) pontjának az 5. § (1) bekezdésével, a Kvt. 110. § (7) bekezdésének az 5. § (2) bekezdésével megállapított új s) pontja, valamint a Kvt. 111. §-ának a 6. §-sal megállapított a) pontja, továbbá a 17–20. §-ok 2006. január 1. napján lépnek hatályba.

(3) A törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a Kvt. 64/A. §-ának (5) bekezdése és

b) a Kbtv. 5. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata hatályát veszti.

(4) A Kvt. 72/A. §-a, 93. §-a, 94. §-a és 96. §-ának (2) bekezdése, az Aptv. 6. §-a (3) és (4) bekezdéseinek „részletes” szövegrésze 2005. december 31. napján veszti hatályát.

(5) 2006. január 1. napjával az Aptv. 6. §-a (1) bekezdésének „az előzetes környezeti tanulmány” szövegrésze helyébe „a vizsgálati dokumentáció” szövegrész lép.

23. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács – a Tanács 97/11/EK irányelvével, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2003/35/EK irányelvével módosított – 85/337/EGK irányelve (1985. június 27.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról [a törvény végrehajtására a 110. § (7) bekezdése c) és s) pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott kormányrendelettel együtt];

b) a Tanács 1999/31/EK irányelve (1999. április 26.) 15. cikk a hulladéklerakókról;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (több más jogszabállyal együtt).

Sólyom László s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 250/2005. (XI. 23.) Korm. rendelete

**a Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság
között a szociális biztonságról szóló, Budapesten,
2005. február 8-án aláírt egyezmény végrehajtására
szolgáló megállapodás kihirdetéséről**

1. §

A Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság között a szociális biztonságról szóló, Budapesten, 2005. február 8-án aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 2005. évi CXXV. törvény 3. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság között a szociális biztonságról szóló, Budapesten, 2005. február 8-án aláírt egyezmény végrehajtására szolgáló, Budapesten, 2005. február 8-án aláírt megállapodást (a továbbiakban: végrehajtási megállapodás) e rendelettel kihirdeti.

2. §

A végrehajtási megállapodás hivatalos horvát és magyar nyelvű szövege a következő:

„Sporazum o provedbi Ugovora između Republike Mađarske i Republike Hrvatske o socijalnom osiguranju

Na osnovi članka 31. stavka 1. Ugovora između Republike Mađarske i Republike Hrvatske o socijalnom osiguranju od
(u daljnjem tekstu: „Ugovor”) nadležna su tijela, u svrhu provedbe Ugovora, dogovorila sljedeće:

ODJELJAK I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Određivanje pojmova

U ovom se Sporazumu izrazi utvrđeni u članku 1. Ugovora upotrebljavaju u istom značenju koje im je dano u navedenom članku.

Članak 2.

Tijela za vezu

U skladu s člankom 31. stavkom 2. Ugovora tijela za vezu jesu:

u Mađarskoj

Za zdravstveno osiguranje:

Državna blagajna za zdravstveno osiguranje,

Za mirovinsko i invalidsko osiguranje:

Državna uprava za mirovinsko osiguranje,

Za davanje za slučaj nezaposlenosti:

Ured za zapošljavanje.

u Hrvatskoj

Za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje,

Za mirovinsko i invalidsko osiguranje:

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,

Za davanja u slučaju nezaposlenosti:

Hrvatski zavod za zapošljavanje.

*Članak 3.**Obveze tijela za vezu*

(1) Tijela za vezu obvezna su izvršavati obveze utvrđene ovim Sporazumom. Pri provedbi Ugovora ona mogu stupati u vezu međusobno kao i sa zainteresiranim osobama, odnosno, osobama koje one ovlaste. Tijela za vezu obvezna su međusobno si pomagati pri provedbi Ugovora.

(2) Tijela za vezu obvezna su sporazumno utvrditi postupak i dvojezične tiskanice potrebne za provedbu Ugovora i ovoga Sporazuma.

ODJELJAK II.

PRIMJENA ODREDABA O PRAVNIM PROPISIMA
KOJI SE PRIMJENJUJU*Članak 4.**Izaslani zaposlenici, izbor pravnih propisa države
šiljateljice*

(1) U slučajevima iz članka 7. i 8. Ugovora ili u slučajevima izbora u skladu s člankom 9. Ugovora nositelj ugovorne stranke čiji će se pravni propisi primjenjivati obavezan je, na zahtjev, izdati potvrdu u kojoj se potvrđuje da za zaposlenika, u svezi s tim zaposlenjem vrijede ti pravni propisi.

(2) Potvrde iz stavka 1. ovoga članka izdaju:

- pri primjeni mađarskih pravnih propisa:
Državna blagajna za zdravstveno osiguranje,
- pri primjeni hrvatskih pravnih propisa:
mjesno nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

ODJELJAK III.

PRIMJENA POSEBNIH ODREDABA

Poglavlje 1.

*BOLEST I MAJČINSTVO**Članak 5.**Zbravanje razdoblja osiguranja*

(1) Radi primjene članka 10. Ugovora od strane nositelja jedne ugovorne stranke dotična je osoba obvezna dostaviti potvrdu o razdobljima osiguranja koja dolaze u

obzir prema pravnim propisima druge ugovorne stranke. Potvrdu na zahtjev dotične osobe izdaje

- u Mađarskoj:
Državna blagajna za zdravstveno osiguranje,
- u Hrvatskoj:
mjesno nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

(2) Ako dotična osoba ne dostavi potvrdu, nadležni nositelj može od nositelja druge ugovorne stranke, navedenog u stavku 1. ovoga članka, zatražiti da izda i pošalje potvrdu.

*Članak 6.**Odobrenje davanja u naravi*

(1) Radi primjene članka 11., 12. i 14. Ugovora dotična je osoba obvezna nositelju koji dolazi u obzir, prema članku 16. Ugovora, radi dokazivanja prava, dostaviti potvrdu nadležnog nositelja. Ako dotična osoba ne dostavi potvrdu, nadležni je nositelj obavezan, na zamolbu nositelja mjesta boravka u slučajevima iz članka 11. stavka 1. Ugovora, takvu potvrdu izdati naknadno.

(2) Nositelj u mjestu boravka ili prebivališta je obavezan provesti kontrolu bolesnika, kao da se radi o vlastitom osiguraniku; nadležnog nositelja treba obavijestiti o rezultatu kontrole.

(3) Odobri li se bolničko liječenje, nositelj koji dolazi u obzir prema članku 16. Ugovora, obavezan je neodgodivo obavijestiti nadležnog nositelja o danu prijama u bolnicu i predviđenom trajanju bolničkog liječenja kao i o danu otpuštanja iz bolnice.

(4) Davanja u smislu članka 15. Ugovora jesu:

1. Proteze, ortopedska pomagala i sprave za oslanjanje, uključujući obloženi ortopedski steznik s dopunskim dijelovima, priborom i alatom;
2. ortopedske cipele po mjeri, po potrebi zajedno s pripadajućom normalnom cipelom (koja nije ortopedska);
3. plastika čeljusti i lica, vlasulje;
4. otisci na bazi uzorka (imitacije različitih dijelova tijela), pomoću kojih se prilagođavaju predmeti navedeni pod točkama 1. do 3.;
5. umjetne oči, kontaktne leće, naočale za povećavanje i naočale s dalekozorom;
6. slušna pomagala;
7. umjetni zubi (čvrsti i koji se vade) i proteze za zatvaranje usne šupljine;
8. vozila za bolesnike, invalidska kolica i ostala mehanička pomagala za kretanje;
9. zamjena predmeta navedenih pod točkama 1. do 8.;
10. psi-vodiči za slijepe;
11. liječenje i boravak u domovima za odmor i oporavak ili lječilištima;

12. mjere medicinske i profesionalne rehabilitacije;

13. sva ostala pomoćna sredstva za liječenje, pomagala i sl., čija nabavna cijena u Mađarskoj prelazi 40.000 forinti, a u Hrvatskoj 3.500 kn.

Odobre li se navedena davanja zbog nedvojbene hitnosti, nositelj iz članka 16. Ugovora obavezan je o tome, neodgodivo, izvijestiti nadležnog nositelja.

Članak 7.

Nadoknađivanje davanja u naravi u slučaju odstupanja od predviđenog postupka

Na zahtjev dotične osobe nadležni je nositelj obavezan nadoknaditi nastale troškove, prema cjeniku koji vrijedi za nositelja navedenog u članku 16. Ugovora, ako se moralo odstupiti od predviđenih pravila postupka. Nositelj naveden u članku 16. Ugovora obavezan je nadležnom nositelju, na njegov zahtjev, pružiti potrebne obavijesti.

Članak 8.

Odobrenje novčanih davanja

Nadležni nositelj izravno isplaćuje novčana davanja korisnicima; jednako vrijedi članak 6. stavak 2. ovoga Sporazuma.

Članak 9.

Odobrenje davanja u naravi umirovljenicima

Radi primjene članka 13. stavka 2. i 3. Ugovora, nositelju koji dolazi u obzir u skladu s člankom 16. Ugovora treba, kao dokaz za postojanje prava na mirovinu, dostaviti potvrdu nadležnog nositelja.

Poglavlje 2.

STAROST, INVALIDNOST I SMRT (MIROVINE)

Članak 10.

Obrada zahtjeva za davanja

(1) Nadležni nositelji obvezni su jedni druge neodgodivo izvijestiti o zahtjevu za davanja na koji se primjenjuje odjeljak III. poglavlje 2. u svezi s člankom 37. Ugovora.

(2) Nadležni nositelji obvezni su jedni druge obavještavati i o drugim činjenicama bitnim za

određivanje davanja, a po potrebi i uz dostavljanje stručnog liječničkog mišljenja.

(3) Nadležni nositelji obvezni su jedni druge obavještavati o odlukama u postupku utvrđivanja, mirovanja i ukidanja davanja.

Članak 11.

Isplata mirovina

Nadležni nositelji obvezni su mirovine i druga novčana davanja isplaćivati izravno korisnicima prava.

Članak 12.

Statistička izvješća

Nadležni nositelji obvezni su tijelu za vezu, koje za njih dolazi u obzir, dostavljati godišnje izvješće o mirovinama koje se u skladu s člankom 11. ovoga Sporazuma isplaćuju u drugu ugovornu stanku. Tijela za vezu obvezna su međusobno razmjenjivati takva statistička izvješća.

Poglavlje 3.

NESREĆA NA POSLU I PROFESIONALNE BOLESTI

Članak 13.

Obrada davanja u naravi

U slučajevima iz članka 26. Ugovora jednako vrijede članak 6. i 7. ovoga Sporazuma.

Članak 14.

Odobrenje novčanih davanja

Nadležni nositelji su obvezni mirovine i druga novčana davanja isplaćivati izravno korisnicima prava.

Članak 15.

Statistička izvješća

Članak 12. ovoga Sporazuma jednako vrijedi za davanja s naslova nesreće na poslu i profesionalne bolesti.

Poglavlje 4.

NEZAPOSLENOST

Članak 16.

Postupak

U slučajevima iz članka 30. Ugovora dotična je osoba obvezna nadležnom nositelju jedne ugovorne stanke dostaviti potvrdu nadležnog nositelja druge ugovorne stranke o razdobljima osiguranja, odnosno, razdobljima primanja naknade za slučaj nezaposlenosti, prema pravnim propisima te ugovorne stranke. Ne dostavi li dotična osoba potvrdu, tijelo za vezu jedne ugovorne stranke može zamoliti tijelo za vezu druge ugovorne stranke da takvu potvrdu izda i pošalje.

ODJELJAK IV.

FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 17.

Radi primjene članka 17. i članka 26. Ugovora, priznanje prava na nadoknađivanje troškova davanja u naravi mora se zatražiti nakon okončanja slučaja davanja ili za svako kalendarsko tromjesečje, a mora se ostvariti u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva.

ODJELJAK V.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 18.

Stupanje na snagu

Ovaj Sporazum stupa na snagu istodobno s Ugovorom.

Sastavljeno u dana u dva izvornika, na mađarskom i hrvatskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

U ime mađarskih
nadležnih tijela

U ime hrvatskih
nadležnih tijela"

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság
és a Horvát Köztársaság közötti
szociális biztonságról szóló Egyezmény
végrehajtásáról**

A Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság között a szociális biztonságról Budapesten, 2005. február 8-án alá-

írt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 31. cikkének (1) bekezdése értelmében az illetékes hatóságok az Egyezmény végrehajtására az alábbiakban állapodtak meg:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

Jelen megállapodás kifejezései, amelyek az Egyezmény 1. cikkében kerültek meghatározásra, ugyanabban a jelentésben használandóak mint az említett cikkben.

2. cikk

Összekötő szervek

Az Egyezmény 31. cikkének 2. bekezdésével összhangban az összekötő szervek a következők:

Magyarországon

egészségbiztosításra:

az Országos Egészségbiztosítási Pénztár,
nyugdíj- és rokkantbiztosításra:

az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság,
munkanélküliek járadékára:
a Foglalkoztatási Hivatal.

Horvátországban

egészségügyi biztosításra és egészségügyi ellátásra:

a Horvát Egészségbiztosítási Intézet,
nyugdíj- és rokkantbiztosításra:

a Horvát Nyugdíjbiztosítási Intézet,
munkanélküliek ellátására:
a Horvát Foglalkoztatási Intézet.

3. cikk

Az összekötő szervek feladatai

(1) A jelen Megállapodásban rögzített feladatokat az összekötő szerveknek kell végrehajtani. Az Egyezmény végrehajtása során kapcsolatba léphetnek egymással, valamint az érintett személyekkel vagy az általuk megbízott személyekkel. Az összekötő szerveknek támogatniuk kell egymást az Egyezmény végrehajtása során.

(2) Az összekötő szerveknek meg kell állapodniuk az Egyezmény és jelen Megállapodás végrehajtásához szükséges eljárásról és a kétnyelvű formanyomtatványokról.

II. RÉSZ

RENDELKEZÉSEK AZ ALKALMAZANDÓ
JOGSZABÁLYOKRÓL

4. cikk

*Kiküldött munkavállalók, a kiküldő állam
jogszabályainak kiválasztása*

(1) Az Egyezmény 7. és 8. cikkével, illetve választás esetén az Egyezmény 9. cikkével összhangban, a Szerződő Fél teherviselője, amelynek jogszabályai alkalmazásra kerülnek, kérelem alapján köteles olyan igazolást kiállítani, amely tanúsítja, hogy a munkavállalással kapcsolatban a munkavállalóra ezek a jogszabályok érvényesek.

(2) Ezen cikk (1) bekezdése szerinti igazolásokat kiállítja:

- a magyar jogszabályok alkalmazásánál:
az Országos Egészségbiztosítási Pénztár,
- a horvát jogszabályok alkalmazásánál:
a Horvát Egészségbiztosítási Intézet helyileg illetékes területi hivatala.

III. RÉSZ

KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK ALKALMAZÁSA

1. Fejezet

BETEGSÉG ÉS ANYASÁG

5. cikk

Biztosítási idők egybeszámítása

(1) Az Egyezmény 10. cikkének az egyik Szerződő Fél teherviselője által történő alkalmazásánál az érintett személynek igazolást kell bemutatnia azokról a biztosítási időkről, amelyek a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint figyelembe vehetők. Az igazolást az érintett személy kérésére

- Magyarországon:
az Országos Egészségbiztosítási Pénztár,
- Horvátországban:
a Horvát Egészségbiztosítási Intézet helyileg illetékes területi hivatala állítja ki.

(2) Amennyiben az érintett személy nem mutatja be az igazolást, az illetékes teherviselő kérheti, hogy azt a jelen cikk (1) bekezdésében megjelölt másik Szerződő Fél teherviselője állítsa ki és küldje el.

6. cikk

Természetbeni ellátások nyújtása

(1) Az Egyezmény 11., 12. és 14. cikkei alkalmazásánál az érintett személy, az Egyezmény 16. cikke szerinti teherviselő részére, az igényjogosultság bizonyítására be kell mutatnia az illetékes teherviselő igazolását. Amennyiben az érintett személy az igazolást nem mutatja be, akkor az illetékes teherviselő köteles a tartózkodási hely szerinti teherviselő kérésére, az Egyezmény 11. cikk (1) bekezdése szerinti esetekben, ilyen igazolást utólag kiállítani.

(2) A tartózkodási vagy lakóhely szerinti teherviselőnek úgy kell végrehajtania a betegellenőrzést, mintha a saját biztosítottjáról lenne szó; az illetékes teherviselőt az ellenőrzés eredményéről tájékoztatni kell.

(3) Amennyiben jóváhagyásra kerül a kórházi ellátás, az Egyezmény 16. cikke szerinti teherviselőnek haladéktalanul értesítenie kell az illetékes teherviselőt a kórházba való felvétel napjáról és a tartózkodás várható tartamáról, valamint az elbocsátás napjáról.

(4) Az Egyezmény 15. cikke értelmében ellátásnak minősülnek:

1. a testrész protézisek, ortopédiai segédeszközök és járókészülékek, beleértve a bevont ortopédiai fűzőt a kiegészítő elemekkel, tartozékokkal és szerszámokkal együtt,

2. a méretre készült ortopéd cipő, szükség szerint az ahhoz tartozó normál (nem ortopéd) cipővel,

3. az állkapocs és arcplasztika, a paróka,

4. mintanyomatok (különböző testrészek lenyomatai) amelyek segítségével az 1–3. pontokban ismertetett eszközöket hozzáigazítják,

5. a műszemek, kontaktlencsék, nagyító szemüvegek és távcső szemüvegek,

6. a hallókészülékek,

7. a (fix és kivehető) műfogak és a szájüreg elzárására szolgáló protézisek,

8. a betegjárművek, tolokocsik és egyéb mechanikus közlekedési eszközök,

9. az 1–8. pontokban felsorolt eszközök cseréje,

10. a vakvezető kutyák,

11. az üdülőkben, szanatóriumokban vagy gyógyintézményekben való orvosi ellátás és tartózkodás,

12. a gyógyászati és szakmai rehabilitációs programok,

13. minden egyéb gyógyászati eszköz, segédeszköz és hasonló eszköz, amelynek a beszerzési ára Magyarországon meghaladja a 40 000 forintot, Horvátországban a 3500 kunát.

(5) Amennyiben az ismertetett ellátások a feltétlen sürgősség okán kerültek engedélyezésre, akkor az Egyezmény 16. cikkében megjelölt teherviselőnek azt haladéktalanul közölnie kell az illetékes teherviselővel.

7. cikk

A természetbeni ellátások megtérítése az előírt eljárás be nem tartása esetén

A felmerült költségeket az érintett személy kérésére az illetékes teherviselő köteles az Egyezmény 16. cikkében megjelölt teherviselőre vonatkozó tarifák szerint megtéríteni, amennyiben el kellett térni az előírt eljárási szabályoktól. Az Egyezmény 16. cikkében megjelölt teherviselő köteles az illetékes teherviselőnek, annak kérésére, a szükséges tájékoztatást megadni.

8. cikk

Pénzbeli ellátások nyújtása

A pénzbeli ellátásokat az illetékes teherviselő közvetlenül a jogosultak részére fizeti ki; jelen Megállapodás 6. cikkének (2) bekezdése értelemszerűen érvényes.

9. cikk

A természetbeni ellátások nyújtása nyugdíjasok részére

Az Egyezmény 13. cikke (2) és (3) bekezdésének alkalmazása érdekében, a nyugdíjjogosultság bizonyítása céljából, az illetékes teherviselő igazolását az Egyezmény 16. cikke szerint illetékes teherviselő részére be kell mutatni.

2. Fejezet

*ÖREGSÉG, ROKKANTSÁG ÉS ELHALÁLOZÁS
(NYUGELLÁTÁSOK)*

10. cikk

Az ellátási kérelmek feldolgozása

(1) Az illetékes teherviselők kötelesek haladéktalanul tájékoztatni egymást az olyan ellátás iránti kérelmekről, amelyekre az Egyezmény III. részének 2. fejezete és ezzel összefüggésben az Egyezmény 37. cikke alkalmazandó.

(2) Az illetékes teherviselők kötelesek értesíteni egymást az egyéb, az ellátás szempontjából lényeges tényekről is, szükség esetén az orvosi szakvélemény csatolásával.

(3) Az illetékes teherviselők kötelesek értesíteni egymást az ellátások megállapítása, szüneteltetése, illetve megszüntetése ügyében hozott döntésekről.

11. cikk

Nyugdíjak folyósítása

A nyugdíjakat és egyéb pénzbeli ellátásokat az illetékes teherviselők közvetlenül az igényjogosultak részére kötelesek kifizetni.

12. cikk

Statisztikai jelentések

Az illetékes teherviselők kötelesek megküldeni a számukra illetékes összekötő szerv részére a másik Szerződő Félnek az ezen Megállapodás 11. cikke alapján kifizetett nyugellátásról összeállítandó éves statisztikákat. Ezen statisztikákat az összekötő szervek kötelesek egymás között kicserélni.

3. Fejezet

ÜZEMI BALESET ÉS FOGLALKOZÁSI BETEGSÉG

13. cikk

Természetbeni ellátások jóváhagyása

Az Egyezmény 26. cikke szerinti esetekben ezen Megállapodás 6. és 7. cikke megfelelően alkalmazandó.

14. cikk

Pénzbeli ellátások nyújtása

A nyugdíjakat és egyéb pénzbeli ellátásokat az illetékes teherviselők közvetlenül az igényjogosultak részére fizetik ki.

15. cikk

Statisztikai jelentések

Jelen Megállapodás 12. cikkét megfelelően kell alkalmazni az üzemi balesetek és foglalkozási betegségek ellátásaira.

4. Fejezet

*MUNKANÉLKÜLISÉG**16. cikk**Eljárás*

Az Egyezmény 30. cikke szerinti esetekben az érintett személynek az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselőjének igazolását az említett Szerződő Fél jogszabályai alapján számított biztosítási időszakokról, valamint azokról az időszakokról, amelyek alatt a másik Szerződő Félől munkanélküli segélyben részesült. Amennyiben az érintett személy nem nyújtja be az igazolást, akkor az egyik Szerződő Fél összekötő szerve kérheti a másik Szerződő Fél összekötő szervétől az ilyen igazolás kiállítását és megküldését.

IV. RÉSZ

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

17. cikk

Az Egyezmény 17. és 26. cikkének végrehajtása során a természetbeni ellátások költségeinek megtérítésére való jogosultságot az ellátási eset lezárultát követően vagy naptári negyedévenként kell megkérni, és a követelés beérkezését követő két hónapon belül kell teljesíteni.

V. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

*18. cikk**A megállapodás hatálybalépése*

Jelen Megállapodás az Egyezménnyel egyidejűleg lép hatályba.

Készült Budapesten, 2005. február 8-án, két eredeti példányban, magyar és horvát nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A magyar
illetékes hatóságok
nevében

A horvát
illetékes hatóságok
nevében”

3. §

Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és a Horvát Köztársaság között a szociális biztonságról szóló, Budapesten, 2005. február 8-án aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 2005. évi CXXV. törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

**A Kormány
251/2005. (XI. 23.) Korm.
rendelete**

**a felsőoktatási intézmények karainak felsorolásáról
szóló 209/1999. (XII. 26.) Korm. rendelet
módosításáról**

A Kormány a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 48. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A felsőoktatási intézmények karainak felsorolásáról szóló 209/1999. (XII. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. számú mellékletében az „Állami egyetemek egyetemi és főiskolai karai” címszó alatt a

„*Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, Budapest*

Államigazgatási Főiskolai Kar
Élelmiszertudományi Kar
Gazdálkodástudományi Kar
Kertészettudományi Kar
Közgazdaságtudományi Kar
Tájépítészeti Kar
Társadalomtudományi Kar”

szövegrész helyébe a következő rendelkezés lép:

„*Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest*
Élelmiszertudományi Kar
Gazdálkodástudományi Kar
Kertészettudományi Kar
Közgazdaságtudományi Kar
Közigazgatás-tudományi Kar
Tájépítészeti Kar
Társadalomtudományi Kar”

2. §

A Rendelet 1. számú mellékletében az „Állami egyetemek egyetemi és főiskolai karai” címszó alatt a

„*Debreceni Egyetem, Debrecen*

Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar

Állam- és Jogtudományi Kar

Általános Orvostudományi Kar

Bölcsészettudományi Kar

Egészségügyi Főiskolai Kar (Nyíregyháza)

Fogorvostudományi Kar

Gyógyszerésztudományi Kar

Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Kar (Hajdúböszörmény)

Informatikai Kar

Közgazdaságtudományi Kar

Mezőgazdaságtudományi Kar

Műszaki Főiskolai Kar

Természettudományi Kar”

szövegrész helyébe a következő rendelkezés lép:

„*Debreceni Egyetem, Debrecen*

Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar

Állam- és Jogtudományi Kar

Általános Orvostudományi Kar

Bölcsészettudományi Kar

Egészségügyi Főiskolai Kar (Nyíregyháza)

Fogorvostudományi Kar

Gyógyszerésztudományi Kar

Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Kar (Hajdúböszörmény)

Informatikai Kar

Közgazdaságtudományi Kar

Mezőgazdaságtudományi Kar

Műszaki Főiskolai Kar

Népegészségügyi Kar

Természettudományi Kar”

3. §

A Rendelet 1. számú mellékletében az „Állami egyetemek egyetemi és főiskolai karai” címszó alatt a

„*Miskolci Egyetem, Miskolc*

Állam- és Jogtudományi Kar

Bölcsészettudományi Kar

Comenius Tanítóképző Főiskolai Kar (Sárospatak)

Gazdaságtudományi Kar

Gépészmérnöki Kar

Műszaki Anyagtudományi Kar

Műszaki Földtudományi Kar”

szövegrész helyébe a következő rendelkezés lép:

„*Miskolci Egyetem, Miskolc*

Állam- és Jogtudományi Kar

Bölcsészettudományi Kar

Comenius Tanítóképző Főiskolai Kar (Sárospatak)

Egészségügyi Főiskolai Kar

Gazdaságtudományi Kar

Gépészmérnöki Kar

Műszaki Anyagtudományi Kar

Műszaki Földtudományi Kar”

4. §

(1) A Rendelet 1. számú mellékletében az „Állami egyetemek egyetemi és főiskolai karai” címszó alatt a

„*Tessedik Sámuel Főiskola, Szarvas*

Gazdasági Főiskolai Kar (Békéscsaba)

Mezőgazdasági Főiskolai Kar (Mezőtúr)

Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar

Pedagógiai Főiskolai Kar”

szövegrész helyébe a következő rendelkezés lép:

„*Tessedik Sámuel Főiskola, Szarvas*

Gazdasági Főiskolai Kar (Békéscsaba)

Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar

Pedagógiai Főiskolai Kar”

(2) A Tessedik Sámuel Főiskola Mezőgazdasági Főiskolai Kara 2005. december 31-én szűnik meg, egyidejűleg az általa ellátott feladatokat – a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – a Szolnoki Főiskola Mezőgazdasági Fakultása veszi át. A szervezeti és működési szabályzatban rendelkezni kell különösen a jogutódlás képzési, kutatási tevékenységet, a szervezeti egységek átalakítását, valamint a hallgatók tanulmányainak folytatását, az alkalmazottak foglalkoztatását érintő kérdéseiről. A főiskola kari szervezetének átalakítása a hallgatók hallgatói jogviszonyát, a munkavállalók közalkalmazotti jogviszonyát nem érinti.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Nemzeti Bank Elnökének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 23/2005. (XI. 23.) MNB rendelete

az elszámolásforgalom lebonyolítására vonatkozó tárgyi, technikai, biztonsági és üzletmenet folytonossági követelményekről

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 60. §-a (1) bekezdésének *hd*) pontja alapján fennálló jogkörömben eljárva a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet hatálya a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 3. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja szerinti elszámolásforgalmi ügyletet a Magyar Köztársaság területén végző szervezetre (a továbbiakban e rendelet alkalmazásában: hitelintézeti elszámolóház) terjed ki.

(2) E rendeletnek a hitelintézeti elszámolóházra vonatkozó szabályait a Magyar Nemzeti Bankra (a továbbiakban: MNB), mint országos fizetési és elszámolási rendszert működtető szervezetre is megfelelően alkalmazni kell.

(3) A rendeletben foglalt követelmények teljesítése az elszámolásforgalmi tevékenység végzésének a feltétele. A rendeletben foglalt követelmények teljesítését az MNB felvigyázási és jegybanki ellenőrzési tevékenysége keretében ellenőrzi.

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) akcióterv: a krízishelyzetre való felkészülési feltételeket, a krízishelyzetre vonatkozó válaszlépéseket, alternatív, illetve visszaállítási és ellenőrző eljárásokat tartalmazó, rendszeresen aktualizálandó terv;

b) biztonság: a hitelintézeti elszámolóház működésének zavartalan állapota, amelyben az elszámolásforgalmi tevékenység folyamatosan, korlátozásoktól mentesen végezhető;

c) biztonsági kockázat: a rendkívüli eseményekből eredő károk veszélye (mértéke a rendkívüli események bekövetkezési valószínűségének és a bekövetkezéskor várhatóan keletkező károk nagyságának függvénye);

d) biztonsági tevékenység: azon tervezési, szervezési, irányítási, végrehajtási és ellenőrzési feltételekről való intézményes gondoskodás, amely a hitelintézeti elszámolóház saját tulajdonú eszközeinek, más fontos értékeinek, érdekeinek, a munkavállalók személyi tulajdonának és személyes biztonságának védelmét, továbbá a hitelintézeti elszámolóház területén a rendkívüli események és krízishelyzetek megelőzését, illetve elhárítását szolgálják;

e) biztonságpolitika: azon elvek, követelmények, elvárások összessége, amelyek érvényesítését a hitelintézeti elszámolóház szükségesnek tartja a biztonság fenntartása érdekében;

f) elektronikai védelem: a biztonsági tevékenység végzését támogató elektronikus vagyonnvédelmi rendszerek összessége;

g) elektronikus vagyonnvédelmi rendszer: elektronikus jelző- vagy képi megfigyelőrendszer, illetve egyéb, jel és kép továbbítását lehetővé tevő, fény- és/vagy hangjelzést adó, belépési jogok automatizált kezelését biztosító elektronikus berendezések, műszaki megoldások összessége;

h) krízishelyzet: bekövetkezett rendkívüli esemény nyomán kialakult, a szokásos napi tevékenységtől eltérő, azonnali eljárást igénylő helyzet;

i) mechanikai-fizikai védelem: a hitelintézeti elszámolóház elhelyezésére szolgáló épület (épületrész), valamint a védendő helyiségek illetéktelen behatolás elleni fokozott védelmét, a védendő értékek biztonságos tárolásának kialakítását szolgáló építészeti-műszaki követelmények és eszközök;

j) rendkívüli esemény: mindazon emberi magatartások, természeti vagy technikai eredetű események, amelyek a hitelintézeti elszámolóház lényeges erőforrásainak, rendszereinek hibáját, károsodását, működésük megszűnését okozva fenyegetést jelenthetnek vagy jelentenek a hitelintézeti elszámolóház biztonságára, magukban hordozzák személyek életének, testi épségének vagy egészségének veszélyeztetését vagy vagyoni kár keletkezésének a lehetőségét, vagy amelyek következtében az életben, testi épségben vagy egészségben károsodás vagy vagyoni kár következik be;

k) üzletmenet folytonossági terv: a krízishelyzet kezelésére szolgáló akciótervek rendszere;

l) védendő helyiség: a hitelintézeti elszámolóház minden olyan helyisége, ahol az elszámolásforgalom lebonyolítását végző informatikai rendszer üzemel, továbbá minden olyan – a hitelintézeti elszámolóház által a titokvédelem szempontjából fontosnak minősített – helyiség, ahol üzleti vagy banktitkot, illetve személyes adatokat tartalmazó iratokat, adathordozókat tárolnak, vagy üzleti vagy

banktitoknak minősülő, illetve személyes adatokat dolgoznak fel vagy kezelnek.

*Az elszámolásforgalom lebonyolításának tárgyi,
technikai feltételei*

3. §

(1) A hitelintézeti elszámolóház csak olyan épületben vagy épületrészben működhet,

a) amely a hitelintézeti elszámolóház saját tulajdonában áll, vagy

b) amelyet a hitelintézeti elszámolóház határozatlan időtartamú, a bérbeadó legalább egyéves felmondási idő biztosítására kötelező szerződéssel bérel.

(2) Az elszámolásforgalmat lebonyolító informatikai rendszerek, valamint az elszámolásforgalom zavartalanságát biztosító egyéb eszközök folyamatos áramellátása érdekében a hitelintézeti elszámolóháznak tartalék áramforrással kell rendelkeznie.

(3) Az elszámolásforgalom lebonyolításához szükséges üzenetközvetítés folyamatossága érdekében a hitelintézeti elszámolóháznak biztosítania kell

a) legalább két független távközlési csatorna rendelkezésre állását, ha a hitelintézeti elszámolóház áll szerződéses jogviszonyban a telekommunikációs szolgáltatókkal,

b) legalább két független csatlakozási lehetőséget, ha a távközlési szolgáltatás rendelkezésre állásáról a hitelintézeti elszámolóház ügyfelei gondoskodnak.

*Az elszámolásforgalom lebonyolításának biztonsági
feltételei*

1. Személyi biztonsági feltételek

4. §

(1) A hitelintézeti elszámolóháznak – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – biztonsági szervezetet kell működtetnie vagy biztonságért felelős személyt kell alkalmaznia.

(2) A hitelintézeti elszámolóháznak nem kell biztonsági szervezetet működtetnie vagy biztonságért felelős személyt alkalmaznia, amennyiben a biztonsági tevékenység teljes körének végzésére a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 1998. évi IV. törvény hatálya alá tartozó gazdasági társaságot, illetőleg egyéni vállalkozót bíz meg.

(3) A biztonsági szervezet vezetőjévé az nevezhető ki vagy a biztonságáért felelős személy az lehet, aki

a) a hitelintézeti elszámolóházzal munkaviszonyban áll,

b) rendőrtiszti vagy katonai főiskolai vagy egyetemi végzettséggel, illetve egyéb egyetemi vagy főiskolai és felsőfokú biztonsági szakképesítést nyújtó végzettséggel, és

c) legalább hároméves biztonsági, védelmi területen szerzett vezetői gyakorlattal

rendelkezik.

(4) A biztonsági szervezet vezetője végzi a biztonsági szervezet szakmai irányítását. A biztonsági szervezet vagy a biztonságért felelős személy feladatai a következők:

a) ellátja a biztonsági tevékenység körébe tartozó feladatokat,

b) végzi, illetőleg szervezi és felügyeli a munkavállalók támadás vagy egyéb vészhelyzet esetén követendő magatartására vonatkozó oktatást,

c) elemzéseket végez, és javaslatokat tesz a megfelelő védelmi intézkedésekre és a biztonsággal összefüggő szabályokra,

d) felelős a biztonságpolitika és a biztonsági szabályzat szakmai tartalmáért, aktualizálásáért,

e) ellenőrzi a biztonsági előírások végrehajtását.

(5) A biztonsági szervezet vezetője vagy a biztonságért felelős személy a hitelintézeti elszámolóház első számú vezetőjének közvetlen irányítása alatt végzi tevékenységét.

2. Tárgyi biztonsági feltételek

5. §

(1) A hitelintézeti elszámolóháznak a biztonság tárgyi feltételeit a tevékenységéhez kapcsolódó biztonsági kockázatok felmérése alapján, azokkal arányos módon és a vagyonbiztosításhoz szükséges követelmények figyelembevételével kell megteremtenie.

(2) A hitelintézeti elszámolóháznak a biztonsággal kapcsolatos minden információt, tényt, megoldást és adatot, ideértve a biztonság céljából megteremtett tárgyi, technikai feltételeket és ezek műszaki dokumentumait is, üzleti titokként kell kezelnie.

6. §

(1) A hitelintézeti elszámolóház a biztonsági szabályzatban foglaltak alapján – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – köteles gondoskodni az elhelyezése szolgáló épület (épületrész) és védendő helyiségek mechanikai-fizikai védelméről.

(2) A hitelintézeti elszámolóház elhelyezésére szolgáló épületnek (épületrésznek), függetlenül attól, hogy az a hitelintézeti elszámolóház kizárólagos használatában áll-e, a külső határoló felületek tekintetében meg kell felelnie a Magyar Biztosítók Szövetsége (a továbbiakban: MABISZ) által közzétett „Betöréses lopás- és rablásbiztosítás technikai feltételei” című ajánlásban meghatározott részleges mechanikai-fizikai védelem követelményeinek.

(3) A védendő helyiségek határoló felületei minőségének meg kell felelnie a (2) bekezdésben említett ajánlásban meghatározott teljes körű mechanikai-fizikai védelem követelményeinek.

7. §

(1) A védendő helyiségeket a mechanikai-fizikai védelem túlmenően elektronikai védelemmel is el kell látni.

(2) Elektronikus vagyonvédelmi rendszereket csak

a) a biztonsági szervezet vezetője, a biztonságért felelős személy, illetve a hitelintézeti elszámolóház szervezeti és működési szabályzatában meghatározott személy által jóváhagyott terv alapján lehet telepíteni,

b) a külön jogszabályban előírt szakvizsgálással rendelkező személy tervezhet, telepíthet és tarthat karban.

(3) Az elektronikus vagyonvédelmi rendszerek programozásához és a kezelői jogosultság kiadásához szükséges kódoknak a biztonsági szervezet vezetőjénél, a biztonságért felelős személyénél vagy az általuk írásban felhatalmazott személyénél, illetve a hitelintézeti elszámolóház szervezeti és működési szabályzatában meghatározott személyénél rendelkezésre kell állnia, a biztonságos őrzés és a hozzáférési jogosultság szabályozása mellett.

(4) A hitelintézeti elszámolóháznak automatikus távjelzés továbbítására alkalmas összeköttetés kiépítéséről és folyamatos működtetéséről kell gondoskodnia az elektronikus vagyonvédelmi rendszerek központja és valamely távfelügyeleti szolgáltatást nyújtó vagyonvédelmi társaság fogadó központja között.

8. §

(1) A mechanikai-fizikai, illetve elektronikai védelem kialakítására csak az Európai Unióban elfogadott minősítő szervezet, vagy a MABISZ által kiadott biztonságtechnikai megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező eszközöket lehet alkalmazni.

(2) A hitelintézeti elszámolóház kizárólagos használatában lévő épületben, illetve épületrészben üzemelő védendő helyiség mechanikai-fizikai és elektronikai védelmét be kell illeszteni az épület egészének, illetve az épületrésznek a védelmi rendszerébe.

9. §

(1) A hitelintézeti elszámolóháznak

a) a működését biztosító, a napi teendők ellátásához már nem szükséges iratokat, adathordozókat (számítógépes programok biztonsági másolata, archivált adatok, biztonsági mentések stb.) zárható és legalább 30 perces tűzállóságú elkülönített helyiségben kell tárolnia,

b) az iratok és adathordozók egy másik példányát zárható és legalább 30 perces tűzállóságú, az *a)* pontban említettől különböző, elkülönített helyiségben kell őriznie.

(2) A hitelintézeti elszámolóháznak iratkezelési szabályzatban kell meghatároznia azoknak az iratoknak és adathordozóknak a körét, amelyek tárolásáról és őrzéséről az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell gondoskodnia.

10. §

(1) A hitelintézeti elszámolóháznak a működés szempontjából stratégiai fontosságúnak minősített épületben, illetve épületrészben 24 órás őrszolgálatot kell biztosítania.

(2) Az őrszolgálatot ellátó személy szolgálati helyét a helyi adottságok és a hitelintézeti elszámolóház biztonságpolitikája alapján kell meghatározni. Gondoskodni kell arról, hogy az őrszolgálatot ellátó személy szükség esetén a tűzoltóságot távjelzéssel vagy távközlési vonalon keresztül, illetve a rendőrséget távközlési vonalon keresztül haladéktalanul értesítse.

(3) Ha a hitelintézeti elszámolóház által stratégiai fontosságúnak minősített épületrész olyan épületben található, amely épület tulajdonosa vagy üzemeltetője az egész épületre vonatkozóan a rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosítja az őrszolgálatot, akkor nem szükséges külön őrszolgálatról gondoskodni.

Üzletmenet folytonosság

11. §

(1) A hitelintézeti elszámolóháznak olyan – a lehetséges, a biztonságot fenyegető rendkívüli eseményekben realizálódó biztonsági kockázatok teljes körének felmérésén és elemzésén alapuló – tesztelt üzletmenet folytonossági tervvel kell rendelkeznie, amely az intézkedésre jogosult, felelős személyek megnevezésével részletes akcióterveket tartalmaz a rendkívüli esemény bekövetkeztekor a biztonság lehető leggyorsabb helyreállítására, illetve a folyamatos üzletmenet biztosításával az elszámolásforgalmi tevékenység krízishelyzetben történő folytatására.

(2) Az üzletmenet folytonossági tervben meg kell határozni, hogy az elszámolásforgalmi tevékenység krízishelyzetben történő folytatását biztosító erőforrások, rendszerek egészét, illetve egyes elemeit, illetőleg az üzletmenet folytonosságát szolgáló akcióterveket milyen tesztkörnyezetben és milyen gyakorisággal kell tesztelni, valamint hogy hogyan kell gondoskodni az akciótervek rendszeres, szabályozott keretek között folytatott aktualizálásáról.

Biztonságpolitika, biztonsági szabályzat

12. §

(1) Az elszámolásforgalmi tevékenység biztonságos végzése érdekében a hitelintézeti elszámolóháznak meg kell határoznia a biztonságpolitikáját és a biztonság feltételeire vonatkozó elveket.

(2) A hitelintézeti elszámolóháznak a biztonságpolitikája alapján, a biztonsági kockázatokat és azok változásait figyelembe vevő, részletes védelmi intézkedéseket tartalmazó biztonsági szabályzattal kell rendelkeznie.

(3) A biztonsági szabályzatnak a következőket kell tartalmaznia:

a) a biztonsági szervezet vagy a biztonságért felelős személy feladatai, hatásköre,

b) a biztonság tárgyi feltételeinek megvalósításához szükséges anyagok, eszközök, berendezések, eljárások, technika, az alkalmazandó műszaki specifikáció (ajánlás, szabvány, illetőleg műszaki engedély) feltüntetésével együtt, és a védelem formái szerinti csoportosításban,

c) a stratégiai fontosságúnak minősített épület (épület-részek) köre,

d) a védendő helyiségek köre,

e) a rendkívüli események kezelésének általános és speciális szabályai,

f) a munkavállalók számára meghatározott, a biztonságért való általános és speciális felelősségi rend,

g) a munkavállalókra vonatkozó személyi védelmi intézkedések, kiemelve a fokozott veszélynek kitett munkakörök (személyek) védelmét,

h) a munkavállalók biztonsági oktatásának rendje.

Záró rendelkezések

13. §

(1) Ez a rendelet 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a pénz- és elszámolásforgalom, valamint a pénzfel-dolgozás szabályairól szóló 9/2001. (MK 147.) MNB rendelkezés 54. §-a.

(3) Az e rendelet hatálybalépésekor már a Magyar Köztársaság területén elszámolásforgalmi tevékenységet végző hitelintézeti elszámolóház legkésőbb a rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül köteles az e rendeletben meghatározott követelményeknek eleget tenni.

Járai Zsigmond s. k.,

a Magyar Nemzeti Bank elnöke

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 54/2005. (XI. 23.) EüM rendelete

az egyes egészségügyi szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján – az oktatási miniszter egyetértésével – a következőket rendelem el:

1. §

Az egészségügyi ágazatba tartozó fogtechnikus, fogászati asszisztens, klinikai fogászati higiénikus, egészségügyi szakasszisztens (hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztens, citológiai szakasszisztens, mikrobiológiai laboratóriumi szakasszisztens, klinikai laboratóriumi szakasszisztens, emésztőszervi endoszkópos szakasszisztens) szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeit az e rendelet *mellékletében* foglaltak szerint határozom meg.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

Dr. Rácz Jenő s. k.,
egészségügyi miniszter

Melléklet
az 54/2005. (XI. 23.) EüM rendelethez

Az egyes egészségügyi szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei

1. A FOGTECHNIKUS SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 54 5046 01
2. A szakképesítés megnevezése: Fogtechnikus
3. Hozzárendelt FEOR száma: 3248
4. A szakképzési évfolyamok száma: 3

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi
2. Szakmai előképzettség: –
3. Előírt szakmai gyakorlat: –
4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –
2. Szintvizsga: –
3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3248	Fogtechnikus

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító száma	FEOR száma	megnevezése
–	–	–

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

A fogtechnikus, csoportmunkában a fogorvossal, annak megrendelése alapján és az asszisztenciával, valamint a páciens közreműködésével fogtechnikai laboratóriumban fogpótlásokat, restauratív protetikai és fogszabályozó készülékeket készít, illetve javításokat végez.

Munkáját a szakmai és etikai normák szerint végzi.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elmélet és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszáma:

Összes óraszám: 4500 óra

Kontaktméleti órák száma	600
Gyakorlati órák száma	3900
Összes óraszám	4500

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 12% elmélet
88% gyakorlat

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A fogtechnikus szakképesítés gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok

- a) Vállalkozási tevékenység keretén belül:
 - egyéni vállalkozás alapítása
 - a vállalkozás feltételeinek megteremtése
 - vállalkozási terv, üzleti terv készítése
 - mérleg készítése
 - pénzügyi, számviteli szabályok alkalmazása
 - b) Kivehető lemezes fogpótlás készítése, ezen belül
 - részleges fogpótlások készítése műanyag alaplemezzel, hajlított vagy öntött kapcsolokkal, műanyag vagy kerámia műfogakkal,
 - részleges fogpótlások készítése fémlemezzel kombinálva, öntött kapcsolokkal vagy finommechanikai rögzítő rendszerekkel (műanyag vagy kerámia műfogakkal),
 - teljes fogpótlások készítése (műanyag vagy fém alaplemezzel, műanyag vagy kerámia műfogakkal).
 - c) Rögzített fogpótlások készítése, ezen belül
 - koronák készítése öntött technológiával (nemes- vagy nemesfém mentes ötvözetből, leplezéssel vagy leplezés nélkül),
 - hidak készítése öntött technológiával (nemes- vagy nemesfém mentes ötvözetből, leplezéssel vagy leplezés nélkül),
 - inlay-k (nemesfém ötvözetből, kerámiából vagy műanyagból).
 - d) Kombinált munkák készítése, ezen belül
 - rögzített és kivehető fogpótlások kombinációja finommechanikai rögzítő rendszerekkel.
 - e) Javítások elvégzése, ezen belül
 - a kivehető lemezes fogpótlások javítása (törés, pótlás, alábélelés stb.).
 - f) Restauratív, helyreállító protetikai megoldások készítése, ezen belül:
 - obturátoros protézisek, arc-, szem-, orr-, fülprotézisek készítése,
 - fogágybetegséget gyógyító eljárásokhoz segédeszközök készítése (rögzítő sín, éjszakai harapásemelő stb.).
 - g) Fogszabályozó eszközök készítése, ezen belül
 - kivehető és rögzített eszközök készítése,
 - extraorális és intraorális készülékek készítése.
- A fogtechnikus legyen képes
- elsajátítani a fogpótlások és fogszabályozó készülékek készítésének elméleti alapjait,
 - elsajátítani a fej, az izmok, az állkapocsízület és a fogak anatómiájára vonatkozó anatómiai ismereteket,
 - elsajátítani a fogtechnikában használt alap- és segédanyagok feldolgozásának kémiai alapjait,
 - elsajátítani a szakmai etikai ismereteket,
 - elsajátítani a munkavédelmi ismereteket,
 - az ergonómiai előírások betartására, alkalmazására.

Ennek értelmében legyen képes önállóan elvégezni az alábbi feladatokat:

- részleges és teljes kivehető protéziseket készíteni,
- anatómiai, funkciós és antagonista mintát készíteni,
- egyéni kanalat készíteni,
- részleges és teljes harapási sablont készíteni,
- kapcsolot tervezni és kapcsolot hajlítani,
- középértékű artikulátorban részleges és teljes próbafogsort készíteni, a rágófelszíneket gnathológiai elvek szerint kialakítani,
- a próbafogsorokat véglegesen elkészíteni küvetába préselve, öntőakriláttal vagy injektálási módszerrel,
- immediát protézist készíteni,
- rögzített pótlásokat készíteni,
- szekciós mintát készíteni és mintákat középértékű artikulátorban rögzíteni,
- öntött szőlő, horgony, teleszkópkoronákat készíteni (nemes- vagy nemesfém mentes ötvözetből), leplezéssel vagy leplezés nélkül,
- teli-kerámia és Jacket-koronákat, valamint műanyag koronákat készíteni,
- öntött hidat készíteni (nemes- vagy nemesfém mentes ötvözetből, leplezés nélkül vagy leplezéssel),
- inlay-t készíteni,
- mintára öntött fémlemezt készíteni paralelóméter segítségével,
- kombinált munkát készíteni finommechanikai rögzítő rendszerekkel,
- javításokat végezni, ezen belül
 - = betörésvizsgát,
 - = kihúzott fog és protézisből kitörött fog pótlását,
 - = kapcsolpótlást,
 - = alábélelést,
- helyreállító, restauratív protetikai eszközöket készíteni, ezen belül:
 - = arc-, fül-, szem-, orrprotéziseket,
 - = obturátoros protézist,
- kivehető és rögzített fogszabályozó eszközöket készíteni,
- munkáját szakmai és etikai normák szerint végezni, ismereteit önképzéssel, továbbképzéseken bővíteni,
- az egyéni vállalkozást beindítani, a vállalkozással összefüggő adminisztrációs feladatokat ellátni,
- a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos feltételeket megteremteni (tárgyi, személyi, labor, felszerelés, eszköz),
- a vállalkozás anyagi feltételeinek megteremtésére,
- a piaci esélyeket felmérni, ezen belül:
 - = a szolgáltatás várható árbevételének, nagyságának, összetételének meghatározására,
- a szolgáltatáshoz szükséges árukészletet beszerezni, kiválasztani,
- a vállalkozáshoz szükséges pénzügyi fedezet biztosítására.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

– A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása

– A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása. A köztes vizsga gyakorlati és elméleti vizsga formájában történik az alábbi tantárgyak követelmény és tananyag-tartalmából:

- szakmai ismeret
- anyagismeret
- fogászati funkcionális anatómia
- szakrajz
- munkavédelem-ergonómia
- vállalkozási ismeretek
- szakmai gyakorlat

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye egyben az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati, szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tételeit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell elvégezni. Az írásbeli vizsga feladatai felölelik a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

Az írásbeli vizsga tartalma a szakmai elméleti képzés ismeretei alapján:

- kivehető lemezes fogpótlások készítése gnathológiai elvek szerint, ezen belül:
 - = részleges és teljes fogpótlások készítése,
 - = a fogpótlások végleges elkészítése különböző módszerekkel,
 - = javítások készítése,
- rögzített fogpótlások végleges készítése gnathológiai elvek szerint, ezen belül:
 - = koronák,
 - = hidak,
 - = inlay-k,

- mintára öntött fémlemezkészítés,
- kombinált munkák készítése,
- kivehető és rögzített fogszabályozó eszközök készítése,
- a fogászati anyagok előállítása, tulajdonságai és feldolgozása,
- fertőtlenítő anyagok és eljárások,
- a technológiai fegyelem jelentősége,
- a maxilla és a mandibula fogainak rajza, ezen belül:
 - = frontfogak, labiális és orális nézetben,
 - = rágófogaknál bukkális és okkluzális nézetben,
- ergonómiai (munkavédelmi), szakmai etikai, vállalati előírások a fogtechnikában.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsga három részből áll:

- középértékű artikulátorban teljes alsó-felső próbafogorész készítése, a rágófelsőnek gnathológiai szempontok szerinti kialakításával,
- középértékű artikulátorban anatómikus és hídmintázat készítés gnathológiai elvek szerint,
- fémlemez mintázás.

Időtartama: 480 perc.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak témaköreit öleli fel.

A tételsort a kiadott tételsor összesítő tartalmazza. A kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

- Szakmai ismeret (integrált fogászati funkcionális anatómiával)
- Anyagismeret

2.3.2. A szóbeli vizsga tantárgyainak témakörei

A szóbeli vizsga során a vizsgázónak az alábbi témakörökből kell kérdéseket megválaszolnia:

Szakmai ismeret

- kivehető és rögzített fogpótlások készítése,
- mintára öntött fémlemez készítése,
- kivehető és rögzített fogszabályozó eszközök készítése,
- a fej, az állcsontok és a fogak leíró anatómiája, ezen belül:
 - = a mimikai és rágóizmok működése,
 - = az állkapocsízület működése,
 - = az artikulátorteknika alapjai,

- minőségbiztosítás és minőségtanúsítás.

Anyagismeret

- a fogászati alap- és segédanyagok ismertetése,
- gipszek, lenyomatanyagok, viaszok, polírozó eszközök, izolálószerkezetek, kapocsanyagok, fogászati műanyagok, beágyazóanyagok, ötvözetek, másolatkészítő dublázó anyagok, leplező anyagok,
- a fogászati anyagok feldolgozásának módjai,
- a technológiai fegyelem jelentősége.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó teljesítményének értékelése:

A gyakorlati vizsgán végrehajtott feladat értékelése során az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a munka előkészítése,
- a feladat végrehajtásához szükséges eszközök kihasználása,
- a feladat végrehajtásának szakszerűsége, minősége,
- a munkavédelmi, ergonómiai (munkavédelmi) és higiéniai szabályok betartása,
- adminisztráció.

Értékelési szempontok:

Elégtelen a vizsgázó gyakorlati vizsgája, ha bármely feladatra adott érdemjegy elégtelen.

Az egyes feladatokra kapott érdemjegyeiktől függetlenül elégtelen a gyakorlati vizsgarész végső osztályzata, ha

- a vizsgázó megadott határideig a feladatot nem készítette el, vagy

- a munkadarab javíthatatlanul selejtes, vagy
- a vizsgázó az ergonómiai (munkavédelmi), illetve higiéniai szabályokat súlyosan megszegte.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- az írásbeli és szóbeli vizsga átlageredményét a szóbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivaló

Szakmai vizsgát a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 13. § (1) bekezdésében felhatalmazott intézmények szervezhetik.

* * *

2. A FOGÁSZATI ASSZISZTENS SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 52 5046 01

2. A szakképesítés megnevezése: Fogászati asszisztens

3. Hozzárendelt FEOR száma: 3233

4. A szakképzési évfolyamok száma: 1

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

2. Szakmai előképzettség: –

3. Előírt szakmai gyakorlat:

Iskolai rendszerű képzésben részt vevők esetén: –

Iskolarendszeren kívüli képzésben részt vevők esetén:

- 2 éves igazolt, fogászati munkaterületen eltöltött gyakorlat

4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3233	Fogászati asszisztens

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító száma	FEOR száma	megnevezése
54 5046 02	3233	Klinikai fogászati higiénikus

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

Tevékenységi körében a fogászati asszisztens a fogászati alap- és szakellátásban, kórházi, klinikai ellátásban

- előkészít és asszisztál a fogorvosnak a fogászati beavatkozásoknál,

- kialakítja a higiénés követelményeket és munkafeltételeket,

- együttműködik az orvossal és a beteggel a krónikus orális és fogbetegségek gyógyításában és gondozásában,

- elvégzi a betegirányítás és betegellátás kommunikációs és adminisztrációs feladatait,

- a páciensek részére a fogászati beavatkozások során pszichés segítséget nyújt,
- felvilágosító tevékenységet végez a fogászati betegségek megelőzéséről.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elméleti és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszám:

Képzési idő: 1 év (2 félév)

Összes óraszám: 1509 óra

Kontaktelméleti órák száma	609
Gyakorlati órák száma	900
Összes óraszám	1509

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 40%:60%

A fogászati asszisztens gyakorlatai:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Fogászati röntgen	120
Konzerváló fogászat	240
Fogpótlástan	160
Fogtechnikai laboratórium	40
Gyermekfogászat, fogsabályozás	120
Szájsebészet	120
Szájnyálkahártya betegségei, parodontológia	100
Összesen	900

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatscsoportok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

- kommunikáció, információ szerzése, továbbítása
- biztonságos munkakörülmények teremtése
- fogászati beavatkozások előkészítése, fogorvosi munka asszisztálása
- ápolási és gondozási feladatok elvégzése orális megbetegedésben szenvedőknél
- elsősegélynyújtás hirtelen egészségkárosodás, állapotromlás esetén
- a munkaterület és munkafolyamatok szervezése

A fogászati asszisztens legyen képes

- Kommunikáció, információszerzés és -továbbítás során:
 - adekvát módon kommunikálni,
 - a pácienset meghallgatni,
 - alkalmazni a fogászati ellátás szaknyelvét szóban és írásban,

- az orvost hitelesen tájékoztatni, utasításait figyelembe venni,
- mentőszolgálatot hívni,
- informatikai eszközöket szakszerűen alkalmazni,
- számítógépen fogászati ellátással kapcsolatos programot kezelni,
- önmagát képezni.

- Biztonságos munkakörülmények biztosítása során:
 - tiszta, esztétikus munkakörnyezetet kialakítani,
 - gondoskodni az eszközök javíttatásáról, pótlásáról,
 - a munkaeszközöket az előírásoknak megfelelően használni, sterilizálni,
 - a váladékokkal szennyeződött műszereket, eszközöket, anyagokat az előírásoknak megfelelően kezelni, tárolni, eltávolítani, megsemmisíteni,
 - a védőeszközök és a védőruha alkalmazásával saját és a páciens egészségét óvni,
 - a fogászati nosocomiális ártalmakat megelőzni,
 - veszélyes hulladékokat az előírásnak megfelelően kezelni, gyűjteni,
 - betartani a környezetvédelmi és sugárvédelmi előírásokat,
 - betartani a tűz- és munkavédelmi szabályokat.

- Fogászati beavatkozások előkészítése, fogorvosi munka asszisztálása során:
 - előkészíteni a különböző fogászati beavatkozások eszközeit,
 - a fogászati kezelések anyagait az orvos utasítása szerint előkészíteni,
 - a kezelések alkalmával szakszerűen asszisztálni,
 - a különböző életkorú, viselkedésű pácienseket pszichésen segíteni.

- Ápolási és gondozási feladatok elvégzése során:
 - vérnyomást mérni, pulzust számolni, hőmérsékletet ellenőrizni,
 - szakszerűen támogatni a mozgásában korlátozott pácienset,
 - orális műtétre felkészíteni, műtét után megfigyelni a beteget,
 - elvégezni az eszméletlen beteg szájhigiénéjéhez kapcsolódó feladatokat,
 - segíteni az idős, ágyhoz kötött, szájműtött beteget higiénés szükségleteinek kielégítésében,
 - felismerni a fogászati ellátásban leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek hatásait, mellékhatásait,
 - a krónikus betegeket pszichésen segíteni.

- Elsősegély-nyújtási feladatok végzése során:
 - veszélyhelyzetet felismerni,
 - a bőrszín, tudatállapot, izomtónus megváltozását észlelni,
 - segítséget hívni,
 - az életjelenségeket ellenőrizni,
 - a szabad légutak biztosítását szakszerűen elvégezni,
 - újraélesztést megkezdeni,

- felismerni az allergiás jelenségek tüneteit, közreműködni azok elhárításában,
- előkészíteni a készenléti gyógyszereket,
- szabályszerűen elvégezni az elsődleges sebellátást,
- eredményesen alkalmazni vérzéscsillapítást,
- asszisztálni az orvosnak sürgősségi fogászati beavatkozásoknál.

f) A munkaterület és a munkafolyamatok szervezési feladatainak végzése során:

- közreműködni a fogászati váróhelyiségek esztétikus, célszerű kialakításában,
- a fogászati betegforgalmat megszervezni,
- fogászati szűrővizsgálatokat előkészíteni és abban részt venni,
- fogászati egészségnevelési programokat szervezni, és azokban közreműködni,
- felvilágosító munkájához szemléltető nyomtatványokat, eszközöket beszerezni.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Érettségi vizsga.
 - A szakmai követelményrendszerben előírt gyakorlatok teljesítése és azok igazolása. Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.
 - A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.
 - A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása.
- A köztes vizsga gyakorlati vizsga formájában történik az alábbi tantárgy követelmény és tananyagtartalmából:
- = konzerváló fogászat.
- A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tétteleit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga felada-

tai felölelik a teljes tananyagot, a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) Megelőző vizsgafeladat

10 munkanapon keresztül tartó értékelt szakmai feladatok elvégzése.

– Gyakorlati vizsga azon a gyakorlóterületen szervezhető, ahol a személyi és tárgyi feltételek, valamint a betegforgalom ezt lehetővé teszik.

– A gyakorlati vizsga, a gyakorlóterületen végzett, a IV. pontban meghatározott tevékenységek folyamatos elvégzéséből áll.

= Konzerváló munkafolyamatoknál: előkészítés érzéstelenítéshez, asszisztálás fogtöméseknél, gyökérkezeléseknél, gyökértöméseknél, direkt és indirekt pulpasapkázásnál, inlay készítésnél.

= Fogpótlás munkafolyamatánál: előkészítés és asszisztálás kivethető és rögzített fogpótlások készítésénél, tervezés, előkészítés, lenyomatpróba, fogszín kiválasztás, beragasztás, átadás, instrukció.

= Szájbetegségek ellátásánál: előkészítés helyi kezelésekhez (ecsetelés, depurálás, pakolás).

= Szájsebészeti ellátás során: asszisztálás fogeltávolításnál, foggyökér eltávolításánál, vésésnél, vérzéscsillapításnál, foggyökércsúcs resectionál.

= Tanácsadás beavatkozások után.

= Röntgenrendelésen: apikális, szárnyas és ráharpasos felvételek készítése, filmek kidolgozása.

A vizsgafeladat értékelését a gyakorlat vezetésével megbízott oktató végzi és annak eredményét jegyzőkönyvben rögzíti.

A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a vizsgázó személyi adatait,
- szakképesítés megnevezését,
- a vizsgafeladatok elvégzésének helyét, idejét,
- a vizsgafeladatok pontos megjelölését,
- a feladatok elvégzésének értékelését,
- a javasolt gyakorlati érdemjegyet.

A megelőző vizsgafeladatról készült jegyzőkönyvet a gyakorló munkaterület vezetőinek aláírásával és bélyegzőjével kell ellátni, a vizsga irataihoz kell csatolni, és a vizsgairatok megőrzésére vonatkozó előírások szerint kell megőrizni.

A megelőző vizsgafeladat értékelése független a tanuló szakképzési évfolyamon kapott gyakorlati osztályzatától.

b) Vizsgabizottság előtti gyakorlati vizsga

– A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján, és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá.

– A gyakorlati vizsga szervezhető iskolai vagy gyakorlóterületi demonstrációs teremben, vagy azon a gyakorlóterületen, ahol a személyi és tárgyi feltételek megfelelően biztosítottak.

- A gyakorlati vizsga ajánlott feladatai:
 - = Készítsen elő helyi érzéstelenítéshez.
 - = Készítse elő a fogorvosi vizsgálóeszközöket a beteg vizsgálatához és fogászati kezeléséhez.
 - = Készítsen elő foghúzáshoz.
 - = Készítsen elő cystectomy vagy cystostomia műtéthez.
 - = Készítsen elő foggyökerek eltávolításához.
 - = Készítsen elő periapicalis curettage, csúcsresectio, retrograd gyökértöméshez.
 - = Készítsen elő a dentális plakk kimutatásához.
 - = Készítsen elő kompozíciós tömőanyagokat.
 - = Készítsen elő csonk elkészítéséhez és lenyomathoz.
 - = Készítsen elő vérzéscsillapításhoz.
 - = Készítsen elő gyökércsúcs resectiohoz.
 - = Készítsen elő gyökértöméshez gyökértömő anyagokat.
 - = Készítsen elő állcsonttörések ideiglenes ellátásához.
 - = Készítse elő a fogkő-eltávolítás és a fogtisztítás kézi műszereit.
 - = Készítsen elő lenyomat-pasztákat viaszokat, szilikongumi lenyomatokat.
 - = Készítsen elő sérült maradófogú gyermekek ellátásához (sérült frontfogak).
 - = Készítsen elő direkt vagy indirekt inlay készítéséhez és lenyomathoz.
 - = Készítsen elő lenyomattételhez betétek készítésekor.
 - = Készítsen elő a fogak becsiszolásához és a fogak sínezéséhez.
 - = Készítsen elő nyálmentesítő, izoláló eszközöket.
 - = Készítsen elő a kivehető fogpótlások rendelői munkafázisaihoz (teljes alsó és felső protézis).
 - = Készítsen elő depuráláshoz és plakk index meghatározásához.
 - = Készítsen elő anatómiai és funkcionális lenyomattételhez.
 - = Készítsen elő műtési terület izolálásához extra és intraorális műtéteknél.
 - = Készítsen elő ideiglenes immediát koronák, hidak, protézisek készítéséhez.
 - = Készítsen elő fogínygyulladás kezeléséhez.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szakmai elmélet szóbeli vizsgatételeket a vizsgázók a meghatározott témakörökből válaszolnak meg. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

A szakmai vizsga tételek a következő tantárgyak követelményeit tartalmazzák:

- Anatómia–élettan
- Fogászati asszisztensi szakmai ismeretek

2.3.2. A szóbeli vizsga témakörei

a) Anatómia–élettan:

A fogak anatómiája.

A fog szövettana és a fogágy szerkezete.

A szájüreg anatómiája és élettani működése.

b) Fogászati asszisztensi szakmai ismeretek:

A caries következményes betegségei és konzerváló fogászati ellátásuk.

Parodontális műtétek.

A caries kialakulása, az üregalakítás szabályai és osztályozása.

Az állcsontok fogeredetű gyulladásai és sebészeti kezeléseik.

Röntgen-status, panoráma felvételek.

A hídkészítés munkafázisai.

Az amalgám tömés jellemzői és készítésük.

A fogágybetegség eredete, kórtana és gyógyítása.

Alaptömés, alábélelés és ezek anyagai.

Az állcsontok cystái és gyógykezelési módjai.

Korszerű, esztétikus tömések jellemzése, készítése.

A daganatok kialakulása és jellemzői. A szájüreg jó és rosszindulatú daganatai.

A betegek és a dolgozók sugárvédelme.

A fertőtlenítőszeres és sterilizáló eljárások alkalmazása a fogászatban.

A rögzített fogpótlások anyagai.

A fogászati munkahelyek egészségtana, nosocomialis fertőzések.

Direkt és indirekt pulpasapkázás jelentősége, anyagai, munkafolyamata.

Kézfertőtlenítés és kézápolás a fogászati munkaterületen.

A szájüregi rosszindulatú daganatos betegek lelki támogatása és komplex kezelése.

A gyermekek helyes táplálása a fogazat fejlődése, a fogszuvasodás megelőzése szempontjából.

Munkavédelmi előírások a fogászatban.

A gyorsfordulatú fűrőgépek. A különböző fordulatszámú kézidarabok és fertőtlenítésük.

A szájnyálkahártya betegségei és kezelési eljárásai.

Alginátok, stencek, rézgyűrűs lenyomatok.

Ortodonciai rendellenességek, a fogszabályozás célja.

Az ásványi anyagok, a fluor jelentősége a fogazat fejlődése szempontjából. Fluor profilaxis lényege, folyamata.

A fogeltávolítás indikációi, az asszisztensnő feladata fogeltávolítás közben és után.

A fogorvosi rendelő gépei és berendezési tárgyai.

Fogászati implantáció.

A lenyomatok fajtái.

Stomatitis ulcerosa és kezelése.

A fogpótlási munkák eszközei.

Általános betegségek (fertőző gyermekbetegségek, vérképzőrendszeri megbetegedések, endokrin betegségek) szájtünetei. Praecancerosus állapotok.

Rotáló műszerek.

Etika, egészségügyi etika fogalma, alapvető kérdései, titoktartási kötelezettség értelmezése.

Rögzített és kivehető fogszabályozó készülékek, az asszisztensnő feladatai fogszabályozó rendelezen.

Fiatalkori parodontitis.

Fémes anyagok, nemes és nem nemes fémek, fémötvözetek alkalmazása a fogászatban.

Az egészségügyi szolgáltatásban résztvevők etikai kérdései, hivatás, szakmai köteleességek, önállóság, személyiség tisztelete.

Nem fémes anyagok alkalmazása a fogászatban.

Röntgen sötétkamra, a film kidolgozásának szakaszai. Alsó és felső fogak periapicális felvételei.

Sebellátás és sebgyógyulás a szájüregben.

Intraorális röntgenfilm. Az előhívás és az expozíciós idő helyes összefüggései.

Esztétikus, rögzített fogpótlások. A kivehető fogpótlások korrekciója, törésének javítása.

Koronafelvételek, ráharapásos és állcsontfelvételek.

A fogászati dokumentáció hagyományos és korszerű formái. Az asszisztensnő kommunikációs és adminisztrációs feladatai új páciens fogadása és gondozott beteg esetén.

A nyálmirigyek, nyáltermelés, nyálmirigyek betegségei.

A fogak és a szuvasodás elhelyezkedésének jelölési módjai.

Az asszisztensnő teendői rosszullét, eszméletvesztés és rendelői balesetek alkalmával.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó az egyes vizsgarészekben elért teljesítménye alapján szakmai gyakorlatból és szakmai elméletből kap osztályzatot.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai gyakorlati vizsga osztályzatát a megelőző vizsgafeladatra és a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladatra kapott osztályzatok alapján kell kialakítani oly módon, hogy az elbírálásban a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladatra kapott osztályzat a döntő.

A szakmai gyakorlati vizsga feladatainak értékelési szempontjai

- a tevékenység előkészítése, munkaterület szervezése,
- a feladat elvégzéséhez szükséges eszközök kiválasztása,
- a munkafolyamat elvégzésének szakszerűsége, minősége,
- a higiénés követelmények, munkavédelmi szabályok betartása,
- a tevékenységgel kapcsolatos dokumentációs feladatok pontos elvégzése,
- a vizsgázó viselkedéskultúrája, kommunikációs készsége.

Elégtelen a gyakorlati osztályzat, ha

- a vizsgázó a feladatot javíthatatlanul hajtotta végre,
- a vizsgázó a munkavédelmi szabályokat súlyosan megsértette,
- időnormában végzett munka esetében 75% alatti a teljesítmény.

Amennyiben a vizsgázó bármely osztályzata elégtelen, a gyakorlati vizsga végső osztályzata is elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- Az írásbeli és a szóbeli vizsga átlageredményét az írásbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

Eredménytelennek kell tekinteni a szakmai elméleti vizsgát, ha a jelölt bármelyik elméleti vizsgarészből elégtelen osztályzatot kap.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivaló

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

* * *

3. A KLINIKAI FOGÁSZATI HIGIÉNIKUS SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 54 5046 02
2. A szakképesítés megnevezése: Klinikai fogászati higiénikus
3. Hozzárendelt FEOR száma: 3233
4. A szakképzési évfolyamok száma: 2

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

2. Szakmai előképzettség:

Iskolarendszeren kívüli felnőttképzésben:

- fogászati asszisztensi előképzettség,
- vagy fogorvosi asszisztensi előképzettség.

3. Előírt szakmai gyakorlat:

Iskolarendszeren kívüli felnőttképzésben

- 2 éves, igazolt, fogászati munkaterületen eltöltött gyakorlat

4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3233	Fogászati asszisztens

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító száma	FEOR száma	megnevezése
52 5046 01	3233	Fogászati asszisztens

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

Tevékenységi körében

A klinikai fogászati higiénikus

- a fogorvos irányításával fogászati megelőző tevékenységet végezhet a szájüregben,
- egészségmegőrző, fogászati egészségnevelő feladatokat lát el különböző életkorú, műveltségű, összetételű csoportok, egyének körében,
- segédkezik szájhigiénés feladatok elvégzésében,
- segédkezik beteg, idős, fogyatékkal élő egyének száj-higiénés ellátásában,
- előkészít és segédkezik a fogorvosnak a fogászati kezelések elvégzése során,
- együttműködik az orvossal és a beteggel a krónikus orális és fogbetegségek gyógyítási, gondozási feladatainak ellátásában,
- elvégzi a betegirányítás és ellátás kommunikációs és adminisztratív feladatait,
- szakszerűen alkalmazza a fogászati ellátás vizsgáló, kezelő eszközeit, anyagait, gondoskodik azok karbantartásáról, és elvégzi a sterilizációs feladatait,
- megszervezi és munkatársaival összehangolja fogászati segítő, megelőző és egészségnevelő tevékenységét.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elmélet és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszám:

Képzési idő: iskolarendszerű képzésben 2 év (4 félév)
Összes óraszám: 2712 óra

Kontaktelméleti órák száma	1108
Gyakorlati órák száma	1604
Összes óraszám	2712

Iskolarendszeren kívüli képzésben (a fogászati asszisztens/fogorvosi asszisztens szakképzés tananyagtartalmának és óraszámainak beszámításával):

Kontaktelméleti órák száma	330
Gyakorlati órák száma	764
Összes óraszám	1094

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 30%:70%

A klinikai fogászati higiénikus klinikai gyakorlatai:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Fogászati radiológia	140
Konzerváló fogászat	180
Fogpótlás	160
Szájsebészet	120
Parodontológia	140
Fogtechnikai laboratórium	80
Gyermek fogszabályozás	180
Orális higiéné	180
Fogászati prevenció	200
Fogászati egészségnevelés (választott egészségügyi intézményben)	224
Összesen	1604

Fogászati asszisztensi vagy fogorvosi asszisztensi végzettséggel rendelkezők esetében:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Parodontológia	40
Fogtechnikai laboratórium	40
Gyermek fogszabályozás	60
Orális higiéné	200
Fogászati prevenció	200
Fogászati egészségnevelés (választott egészségügyi intézményben)	224
Összesen	764

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatscsoportok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

- a) információ szerzése, információ közlése, kommunikáció
- b) biztonságos munkakörülmények kialakítása
- c) fogászati beavatkozások előkészítése, fogorvosi munka asszisztálása
- d) a szájüreg vizsgálatának elvégzése
- e) fogászati prevenciós eljárások alkalmazása
- f) fogászati egészségnevelés
- g) ápolási és gondozási feladatok ellátása az orális megbetegedésben szenvedő pácienseknél
- h) elsősegélynyújtás
- i) a munkaterület és a munkafolyamatok szervezése

A klinikai fogászati higiénikus legyen képes:

- a) Információszerzés, -közlés, kommunikáció alkalmával
 - adekvát módon kommunikálni,
 - a pácienset meghallgatni, adatait felvenni,
 - szakmai írott anyagot értelmezni,
 - alkalmazni a fogászati ellátás szaknyelvét szóban és írásban,
 - az orvos útmutatásait figyelembe venni, az orvost hitelen tájékoztatni,
 - mentőszolgálatot hívni,
 - informatikai eszközöket szakszerűen használni,
 - számítógépen fogászati ellátással kapcsolatos szoftvereket alkalmazni,
 - felismerni a tömegkommunikációs eszközökkel kapcsolatos szakmai információkat,
 - szakmai kommunikációt alapfokon alkalmazni német vagy angol nyelven,
 - elsajátítani legalább egy idegen nyelvet alapfokon, kivéve a felnőtt képzést,
 - szakmáját hivatásként gyakorolni.
- b) Biztonságos munkakörülmények teremtése során
 - tiszta, esztétikus munkakörnyezetet kialakítani,
 - gondoskodni a műszerek javíttatásáról, pótlásáról,
 - a munkaeszközöket és műszereket az előírásoknak megfelelően sterilizálni,
 - a berendezéseket fertőtleníteni,
 - a szennyeződött műszereket, eszközöket, anyagokat az előírásoknak megfelelően kezelni, tárolni, eltávolítani,
 - megelőzni a nosocomialis fertőzéseket.
- c) A fogászati beavatkozások előkészítésénél, fogorvosi munka asszisztálásánál
 - önállóan előkészíteni a fogászati beavatkozások eszközeit,
 - a fogászati kezelések anyagait előkészíteni,
 - szakszerűen asszisztálni a kezelések alkalmával,
 - a különböző életkorú, viselkedésű páciensek részére pszichés támogatást nyújtani,
 - önállóan elvégezni a fizioterápiás szájhigiénés eljárásokat,

- a fogorvos jelenlétében és útmutatásával elvégezni a szájnyálkahártya felületi érzéstelenítését,
- a fogorvos utasítására elvégezni a szájnyálkahártya és a fogíny helyi kezelését.

- d) A szájüreg vizsgálatánál
 - előkészíteni a pácienset a vizsgálatához,
 - elkészíteni extra- és intraorális rtg. felvételeket,
 - röntgen filmet előhívni, azokat értékelni,
 - tanulmánymintához lenyomatot venni,
 - cariologiai, szájhigiénés, parodontológiai indexeket elkészíteni és monitorozni,
 - az egészséges és beteg fogazatot, szájüreget, gingivát megkülönböztetni.

- e) Fogászati prevenciós eljárások alkalmazása során
 - bemutatni az egészséges fogazat és szájüreg megóvásának korszerű eszközeit, anyagait,
 - alkalmazni és bemutatni a fog- és szájápolás módszereit,
 - a fogkö eltávolítását orvos felügyeletével elvégezni,
 - a kezelt fogak állapotmegőrzésének eljárásait az orvos útmutatásával elvégezni.

- f) Fogászati egészségnevelési feladatok végzésénél
 - az egészségnevelési tevékenység célját meghatározni,
 - a cél elérésének érdekében a megfelelő pedagógiai módszereket kiválasztani,
 - a szemléltetés eszközeit kiválasztani, elkészíteni, beszerezni, bemutatni,
 - egészségnevelési feladatot ellátó intézményekkel, szakemberekkel kapcsolatot teremteni,
 - szemléletesen motiválni,
 - hatékonyan instruálni.

- g) Ápolási és gondozási feladatok ellátása során
 - vérnyomást mérni, pulzust számolni, hőmérsékletet ellenőrizni,
 - szakszerűen támogatni a mozgásban korlátozott pácienset,
 - elvégezni az eszméletlen beteg szájhigiénés feladatait,
 - segíteni az idős, ágyhoz kötött, szájműtött beteg higiénés szükségleteinek kielégítésében,
 - szájműtetre felkészíteni, műtét után megfigyelni, ápolni, gondozni a beteget,
 - orvos mellett orális műtételnél kötést felhelyezni, eltávolítani, varratot kiszedni,
 - a páciensek, betegek együttműködését elnyerni, szorongását oldani, pszichésen segíteni,
 - ismertetni a leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek hatásait, terápiás szintű adagolását, esetleges mellékhatásokat.

- h) Elsősegélynyújtás során
 - veszélyhelyzetet felismerni,
 - észlelni a tudat, bőrszín, izomtónus változásait,
 - alkalmazni a segítségkérés módjait,
 - ellenőrizni a légzést és keringést,
 - szabad légutakat biztosítani,

- az újraélesztést megkezdeni,
- az allergiás jelenségek tüneteit felismerni,
- a készenléti gyógyszereket előkészíteni,
- segédkezni az orvosnak arckoponya, szájüreg sürgősségi ellátásában,
- baleseteknél a sérült végtagot rögzíteni,
- az elsődleges sebellátást szabályszerűen elvégezni,
- eredményes vérzéscsillapítást alkalmazni.

i) A munkaterület kialakítása és a munkafolyamatok szervezése során

- a fogászati váróhelyiségeket esztétikusan, célszerűen kialakítani,
- a fogászati rendelés betegforgalmát korszerűen irányítani,
- munkaidejét beosztani, asszisztáló és speciális higiénikus tevékenységét megszervezni,
- szűrővizsgálatok szervezésében részt venni,
- prevenciós, valamint egészségnevelő tevékenysége keretében reklámtevékenységet folytatni,
- továbbképzéseken részt venni, szakmai programokat szervezni.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Iskolarendszeren kívüli, felnőtt képzés esetén: szakmai előképzettséget igazoló okiratok.
- A szakmai követelményrendszerben előírt gyakorlatok teljesítése és azok igazolása. Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.
- A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.
- A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása. A köztes vizsga gyakorlati vizsga formájában történik az alábbi tantárgy követelmény és tananyagtartalmából:
 - = parodontológia.

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye egyben az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tételeit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga feladatai felölelik a teljes tananyagot, a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) Megelőző vizsgafeladat

10 munkanapon keresztül tartó értékelt szakmai feladatok elvégzése.

– Gyakorlati vizsga azon a gyakorlóterületen szervezhető, ahol a személyi és tárgyi feltételek és a betegforgalom nagysága a vizsgázók létszámának megfelelően biztosítottak.

– A gyakorlati vizsga a gyakorlati képzésbe illeszkedő, a gyakorlóterületen adott vizsganapon végzett gyakorlati feladatok teljesítéséből áll.

– A javasolt vizsgafeladatok:

- = Konzerváló munkafolyamatoknál: előkészítés érzéstelenítéshez, asszisztálás fogtöméseknél, gyökérkezeléseknél, gyökértöméseknél, direkt és indirekt pulpasapkázásnál, inlay készítésnél.
- = Fogpótlás munkafolyamatánál: előkészítés és asszisztálás kivethető és rögzített fogpótlások készítésénél tervezés, előkészítés, lenyomatpróba, fogszín kiválasztás, beragasztás, átadás, instrukció.
- = Szájbetegség ellátásánál: előkészítés helyi kezelésekhez (ecsetelés, depurálás, pakolás).
- = Szájsebészeti ellátás során: asszisztálás fogeltávolításnál, foggyökér eltávolításnál, vésésnél, vérzéscsillapításnál, foggyökércsúcs rezekciónál.
- = Tanácsadás beavatkozások után.
- = Röntgenrendelésen: apikális, szárnyas és ráharpásos felvételek készítése.
- = Filmek kidolgozása.

A vizsgafeladat értékelését a gyakorlat vezetésével megbízott oktató végzi, és annak eredményét jegyzőkönyvbe rögzíti.

A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a vizsgázó személyi adatait,
- szakképesítés megnevezését,
- a vizsgafeladatok elvégzésének helyét, idejét,
- a vizsgafeladatok pontos megjelölését,
- a feladatok elvégzésének értékelését,
- a javasolt gyakorlati érdemjegyet.

A megelőző vizsgafeladatokról készült jegyzőkönyvet

- a gyakorló munkaterület vezetőinek aláírásával és bélyegzőjével kell ellátni,
- a vizsga irataihoz kell csatolni,

– a vizsgairatok megőrzésére vonatkozó előírások szerint kell kezelni.

A megelőző vizsgafeladat értékelése független a tanuló utolsó évfolyamon kapott gyakorlati osztályzatától.

b) Vizsgabizottság előtti gyakorlati vizsga

– A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján, és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá.

– A gyakorlati vizsga szervezhető iskolai vagy gyakorlóterületi demonstrációs teremben, vagy azon a gyakorlóterületen, ahol a személyi és tárgyi feltételek megfelelően biztosítottak.

– A javasolt vizsgafeladatok:

- = Készítsen elő helyi érzéstelenítéshez.
- = Készítse elő a fogorvosi vizsgálóeszközöket a beteg vizsgálatához és fogászati kezeléséhez.
- = Készítsen elő foghúzáshoz.
- = Készítsen elő cystectomy vagy cystostomia műtétéhez.
- = Készítsen elő foggyökerek eltávolításához.
- = Készítsen elő periapicalis curettage, csúcsresectio, retrográd gyökértöméshez.
- = Készítsen elő dentális plakk kimutatásához.
- = Készítsen elő kompozíciós tömőanyagokat.
- = Készítsen elő csonk elkészítéshez és lenyomathoz.
- = Készítsen elő vérzéscsillapításhoz.
- = Készítsen elő gyökércsúcs resectiohoz.
- = Készítsen elő gyökértöméshez gyökértömő anyagokat.
- = Készítsen elő állcsonttörések ideiglenes ellátásához.
- = Készítse elő a fogköeltávolítás és a fogtisztítás kézi műszereit.
- = Készítsen elő lenyomatpasztákat, viaszokat, szilikongumi lenyomatokat.
- = Készítsen elő sérült maradófogú gyermekek ellátásához (sérült frontfogak).
- = Készítsen elő direkt és indirekt inlay készítéséhez és lenyomathoz.
- = Készítsen elő lenyomatvételhez betétek készítésekor.
- = Készítsen elő a fogak becsiszolásához és a fogak sínezéséhez.
- = Készítsen elő nyálmentesítő, izoláló eszközöket.
- = Készítsen elő kivehető fogpótlások rendelői munkafázisaihoz (teljes alsó és felső protézis).
- = Készítsen elő depuráláshoz és plakk index meghatározásához.
- = Készítsen elő anatómiai és funkcionális lenyomatvételhez.
- = Készítsen elő műtési terület izolálásához, extra- és intraorális műtétnekél.
- = Készítsen elő ideiglenes, immediát koronák, hidak, protézisek készítéséhez.
- = Készítsen elő ínygyulladások kezeléséhez.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak tételei, amelyet a kiadott tételsor összesítő tartalmaz. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

A szakmai vizsga komplex tételei a következő tantárgyak követelményeit tartalmazzák:

- Anatómia–élettan
- Klinikai fogászati higiénikus ismeretek

2.3.2. A szóbeli vizsga témakörei

a) Anatómia–élettan

A fogak anatómiája.

A fog szövettana és a fogágy szerkezete.

A szájüreg anatómiája és élettani működése.

b) Klinikai fogászati higiénikus ismeretek

A caries következményes betegségei és konzerváló fogászati ellátásuk.

A fogászati prevenció értelmezése, célkitűzései, formái.

Parodontális műtétek.

Fogászati egészségnevelési feladatok idős emberek körében.

A caries kialakulása, az üregalakítás szabályai és osztályozása.

Fogászati egészségnevelési feladatok terhes anyáknál.

Az állcsontok fogeredetű gyulladásai és sebészeti kezeléseik.

Röntgen status és panoráma felvételek.

Különböző életkorú páciensek fogászati egészségnevelésének pszichológiai vonatkozásai.

A hídkészítés munkafázisai.

Az amalgámtömés jellemzői és készítésük.

A szájhigiénés instrukció alapelvei és folyamata.

A fogágy betegségek eredete, kórtana és gyógyításuk.

Alaptömés, alábélelés és ezek anyagai.

A klinikai fogászati higiénikus feladatai a fogak és szájüreg vizsgálatánál.

Az állcsontok cystái és gyógykezelési módjai.

Az egészségügyi kultúráltság és a fogászati megelőző tevékenység összefüggései.

A daganatok kialakulása és jellemzői. A szájüreg jó- és rosszindulatú daganatai.

A betegek és a dolgozók sugárvédelme.

A klinikai fogászati higiénikus szervezési feladatai a szűrővizsgálatoknál.

Fertőtlenítőszeres és sterilizáló eljárások alkalmazása a fogászatban.

A rögzített fogpótlások anyagai.

Orális higiéné jelentősége és módjai tartós egészségkárosodás esetén (eszméletlen állapot, fekvőbeteg, fogyatékkal élő ember).

A fogászati munkahelyek egészségtana, nosocomialis fertőzések.

Direkt és indirekt pulpasapkaképzés jelentősége, anyagai, munkafolyamata.

Fogászati egészségnevelési feladatok óvodás korcsoportban.

Kézfertőtlenítés és kézápolás fogászati munkaterületen.

A szájüregi rosszindulatú daganatos betegek lelki támogatása és komplex kezelése.

A fogászati higiénikus feladatai a parodontológiai betegségben szenvedők gondozásában.

A gyermekek helyes táplálása a fogazat fejlődése, a fogszuvasodás megelőzése szempontjából.

Munkavédelmi előírások a fogászatban.

A gyermekfogászati ellátás preventív tevékenysége, a motiválás feladatai gyermekpáciensek körében.

Gyorsfordulatú fűrőgépek. Különböző fordulatszámú kézidarabok és fertőtlenítésük.

A szájnyálkahártya betegségei és kezelési eljárásaik.

A fogászati ellátás szakmai közössége, a klinikai fogászati higiénikus feladatai a szakmai közösség munkájában.

Alginátok, stencek, rézgyűrűs lenyomatok.

Ortodonciai rendellenességek, a fogszabályozás célja.

A fogászati iatrogenia elkerülésének feladatai az orális beavatkozások során.

Az ásványi anyagok, fluor jelentősége a fogazat fejlődése szempontjából. Fluor profilaxis lényege, folyamata.

A fogeltávolítás indikációi, az asszisztens feladata a fogeltávolítás közben és után.

A fogászati egészségnevelés célja, feladata, területei és módszerei.

A fogorvosi rendelő gépei és berendezési tárgyai.

Fogászati implantáció.

A klinikai fogászati higiénikus feladatai a caries megelőzésében, diagnosztikájában és terápiájában.

A lenyomatok fajtái.

Stomatitis ulcerosa és kezelése.

A nevelés módszerei, a módszerek alkalmazásának lehetőségei a fogászati higiénikus tevékenységében.

A fogpótlási munkák eszközei.

Általános betegségek (fertőző gyermekbetegségek, vérképzőrendszeri megbetegedések, endokrin betegségek) szájtünetei. Praecancerosus állapotok.

A klinikai fogászati higiénikus munkakapcsolatai és a munkakapcsolatok etikai elvárásai.

Rotáló műszerek.

Etika, egészségügyi etika fogalmai, alapvető kérdései, titoktartási kötelezettség értelmezése.

A számítógép, a tömegkommunikációs eszközök és média jelentősége a fogászati egészségnevelésben.

Rögzített és kivehető fogszabályozó készülékek, a higiénikus feladatai fogszabályozó rendelésen.

Fiatalkori parodontitis.

A klinikai fogászati higiénikus szerepe a korszerű táplálkozás megismertetésében, a helytelen táplálkozási szokások megváltoztatásában.

Fémes anyagok, nemes és nem nemes fémek, fémötvözetek alkalmazása a fogászatban.

Az egészségügyi szolgáltatásban résztvevők etikai kérdései, hivatás, szakmai kötelességek, önállóság, személyiség tisztelete.

A kommunikáció fogalma, fajtái, jelentősége a fogászati betegellátásban.

Nem fémes anyagok alkalmazása a fogászatban.

Röntgen, sötétkamra, a röntgenfilm kidolgozásának szakaszai.

A fogászati higiénikus munkájának pszichés sajátosságai: megértés, empátia, másság elfogadása.

Sebellátás és sebgyógyulás a szájüregben.

Intraorális röntgenfilm. Az előhívás és az expozíciós idő helyes összefüggései.

Indexek felvétele a fogászati higiénikus munkájában.

Esztétikus, rögzített fogpótlások. Kivehető fogpótlások korrekciója, törés javítása.

Koronafelvételek, ráharapásos és állcsontfelvételek.

Metakommunikáció. A hiteles kommunikáció jelentősége a fogászati higiénikus munkájában.

A fogászati dokumentáció hagyományos és korszerű formái. A higiénikus kommunikációs és adminisztrációs feladatai új páciens fogadása és gondozott betegek esetén.

A nyálmirigyek, nyáltermelés. Nyálmirigyek betegségei.

A klinikai fogászati higiénikus feladatai a fogszabályozásnál.

A fogak és a szuvasodás elhelyezkedésének jelölési módjai.

Az asszisztens teendői rosszullét, eszméletvesztés és rendelői balesetek alkalmával.

Az ember és az információ kapcsolata, az információs lánc részei általában és a fogászati higiénikus tevékenységében.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó az egyes vizsgarészekben elért teljesítménye alapján szakmai gyakorlatból és szakmai elméletből kap osztályzatot.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai gyakorlati osztályzatot a megelőző vizsgafeladatra és a vizsgabizottság előtti feladatra kapott vizsgajegy alapján kell kialakítani oly módon, hogy az elbírálásban a vizsgabizottság előtti feladatra kapott érdemjegy legyen a döntő.

A szakmai gyakorlati vizsga feladatainak értékelési szempontjai:

- a tevékenység és munkaterület előkészítése,
- a feladat elvégzéséhez szükség eszközök kiválasztása,
- a munkafolyamat elvégzésének szakszerűsége, minősége,
- a higiénés követelmények, munkavédelmi szabályok betartása,
- a tevékenységgel kapcsolatos dokumentációs feladatok pontos elvégzése,
- a vizsgázó viselkedéskultúrája, kommunikációs készsége.

Elégtelen a gyakorlati érdemjegy, ha

- a feladat végrehajtása javíthatatlanul eredménytelen,
- a jelölt a munkavédelmi előírásokat súlyosan megsértette,
- időnormában végzett munka esetében 75% alatti a teljesítmény.

Bármely gyakorlati vizsgafeladat osztályzata elégtelen, a gyakorlati vizsga végső osztályzata is elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- Az írásbeli és a szóbeli vizsga átlageredményét a szóbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

Eredménytelennek kell tekinteni a szakmai elméleti vizsgát, ha a jelölt bármelyik elméleti vizsgarészből elégtelen osztályzatot kap.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivaló

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

* * *

4. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKASSZISZTENS (HISZTOKÉMIAI ÉS IMMUNHISZTOKÉMIAI SZAKASSZISZTENS) SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 54 5018 01

2. A szakképesítés megnevezése: Egészségügyi szakasszisztens (hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztens)

3. Hozzárendelt FEOR száma: 3232

4. A szakképzési évfolyamok száma: –

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi

2. Szakmai előképzettség

- Általános laboratóriumi asszisztens, vagy
- szövettani laboratóriumi asszisztens, vagy
- vegyésztechnikus, ha a szakképesítésnek megfelelő munkakörben dolgozik, vagy
- egészségügyi szakasszisztens (elektronmikroszkópos, citológiai szakasszisztens), ha a szakképesítésnek megfelelő munkakörben dolgozik.

3. Előírt szakmai gyakorlat

Általános laboratóriumi asszisztens előképzettséggel rendelkezőknek kétéves szakmai előgyakorlat szükséges.

Vegyésztechnikus szakképzettséggel rendelkezőknek hároméves szakmai előgyakorlat szükséges.

Szövettani asszisztensi szakképesítéssel vagy egészségügyi szakasszisztensi szakképesítéssel (elektronmikroszkópos, citológiai szakasszisztens) rendelkezőknek előgyakorlatra nincs szükségük.

4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3232	Szakasszisztens (orvosi)

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító szám	FEOR száma	megnevezése
54 5018 01	3232	Egészségügyi szakasszisztens: – citológiai szakasszisztens – elektronmikroszkópos szakasszisztens – klinikai laboratóriumi szakasszisztens – mikrobiológiai szakasszisztens

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

A hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztens

- egyetemek anatómiai, pathológiai, valamint igazságügyi intézeteiben,

- kórházak pathológiai osztályán,
- szövettani munkát végző kutatóhelyeken tevékenykedik.

Tevékenységi körébe:

- Szövettani metszetek készítése; hisztokémiai, immunhisztokémiai, molekuláris pathológiai reakciók önálló elvégzése.

- Technikai, illetve speciális szakmai területen az orvosnak, illetve egyéb egyetemi diplomásnak a segítőtársa, akivel a szakmai és kutató munkában együtt dolgozik.

- Közreműködik a középfokú szakképzésben, illetve az asszisztensi munkakörben foglalkoztatott szakképzett és szakképzetlen dolgozók szakmai tevékenységének irányításában.

- Megbízás szerint, mint vezető vagy csoportvezető szakasszisztens közreműködik a laboratórium vezetésében és a szakmai konzultációkban.

- Figyelemmel kíséri a magyar, valamint a külföldi módszertani irodalmat.

- A laboratórium vezetőjének külön megbízása alapján a vizsgálati eredményekkel kapcsolatban információ közlésére jogosult.

- Munkáját hivatásként gyakorolja, és rendszeresen részt vesz továbbképző programokban.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elmélet és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszám:

Összes óraszám: 510

Kontakt elméleti órák száma	150
Gyakorlati órák száma	360
Összes óraszám	510

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 30% elmélet
70% gyakorlat

Az egészségügyi szakasszisztens (hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztens) szakképesítés klinikai gyakorlatai:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Patológiai osztály	200
Molekuláris patológiai osztály	160
Összesen	360

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

- a) szövettani mintaelőkészítő, mintafeldolgozási eljárások és speciális beágyazások végzése,
- b) hisztokémiai és immunhisztokémiai reakciók kivitelezése,
- c) informatikai ismeretek alkalmazása.

A hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztens legyen képes

- a szakmai, etikai és jogi normák betartására,
- a munkatársakkal szakszerű, etikus kommunikációra,
- a laboratóriumi munkára érvényes minőségbiztosítási elvek elfogadására,
- a legfontosabb matematikai, fizikai, kémiai alapfogalmak, általános laboratóriumi műveletek, szövettani, kórszövettani, biokémiai ismeretek alkalmazására,
- a tudomására jutott orvosi titkok megőrzésére; a betegek személyiségi jogainak tiszteletben tartására,
- gyakorlati tevékenysége során maximális biztonsággal, a fertőtlenítési és munkavédelmi szabályok betartásával történő munkavégzésre.

a) Szövettani mintaelőkészítő, mintafeldolgozási eljárások és speciális beágyazások végzése során

- alapvető laboratóriumi és szövettani technikai ismeretek gyakorlati alkalmazására (méréstechnika, oldatkészítés, pH mérés, pufferoldatok összeállítására),
- a hisztotechnikában használt festési eljárások elvégzésére, minőségi ellenőrzésére,

- a hisztokémiai laboratóriumban előforduló alapkészülékek használatára (festőautomata, kriosztát, mikrotóm, centrifugák, pH mérő, mérlegek) és működtetésük biztosítására,

- fénymikroszkópiában használatos készülékek működtetésére,

- elektronmikroszkópos technika alapvető gyakorlatára,
- fixált, paraffinos anyag metszésére (4–5 mikron),
- fagyasztott metszet készítésére kriosztátban, fixált és friss (fixálatlan) anyagból,

- mikrohullámú módszer alkalmazására különböző fixálási, beágyazási eljárásokban a hisztokémia és immunhisztokémia területén,

- speciális mintaelőkészítő eljárások alkalmazására egyes hisztokémiai reakcióknál,

- különböző dekalcinálási lehetőségek elvégzésére a speciális hisztokémiai és immunhisztokémiai vizsgálatoknál,

- kenetek, metszetek, blokkok tárolására.

b) Hisztokémiai és immunhisztokémiai reakciók kivitelezése során

- szénhidrátok kimutatására

= perjódsvavas oxidáláson alapuló reakciók (PAS, ABT reakció) végzése,

- = kation kötési reakció (metakromáziás festések, vaskolloid kötési reakció) végzése,
- = lektin kötési reakció (direkt és indirekt módszerek) végzése,
- = polarizációs optikai eljárások, a poliszacharidák kimutatása,
- = emésztési eljárások végzése;
- zsírok kimutatására
 - = szudán festések, oil red O-val történő kimutatás,
 - = ozmiumtetroxid festés végzése,
 - = Nílus-kék szulfáttal történő festés kivitelezése;
- nukleinsavak nem szervspecifikus kimutatására
 - = Feulgen-reakció és variánsainak végzése,
 - = metilzöld-pyronin reakció végzése,
 - = fluorescens festési eljárások alkalmazása;
- anorganikus anyagok kimutatására
 - = ferro- és ferri-ionok kimutatása,
 - = kalcium kimutatási lehetőségei,
 - = réz, arany, ezüst, bárium, stroncium, ólom, kristályok (pl. urát koleszterin) kimutatása;
- pigmentek kimutatására
 - = melanin kimutatása,
 - = bilirubin kimutatása,
 - = hemosziderin pigment kimutatása,
 - = lipofuscin kimutatása,
 - = formalin pigment eltávolítása;
- egyéb hisztokémiai reakciók végzésére
 - = amyloid kimutatása (kongóvörös, toluidinkék, polarizációs mikroszkópia),
 - = hematológiában használatos alapvető hisztokémiai reakciók elvégzése;
- enzimek hisztokémiai kimutatására
 - = enzim aktivitások kimutatása fémionos módszerrel,
 - = formazán képzésen alapuló enzim aktivitás kimutatása,
 - = peroxidáz aktivitás kimutatása,
 - = izoenzimek (pl. LDH) kimutatása,
 - = hisztokémiai enzimreakciók ellenőrzése, az eredmények interpretálása és a biokémiai adatokkal való összevetése;
- immunhisztokémiai vizsgálatok végzésére
 - = előkészítés, kontroll eljárások az immunhisztokémiai reakciókban (fixálás, metszés és beágyazási technikák),
 - = emésztési eljárások (pepszin, tripszin, proteináz-A, proteináz-K, pronáz) végzése,
 - = reagensek hígítása,
 - = a módszerek specificitása és ennek igazolása kontroll eljárásokkal,
 - = direkt és indirekt immunhisztokémiai eljárások kivitelezése,
 - = immunhisztokémiai eljárások láthatóvá tétele, (fluoreszcens jelölése, kromogének, fémionok),
 - = antigén feltárási eljárások végzése,
 - = szignál felerősítés,

- = immunhisztokémiai reakciók ellenőrzése, az eredmények interpretálása és a biokémiai adatokkal való összevetése;
- molekuláris pathológiai eljárások végzésére
 - = in situ hibridizáció kivitelezése,
 - = PCR (polimeráz láncreakció) végzése,
 - = FISH kivitelezés.

- c) Informatikai ismeretek alkalmazása során
 - a számítógép kezelésére és statisztikai adatok feldolgozására,
 - leletek adatrögzítésére, számítógépes feldolgozására.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Szakmai előképzettséget igazoló okiratok.
- A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.

– A szakmai követelményrendszerben előírt gyakorlatok teljesítése és azok igazolása.

Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.

– A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása. A köztes vizsga írásbeli vizsga formájában történik az alábbi tantárgyak követelmény és tananyagtartalmából:

- a) funkcionális anatómia és biokémia,
- b) szöveti mintaelőkészítő és mintafeldolgozási eljárások,
- c) enzimaktivitások hisztokémiai kimutatása.

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárásai rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye egyben az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tételeit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga felada-

ta felölelik a teljes tananyagot és az IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá. A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől.

A gyakorlati vizsgarész olyan munkaterületen (klinikai demonstrációs egységben) szervezhető meg, ahol a képzés lényegi tartalmának megfelelő feladatcsoportok elláthatók.

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) Megelőző vizsgafeladat

20 munkanapon keresztül tartó értékelt szakmai feladatok elvégzése.

A vizsgázónak számot kell adnia arról, hogy a szakmai követelményeknek a gyakorlatban megfelel-e.

A vizsgázó vizsgafeladatait két megbízott szakember megfigyelése mellett végzi.

b) Vizsgabizottság előtti vizsga

A gyakorlati vizsga munkafeladat(ok) elvégzése a vizsgabizottság előtt.

A gyakorlati vizsgán a vizsgázó problémamegoldó, szenzoros és verbális kommunikatív, együttműködési, empátiás és logikai képességeit értékeli a bizottság.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak tételei, amelyet a kiadott tételsor összesítő tartalmaz. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

a) Szövettani alkotóelemek morfológiai kimutatásának kémiai alapjai

b) Kvantitatív és molekuláris pathológiai eljárások

c) Immunhisztokémiai eljárások

d) Egyéb speciális módszerek jelentősége a pathológiában

2.3.2. A szóbeli vizsga témakörei tantárgyanként

a) Szövettani alkotóelemek morfológiai kimutatásának kémiai alapjai

- a fehérjék kémiai felépítése, szerkezete,
- a szénhidrátok kémiai felépítése, nomenklatúrája,
- a zsírok kémiai felépítése, jelentőségük a szövetekben,
- a nukleinsavak kémiai szerkezete és ennek jelentősége,
- a lektinek hisztokémiája,
- biogén aminok kémiai szerkezete és biológiai jelentősége,
- pigmentek,
- anorganikus anyagok.

b) Kvantitatív és molekuláris pathológiai eljárások

- geometriai optika (hagyományos fénymikroszkóp, speciális fénymikroszkópok),
- hullámoptika (fáziskontraszt mikroszkóp, polarizációs mikroszkóp, elektronmikroszkóp),
- fluoreszcens mikroszkóp működésének elve,
- fotométerek működése,
- citofotometria elve, a citofotométer felépítése, működése, digitális képanalizátorok,
- a DNS hisztogram információtartalma,
- citospektrumok felvétele,
- elemi morfometria,
- elemi statisztikai számítások,
- in situ hibridizáció,
- PCR (polimeráz láncreakció) elve és jelentősége.

c) Immunhisztokémiai eljárások

- immunológiai alapfogalmak,
- immunhisztokémiai szövet-előkészítő eljárások,
- az antitest készítmények mint reagensek,
- az immunhisztokémiai eljárások általános alapelvei,
- az immunhisztokémiai eljárások specifitása,
- az immunhisztokémiai eljárások leggyakoribb alkalmazásai,
- új reagensek és újabb metodikák alkalmazása az immunhisztokémiában,
- antigén feltárási és szignál felerősítési módszerek,
- a specifitás ellenőrzése, a jelentkező problémák kiküszöbölésének módja.

d) Egyéb speciális módszerek jelentősége a pathológiában

- sejtek, szövetek alkotóelemeinek elkülönítésére szolgáló eljárások ép és kóros körülmények között (rostok, hialin, kóros fehérjék),
- tárolási betegségek hisztokémiája (pigment tárolás, zsír tárolás, szénhidrát tárolás, szervesetlen sók tárolása),
- kórokozók kórszövettani kimutatására szolgáló speciális eljárások,
- szív- és keringési rendszer anatómiája és ezen szervrendszer vizsgálatában használatos hisztológiai, hisztokémiai eljárások,
- a vesebetegségekben használatos hisztológiai és hisztokémiai reakciók,
- a máj pathológiájában használatos hisztológiai és hisztokémiai kimutatók,
- vér és a nyirokszervek szövettana, megbetegedéseinek hisztológiai és hisztokémiai kimutatása,
- egyéb szervek betegségeinek kórszövettani diagnosztikájában használt különleges eljárások,
- a tumor markerek jelentősége a daganatok diagnosztikájában és differenciáltsági fokának megállapításában,
- a laboratóriumi minőségbiztosítás és minőségellenőrzés,
- eszközök gondozása, gépnaplók,
- reagensek tárolása,
- munkaszervezés,
- dokumentáció,

- vizsgálati anyagok kezelése, tárolása,
- munkajogi, munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi biztonságtechnikai ismeretek, higiénés rendszabályok.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó verbális kommunikatív, kombinatív és integráló képességeit méri a bizottság.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó az egyes vizsgarészekben elért teljesítménye alapján szakmai gyakorlatból és szakmai elméletből kap osztályzatot.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A vizsgázók gyakorlati teljesítményének értékelése:

A gyakorlati vizsga osztályzatát a megelőző vizsgafeladat(ok)ra és a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladat(ok)ra kapott érdemjegyek alapján kell megállapítani és jegyzőkönyvben rögzíteni.

Megfigyelési és értékelési szempontok:

- munkaszervezés,
- tevékenység kivitelezése,
- ismeretek alkalmazása,
- munkacsoportban való munkavégzés képessége,
- dokumentációs tevékenység,
- a munkaeszközök megválasztása, előkészítésük módja és szakszerű használatuk,
- megjelenés, viselkedés.

Elégtelen a vizsgázó gyakorlati osztályzata, ha

- a követelményeknek csak nagy hiányosságokkal képes eleget tenni,
- elméleti ismereteit a gyakorlatban nem képes alkalmazni,
- önálló tevékenységre nem képes,
- vizsgafeladatát irányítás mellett sem képes szakszerűen kivitelezni,
- a munkavédelmi szabályokat vizsgázáskor nem tartja be.

Bármely gyakorlati vizsgafeladat elégtelen osztályzata esetén a gyakorlati vizsga végső osztályzata elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- az írásbeli és a szóbeli vizsga átlageredményét az írásbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

Eredménytelennek kell tekinteni a szakmai elméleti vizsgát, ha a jelölt bármelyik elméleti vizsgarészből elégtelen osztályzatot kap.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivalók

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

* * *

5. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKASSZISZTENS (CITOLÓGIAI SZAKASSZISZTENS) SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 54 5018 01

2. A szakképesítés megnevezése: Egészségügyi szakasszisztens (citológiai szakasszisztens)

3. Hozzárendelt FEOR száma: 3232

4. A szakképzési évfolyamok száma: –

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Szakmai előképzettség

- Szövettani laboratóriumi asszisztens, vagy
- általános laboratóriumi asszisztens (a szakmai vizsga megkezdéséig a szövettani ismeretekből különbözeti vizsgát kell tenni).

2. Előírt szakmai gyakorlat

A szakmai előképzettségnek megfelelően kétéves szakmai előgyakorlat.

3. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképesítés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3232	Szakasszisztens (orvosi)

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító szám	FEOR száma	megnevezése
54 5018 01	3232	Egészségügyi szakasszisztens: – humán genetikai szakasszisztens – transzfúziológiai szakasszisztens

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

A citológiai szakasszisztens tevékenységi körében a kórházak, egyetemek, országos intézetek, valamint a magánrendelők pathológiai és citológiai laboratóriumai-ban a citodiagnosztikai munkát önállóan végzi, és a kente-
teket előszűri.

Rákellenes tömegszűrés alkalmával nyert exfoliatív citológiai vizsgálati anyagot feldolgozza, „negatív” citológiai leletet önállóan adhat ki.

Technikai, illetve speciális egyéb szakmai munkában segítőtársa, a szakmai és kutató munkában együttműködik az orvosvezetővel, vagy más egyetemi végzettségű diplomással.

Megbízata szerint, mint vezető vagy csoportvezető szakasszisztens közreműködik a laboratórium vezetésében és a szakmai konzultációkban.

Munkáját hivatásként gyakorolja, és rendszeresen részt vesz továbbképző programokban.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elmélet és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszáma:

Összes óraszám: 600 óra

Kontakt elméleti órák száma	200
Gyakorlati órák száma	400
Összes óraszám	600

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 30% elmélet
70% gyakorlat

Az egészségügyi szakasszisztens (citológiai szakasszisztens) szakképesítés klinikai gyakorlatai:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Patológiai osztály	400
Összesen	400

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

- általános laboratóriumi és műszerismeret gyakorlati alkalmazása,
- citotechnikai, citomorfológiai és mikroszkópos gyakorlati ismeretek alkalmazása,
- nőgyógyászati citodiagnosztikai munka végzése,
- citodiagnosztikai eljárások végzése egyéb szervekből származó exfoliatív citológiai vizsgálati anyagok feldolgozása során,
- informatika gyakorlati alkalmazása.

A citológiai szakasszisztens legyen képes

- a szakmai, etikai és jogi normákat betartani,
- a tudására jutott orvosi titkokat megőrizni, a betegek személyiségi jogait tiszteletben tartani,
- munkacsoportban dolgozni,
- munkatársakkal szakszerű, etikus kommunikációt fenntartani,
- a vizsgálati anyag vételénél a beteggel szemben megértő, empátiát kifejező magatartást tanúsítani,
- alkalmazni a laboratóriumi munkára érvényes minőségbiztosítási elveket,
- a legfontosabb matematikai, fizikai, kémiai alapfogalmakat, általános laboratóriumi műveleteket, szövettani, kórszövettani és biokémiai ismereteket alkalmazni,
- gyakorlati tevékenysége során maximális biztonsággal, a fertőtlenítési, valamint munkavédelmi szabályok betartásával végezni munkáját.

Gyakorlati tevékenysége során képes legyen:

- Általános laboratóriumi és műszerismeret gyakorlati alkalmazására, ezen belül:
 - legfontosabb laboratóriumi alpműveletek elvégzése (tömegmérés, puffer- és festékkoldatok készítése, szűrés, desztillálás),
 - számítási feladatok elvégzése, a különböző oldatok koncentráció egységének megadására vonatkozóan, hígítási szabályok,
 - pH mérése.
- Citotechnikai, citomorfológiai és mikroszkópos gyakorlati ismeretek alkalmazására, ezen belül:
 - a citológiai laboratóriumban előforduló alapkészülékek rendeltetésszerű használata (citocentrifuga, festőautomata, mérleg),
 - fénymikroszkóp használata, üzemeltetés, karbantartás,
 - anyagvételi technikák (kenetkészítés, fixálás) végzése,
 - aspirációs citológiai vizsgálatokhoz az anyagvételi eszközök előkészítése,
 - citológiában használt festési eljárások elvégzése, minőségi ellenőrzése,
 - = Papanicolaou festés,
 - = Haematoxylin-eosin festés,
 - = May–Grünwald–Giemsa-festés,

– egyszerű hisztokémiai és immunhisztokémiai reakciók elvégzése.

c) Nőgyógyászati citodiagnosztikai munka végzésére, ezen belül:

- portio-cervix kenetek diagnosztizálása,
- nőgyógyászati kenetek leletezése – jóindulatú, nem daganatos elváltozások feltűntetése: reaktív, reparatív folyamatok, gyulladásokhoz társuló sejtelváltozások, hormonhatás, irradiáció, infekció (gomba, baktérium, protozoon, vírus), egyéb javaslat a vizsgálat ismételtesére, kezelésre,
- kontrollvizsgálat kérése,
- daganatgyanús, illetve pozitív kenetek konzultáció keretében történő megbeszélése, valamint negatív citológiai leletek kiadása.

d) Citodiagnosztikai eljárások végzésére az egyéb szervekből származó exfoliatív citológiai vizsgálati anyagok feldolgozása során, ezen belül:

- tüdőcitológia
 - = vizsgálati anyag feldolgozása,
 - = negatív lelet kiadása az orvos külön megbízása alapján,
 - = egyéb szervekből származó exfoliatív citológiai vizsgálati anyag (testüregi folyadék, gyomor, szájüreg, emlő, pajzsmirigy, nyál-mirigy, nyirokcsomó, prosztata, liquor) előkészítése különféle technikákkal, speciális fixálási és festési eljárásokkal,
 - adminisztráció végzése (leletek rögzítése, kenetek archiválása).
- e) Informatika gyakorlati alkalmazására, ezen belül:
- számítógép kezelése és statisztikai adatok feldolgozása,
 - leletek adatrögzítése, számítógépes feldolgozása.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Szakmai előképzettséget igazoló okiratok.
 - A szakmai követelményrendszerben előírt gyakorlatok teljesítése és azok igazolása. Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.
 - A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.
 - A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása.
- A köztes vizsga írásbeli vizsga formájában történik az alábbi tantárgyak követelmény és tananyagtartalmából:
- általános sejtten,
 - általános laboratóriumi és műszerismeret.

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. §

(3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye egyben az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tételeit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga feladatai felölelik a teljes tananyagot, a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján, és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsga helyét a szakmai vizsgát szervező intézmény jelöli ki. A gyakorlati vizsgarész olyan munkaterületen (klinikai demonstrációs egységben) szervezhető meg, ahol a képzés lényegi tartalmának megfelelő feladatcsoportok elláthatóak.

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől.

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) Megelőző vizsgafeladat

20 munkanapon keresztül tartó értékelt szakmai feladatok elvégzése

A vizsgázónak számot kell adnia arról, hogy a szakmai követelményeknek a gyakorlatban megfelel-e.

A vizsgázó vizsgafeladatait két szakember megfigyelése mellett végzi.

b) Vizsgabizottság előtti vizsga

A gyakorlati vizsga munkafeladat(ok): 20 db kenet diagnosztizálása a vizsgabizottság előtt.

A gyakorlati vizsgán a vizsgázó problémamegoldó, szenzoros és verbális kommunikatív, együttműködési, empátiás és logikai képességeit értékeli a bizottság.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak tételei, amelyet a kiadott tételsor összesítő tartalmaz. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

a) Szövevtani, pathológiai és onkológiai ismeretek

- b) Citotechnika, nőgyógyászati citodiagnosztika
- c) Citodiagnosztika egyéb alkalmazási területei
- 2.3.2. A szóbeli vizsga témakörei tantárgyanként
- a) Szövettani, pathológiai és onkológiai ismeretek
- szövet fogalma, szövetek felosztása,
 - általános pathológia
 - = pathológiai alapfogalmak,
 - = progresszív-regresszív folyamatok pathológiája,
 - = gyulladások pathológiája,
 - = nedvkeringési zavarok pathológiája;
 - daganatpathológia
 - = daganatok kialakulása, morfológiai tulajdonságai, daganatok fejlődésmenete, kórlefolyása, áttét képződés,
 - = daganatok típusai,
 - = praeblastoma, in situ carcinoma fogalma,
 - = daganatok klinikuma,
 - = familiáris daganatok, paraneoplasticus szindrómák;
 - onkológiai ismeretek
 - = epidemiológia, szervezés,
 - = nőgyógyászati tumor diagnosztika (kolposzkópia),
 - = daganatos betegségek megelőzése, korai felismerése,
 - = endoszkópos eljárások ismerete.
- b) Citotechnika, nőgyógyászati citodiagnosztika
- anyagvételi technikák,
 - anyagfeldolgozás (fixálás, festés) elve,
 - hisztokémiai, immunhisztokémiai festési eljárások elve,
 - molekuláris pathológiai módszerek a citotechnikában,
 - az exfoliatív citológia fogalma,
 - női nemi szervek anatómiája, normális citológiája,
 - funkcionális citológia,
 - a hüvely mikrobiológiája,
 - benignus atypiak,
 - malignitás citológiai kritériumai,
 - cervix rákmegelőző állapotai,
 - cervix in situ, invazív rákja,
 - endometrium citodiagnosztikája,
 - sugárzás okozta citológiai elváltozások,
 - a citológiai lelet; a CIN és a Bethesda klasszifikáció.
- c) Citodiagnosztika egyéb alkalmazási területei
- légutak citodiagnosztikája
 - = légzőszervek anatómiája, szövettana,
 - = anyagvételi módszerek,
 - = a tüdő citológiája,
 - = a tüdő jóindulatú, nem daganatos megbetegedései és azok citológiája,
 - = a tüdő jóindulatú hámrendellenességei és rákmegelőző állapotai,
 - = a tüdő daganatainak pathológiája,
 - = tüdőrák citológiai diagnosztikája,
 - = tüdő egyéb daganatos megbetegedései,
 - = másodlagos (áttéti) tüdődaganatok,
 - = a mellhártya daganatai;
 - gastrocitológia
 - = gyomor anatómiája, szövettana,
 - = gastrocitológiai vizsgálatok technikája,
 - = az ép gyomornyálkahártya citológiája,
 - = a gyomor gyulladásos megbetegedései, metaplasziák,
 - = a gyomor rákmegelőző állapotai,
 - = a gyomor rosszindulatú daganatai,
 - = a gyomorrák citológiai diagnosztikája;
 - szájüregi citológia
 - = a szájüreg anatómiája, szövettana,
 - = a szájüreg normális és daganatos citológiája;
 - emlő citológia
 - = az emlő anatómiája, szövettana,
 - = az emlő jóindulatú és rosszindulatú daganatainak pathológiája,
 - = az emlő citodiagnosztikájának gyakorlata;
 - pajzsmirigy citológia
 - = a pajzsmirigy anatómiája, szövettana,
 - = a pajzsmirigy normális és daganatos citológiája;
 - nyálmirigy citológia
 - = a nyálmirigy anatómiája és szövettana,
 - = a nyálmirigy normális és daganatos citológiája;
 - nyirokcsomó citológia
 - = a nyirokcsomó anatómiája és szövettana,
 - = a nyirokcsomó nem daganatos megbetegedéseinek citodiagnosztikája,
 - = a nyirokcsomó daganatainak pathológiája és citológiája,
 - = a nyirokcsomó citológiai vizsgálatának technikája;
 - prostata citológia
 - = a prostata anatómiája, szövettani szerkezete,
 - = a prostata citológiai vizsgálatának technikája,
 - = a prostata gyulladásos megbetegedései, hyperplasiája,
 - = a prosztaták citodiagnosztikája;
 - vizelet citológia
 - = a vizeleti rendszer anatómiája és szövettana,
 - = citológiai vizsgálatok technikája,
 - = a vizelet citológiája,
 - = a vizeleti rendszer jóindulatú megbetegedései,
 - = a vizeleti rendszer daganatainak citodiagnosztikája;
 - testüregi folyadékgyülemek citológiája
 - = a testüregek funkcionális anatómiája, szövettana,
 - = folyadékgyülemek citológiai vizsgálatának technikája,
 - = folyadékgyülemek normális citológiája,
 - = jóindulatú folyamatokkal társuló folyadékgyülemek citológiája,
 - = rosszindulatú folyamatokhoz társuló folyadékgyülemek citodiagnosztikája;
 - liquor citológia
 - = liquor anyagvételi technika, a citológiai vizsgálat technikája,
 - = a liquor citológiája,
 - = daganatos elváltozások citológiai jellemzői;

- aspirációs citológia
 - = aspirációs technika, anyagvétel, alkalmazási területei,
 - = az aspirációs citológia jelentősége, előnyei;
- munkajogi, munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai ismeretek,
- sterilizálás és dezinficiálás kémiai és fizikai módszerekkel.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó verbális kommunikatív, kombinatív és integráló képességeit méri a bizottság.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó az egyes vizsgarészekben elért teljesítménye alapján szakmai gyakorlatból és szakmai elméletből kap osztályzatot.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni, és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A gyakorlati vizsga osztályzatát a megelőző vizsgafeladat(ok)ra és a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladat(ok)ra kapott érdemjegyek alapján kell megállapítani és jegyzőkönyvben rögzíteni.

Megfigyelési és értékelési szempontok:

- munkaszervezés,
 - tevékenység kivitelezése,
 - ismeretek alkalmazása,
 - munkacsoportban való munkavégzés képessége,
 - dokumentációs tevékenység,
 - a munkaeszközök megválasztása, előkészítésük módja, használata,
 - megjelenés, viselkedés.
- Elégtelen a vizsgázó osztályzata, ha
- a követelményeknek csak nagy hiányosságokkal képes eleget tenni,
 - elméleti ismereteit a gyakorlatban nem képes alkalmazni,
 - önálló tevékenységre nem képes,
 - vizsgafeladatát irányítás mellett sem képes szakszerűen kivitelezni,
 - a munkavédelmi szabályokat vizsgázáskor nem tartja be.

Bármely gyakorlati vizsgafeladat elégtelen osztályzata esetén a gyakorlati vizsga végső osztályzata elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- az írásbeli és a szóbeli vizsga átlageredményét az írásbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

Eredménytelennek kell tekinteni a szakmai elméleti vizsgát, ha a jelölt bármelyik elméleti vizsgarészből elégtelen osztályzatot kap.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivalók

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

* * *

6. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKASSZISZTENS (MIKROBIOLÓGIAI LABORATÓRIUMI SZAKASSZISZTENS) SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 54 5018 01

2. A szakképesítés megnevezése: Egészségügyi szakasszisztens (mikrobiológiai laboratóriumi szakasszisztens)

3. Hozzárendelt FEOR száma: 3232

4. A szakképzési évfolyamok száma: –

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi

2. Szakmai előképzettség

- Általános laboratóriumi asszisztens, vagy
- vegyésztechnikus, ha a szakképesítésnek megfelelő munkakörben dolgozik, vagy
- gyógyszer-tári asszisztens, ha a szakképesítésnek megfelelő munkakörben dolgozik.

3. Előírt szakmai gyakorlat

- Általános laboratóriumi asszisztens szakmai előképzettség esetén 2 éves, vegyésztechnikus vagy gyógyszer-tári asszisztens szakképesítés esetén 3 éves mikrobiológiai szakmai előgyakorlat.

4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3232	szakasszisztens (orvosi)

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító szám	FEOR száma	megnevezése
54 5018 01	3232	Egészségügyi szakasszisztens: – cytológiai szakasszisztens – elektronmikroszkópos szakasszisztens – hisztokémiai-immunhisztokémiai szakasszisztens – humángenetikai szakasszisztens – klinikai laboratóriumi szakasszisztens – pulmonológus – allergológus szakasszisztens – transzfúziológiai szakasszisztens

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

– A mikrobiológiai laboratóriumi szakasszisztens tevékenységi körébe a kórházak, klinikák, rendelőintézetek, tudományos intézetek és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat laboratóriumaiban folyó diagnosztikus célú mikrobiológiai vizsgálatok önálló végzése és értékelése tartozik.

– Önállóan végzi a mikrobiológiai és szerológiai (immunológiai) vizsgálatok előkészítését és kivitelezését, a szükséges adatfeldolgozást és adminisztrációt.

– Technikai, illetve speciális egyéb szakmai munkákban segítőtársa, a szakmai és kutató munkában munkatársa az orvos vezetőnek vagy más egyetemi végzettségű diplomásnak.

– Közreműködik a középfokú szakképzésben, az asszisztensi munkakörben foglalkoztatott szakképzett és szakképzetlen dolgozók szakmai területen történő irányításában.

– Megbízatása szerint, mint vezető vagy csoportvezető szakasszisztens közreműködik a laboratórium vezetésében és a szakmai konzultációkban.

– A laboratórium vezetőjének, külön megbízása alapján információ közlésére jogosult.

– Esetenként az I. fokozatú mikrobiológiai laboratóriumot – szakorvosi ellenőrzés mellett – önállóan irányíthatja.

– Munkáját hivatásként gyakorolja és rendszeresen részt vesz továbbképző programokban.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elméleti és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszám:

Összes óraszám: 650 óra

Kontaktelméleti órák száma	190
Gyakorlati órák száma	460
Összes óraszám	650

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 30% elmélet
70% gyakorlat

Az egészségügyi szakasszisztens (mikrobiológiai laboratóriumi szakasszisztens szakképesítés klinikai gyakorlati):

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Mikrobiológiai laboratórium	260
Parazitológiai laboratórium	80
Immunológiai laboratórium	120
Összesen	460

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatscsoportok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

- bakteriológiai diagnosztikai munka végzése,
- parazitológiai diagnosztikai munka végzése,
- vírusdiagnosztikai munka végzése,
- mikológiai diagnosztikai munka végzése,
- immunológiai-szerológiai diagnosztikai munka végzése,
- számítástechnika alkalmazása.

A mikrobiológiai laboratóriumi szakasszisztens legyen képes

- a szakmai, etikai és jogi normákat betartani,
- munkacsoportban dolgozni,

- a munkatársakkal szakszerűen, etikusan kommunikálni,
- alkalmazni a laboratóriumi munkára érvényes minőségbiztosítási elveket,
- a legfontosabb fizikai, kémiai alapfogalmakat, általános laboratóriumi műveleteket,
- élettani, kórélettani és biokémiai ismereteket alkalmazni,
- gyakorlati tevékenysége során maximális biztonsággal, a fertőtlenítési, valamint munkavédelmi szabályok betartásával végezni munkáját,
- a veszélyes hulladékokat szakszerűen kezelni, gyűjteni.

Gyakorlati tevékenysége során legyen képes:

a) Bakteriológiai diagnosztikai munka végzésére, ezen belül:

- a vizsgálati anyagok helyes vétele, beküldése a laboratóriumba,
- a beérkezett vizsgálati anyagok megfelelő csoportosítása, a vizsgálati kérőlappal történő azonosításuk, a szükséges adminisztráció és adatfeldolgozás végzése számítógépen,
- a vizsgálati anyagok leoltása aerob és anaerob dúsító és szilárd táptalajokra,
- a vizsgálati anyagokból kenet készítése és festése,
- mikroszkópizálás, a fény-, a fáziskontraszt- és a sötétlátóterezs mikroszkóp alkalmazása,
- a gyakran előforduló orvosi jelentőségű baktériumok felismerése tenyésztési tulajdonságaik és a mikroszkópos morfológia alapján,
- a kitenyésztett baktériumok izolálása, a szükséges biokémiai reakciók és szerológiai vizsgálatok elvégzése,
- szintenyészet nyérése, fenntartása,
- haemocultúra tenyésztése,
- vizelet csíraszám meghatározása,
- a mikro- és gyors identifikáló módszerek alkalmazása,
- a baktériumok antibiogramjának meghatározása korongdiffúziós módszerrel,
- antibiotikum érzékenység (MIC, MBC) meghatározása csőhígítási és géldiffúziós módszerrel,
- antibiotikum korongok ellenőrzése referens baktérium törzsekkel,
- antibiotikum szintmeghatározás testnedvekből – elsősorban vérből,
- a bakteriológiai laboratóriumban használt aerob és anaerob, dúsító és szilárd táptalajok készítése,
- a táptalajok sterilizálása (autoklávozással, száraz hővel),
- az autokláv működtetése és kezelése,
- a táptalajok folyamatos ellenőrzése ismert referens baktériumtörzsekkel,
- a bakteriológiai diagnosztika során alkalmazott biokémiai reakciók kimutatását szolgáló aerob és anaerob táptalajok, reagensek elkészítése,
- a gyors- és mikrobiológiai eljárások alkalmazása,
- a sterilitás vizsgálata,

- fertőzött anyagok dezinficiálása, sterilizálása kémiai és fizikai módszerekkel.

b) Parazitológiai diagnosztikai munka végzésére, ezen belül:

- a vizsgálati anyagok helyes vétele, beküldése a laboratóriumba,
- a vizsgálati anyagok átvétele, azonosítása, vizsgálatkérő lappal történő egyeztetése, csoportosítása,
- adminisztráció és számítógépes adatfeldolgozás végzése,
- a vizsgálati anyag feldolgozás előtti szakszerű tárolása, előkészítése,
- parazitológiai diagnosztikai módszerek önálló alkalmazása, ellenőrzése,
- széklet protozoológiai vizsgálati módszereinek alkalmazása (natív vizsgálat, cystadúsítási eljárások, tenyésztés, festési eljárás),
- bélprotozoonok mikroszkópos vizsgálata és felismerése,
- amoebiasis laboratóriumi diagnosztikája: mintavétel, tenyésztési eljárás, speciális vizsgálati módszerek alkalmazása,
- széklet helmithológiai vizsgálati módszereinek alkalmazása,
- széklet flotációs dúsítása,
- széklet ülepítéssel dúsítása Telemann szerint,
- lárvadúsítás vándoroltatással, lárvakeltetés TTFP módszerrel,
- ANO-csík vizsgálat kivitelezése és mikroszkópos vizsgálata,
- taeniasis diagnosztika módszerei,
- férgek, féregrészek laboratóriumi vizsgálata székletből,
- hazánkban leggyakrabban előforduló féregpeték mikroszkópos vizsgálata és felismerése,
- trichinellosis diagnosztikai módszereinek alkalmazása (hús és izombiopsziás anyag kompresszoros és emésztési vizsgálata, szerológiai vizsgálat),
- melegövi országokból érkező egyének parazitológiai vizsgálati módszereinek alkalmazása (mintavételtől a vizsgálatig),
- malária vizsgálati módszerei: mintavétel, festés, mikroszkópos vizsgálat, plasmodium alakok festődésének felismerése – differenciál diagnosztika nélkül,
- duodenum nedv parazitológiai vizsgálata,
- a diagnosztikai állatoltás technikájának alkalmazása,
- parazitológiai diagnosztikában alkalmazott szerológiai módszerek alkalmazása és a szakmai értékelés előkészítése (érvényesség ellenőrzése),
- vizsgálati eredmények számítógépes feldolgozása, kiadása, postázása,
- archiválási feladatok elvégzése az előírásoknak megfelelően,
- munkavédelmi szabályok betartása, veszélyes hulladékok szakszerű gyűjtése, kezelése.

c) Vírusdiagnosztikai munka végzésére, ezen belül:

- a vizsgálati anyagok helyes vétele, beküldése a laboratóriumba,
- a beérkezett vizsgálati anyagok megfelelő csoportosítása, a vizsgálati kérióval történő azonosításuk, a szükséges adminisztráció és adatfeldolgozás végzése a számítógépen,
- passzálható sejt- és szövetkultúrák készítése és fenn tartása,
- vírusizolálásra érkező anyagok előkészítése, feldolgozása, leoltása,
- vírusvizsgálati anyagok, cytopathogén ágensek, vírusok tárolása,
- vírusizolálási metodikák végzése,
- vírusok identifikálására szolgáló módszerek alkalmazása,
- virológiai gyors diagnosztikai módszerek kivitelezése és értékelése,
- az szerológiai módszerek virológiai alkalmazása (KKR, HA, HAG, neutralizációs próba, IFT antigénkészítés, ELISA).

d) Mikológiai diagnosztikai munka végzésére, ezen belül:

- a vizsgálati anyagok helyes vétele, beküldése a laboratóriumba,
- a beérkezett vizsgálati anyagok megfelelő csoportosítása, a vizsgálati kérióval történő azonosításuk, a szükséges adminisztráció és adatfeldolgozás végzése számítógépen,
- a gombák tenyésztésére alkalmazott táptalajok használata, a tenyésztés menetének végzése,
- a mikroszkópos preparátumok vizsgálata,
- *Candida albicans* chlamydospóra kimutatása tenyésztéssel és felismerése mikroszkópon,
- speciális festési eljárások alkalmazása a gombák szövetekből történő kimutatására,
- szerológiai eljárások végzése a gomba-ellenanyag és gomba antigén kimutatására,
- gomba rezisztencia vizsgálatok végzése.

e) Immunológiai-szerológiai diagnosztikai munka végzésére, ezen belül:

- a vizsgálati anyagok helyes vétele, beküldése a laboratóriumba,
- a beérkezett vizsgálati anyagok megfelelő csoportosítása, a vizsgálati kérióval történő azonosításuk, a szükséges adminisztráció és adatfeldolgozás végzése számítógépen,
- vizsgálati anyagok előkészítése, tárolása,
- agglutinációs reakciók (ICT) kivitelezése és értékelése (Latex, vvt. vagy baktérium agglutináció),
- mikroagglutináció (direkt- és passzív haemagglutináció),
- komplementkötési reakciók, komplement titrálás kivitelezése és értékelése,
- immundiffúziós eljárások kivitelezése megadott előírás szerint,

- zóna- és immunelektroforézis kivitelezése,
- immunkémiai meghatározások végzése reagenskitek segítségével (nephelometria, turbidimetria),
- immunfluoreszcenciás eljárás alkalmazása ellenanyagok vagy antigének kimutatására,
- reagenskészletek segítségével, értékelés nélkül,
- ELISA technika alkalmazása, ellenanyagok és antigének kimutatására megadott előírás szerint,
- fehérvérsejtek szeparálása, számolása,
- fehérvérsejtek felszíni marker vizsgálata,
- limfocyták szeparálása és sejtszámolás,
- fagocitózis vizsgálata.

f) Számítástechnika alkalmazására, ezen belül:

- adatbevitel, munkalista készítése,
- statisztika összeállítása.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Szakmai előképzettséget igazoló okiratok.
- A szakmai követelményben előírt gyakorlatok teljesítése és azok igazolása. Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.
- A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.
- A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása.

A köztes vizsga írásbeli vizsga formájában történik az alábbi tantárgy követelményei és tananyagtartalmából:

- immunológia-szerológia.

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárásiról szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tétteleit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga felada-

ta felölelik a teljes tananyagot, a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsga helyét a szakmai vizsgát szervező intézmény jelöli ki. A gyakorlati vizsgarész olyan munkaterületen (klinikai demonstrációs egységben) szervezhető meg, ahol a képzés lényegi tartalmának megfelelő feladatsorok elláthatóak.

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől.

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) Megelőző vizsgafeladat

20 munkanapon keresztül tartó, értékelt szakmai feladatok elvégzése.

A vizsgázónak számot kell adnia arról, hogy a szakmai követelményeknek a gyakorlatban megfelel-e.

A vizsgázó vizsgafadatait két megbízott szakember megfigyelése mellett végzi.

b) Vizsgabizottság előtti vizsga: gyakorlati munkafeladatok elvégzése a vizsgabizottság előtt.

A gyakorlati vizsgán a vizsgázó problémamegoldó, szenzoros és verbális kommunikatív, együttműködési, empátiás és logikai képességeit értékeli a bizottság.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak integrált tételei, amelyet a kiadott tételsor összesítő tartalmaz. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

- a) Bakteriológia
- b) Parazitológia
- c) Viroológia
- d) Mikológia

2.3.2. A szóbeli vizsga témakörei:

a) Bakteriológia

Általános bakteriológia:

- technikák alkalmazása a baktérium sejtszerkezetére; a baktériumok morfológiája,
- mikroszkópos technikák a bakteriológiában,
- morfológiai vizsgáló módszerek (natív és festett készítmények),
- a baktériumok szaporodása és anyagcseréje,
- a baktériumok ellenálló képessége,
- bakteriális enzimek és toxinok,
- baktérium genetikai alapfogalmak; molekuláris biológia,
- a táptalajkészítés és ellenőrzés általános elvei,
- a bakteriológiában használt legfontosabb aerob és anaerob táptalajok,

- a bakteriológiai diagnosztikában használt legfontosabb módszerek (biokémiai reakciók, mikro- és gyors identifikáló eljárások, szerológiai módszerek, fágtypizálás),

- az anaerob diagnosztika főbb elemei; anaerob tenyésztési módszerek,

- a baktériumok izolálásának módszerei (színtenyészetek nyérése),

- az antibiotikumokról általában, antibiotikum érzékenységi vizsgálatok,

- antibiotikum- szintmeghatározások,

- vizsgálati anyagok vétele, beküldése és feldolgozása a bakteriológiai laboratóriumban, a „kvantitatív” a bakteriológiai diagnosztikában,

- az automata baktérium identifikáló rendszerek működésének elve és kezelése,

- állatoltások a bakteriológiai diagnosztikában,

- a klinikai bakteriológia főbb feladatai a mindennapi bakteriológiai diagnosztikában,

- minőségbiztosítás a klinikai bakteriológiában.

Részletes bakteriológia:

- a baktériumok osztályozása és elnevezése,
- az orvosi szempontból jelentős aerob Gram-pozitív baktériumok kóroki szerepe és laboratóriumi diagnosztikája,

- az orvosi szempontból jelentős aerob Gram-negatív baktériumok kóroki szerepe és laboratóriumi diagnosztikája,

- anaerob baktériumok kóroki szerepe és laboratóriumi diagnosztikája,

- a Mycoplasmatales, Chlamydiales és Rickettsiales rend legfontosabb tagjainak laboratóriumi diagnosztikája,

- az emberi test normál baktérium flórája,

- az egyes fertőzések mikrobiológiai diagnosztikai lehetőségei.

b) Parazitológia

Általános parazitológia:

- a paraziták rendszertani beosztása,

- a parazitózisok klinikuma, patológiája, járványtana,

- a parazitózisok immunbiológiája,

- kötelező járványügyi laboratóriumi vizsgálatok,

- opportunista parazitózisok laboratóriumi diagnosztikája,

- különböző parazitózisok által okozott betegségek bejelentésének kötelezettsége,

- protozoonok általános tulajdonságai,

- protozoonok laboratóriumi diagnosztikája,

- általános helminthológia,

- helminthek laboratóriumi diagnosztikája.

Részletes protozoológia:

- bélben és szövetekben élősködő amoebák laboratóriumi diagnosztikája,

- bélben, húgyutakban, vérben és szövetekben élősködő flagellák laboratóriumi diagnosztikája,

- vérben, szövetekben, bélben élősködő sporozoonok laboratóriumi diagnosztikája.

Részletes helminthológia:

- bélben, szövetekben élősködő nematodák laboratóriumi diagnosztikája,
- vékonybélben élősködő galandférgek laboratóriumi diagnosztikája,
- szöveti larvalis cestodeák laboratóriumi diagnosztikája,
- máj-, bél-, tüdő-, vérmétegyek laboratóriumi diagnosztikája.

c) Viroológia

- a vírus és virion fogalma; a vírusok és fágok biológiai tulajdonságai,
- a vírusok osztályozása, fajtái,
- rendszertani besorolásuk szempontjai,
- a vizsgálati anyagok vétele és beküldése,
- a virológiai diagnosztika elvi alapjai, lehetőségei és korlátai,
- a vírusok tenyésztésének elméleti alapjai és eszközei,
- a vírusok által okozott kórképek,
- vírusinfekció patomechanizmusa,
- a vírusfertőzések terjedésének módjai, a megelőzés lehetőségei,
- a vírusfertőzés immun-szerológiai diagnózisa,
- a gyors-diagnosztikai módszerek virológiai jelentősége és lehetőségei,
- a vírushepatitiszek típusai, diagnosztikája és korszerű megelőzésük,
- hasmenéses kórképek virológiai etiológiája,
- a központi idegrendszer megbetegedéseinek virológiai diagnosztikája,
- CMV; EBV diagnosztika,
- a legjelentősebb hazánkban is előforduló vírusok és az újabb vírusbetegségek,
- immunsérült állapotok (AIDS).

d) Mikológia

- a gombák általános tulajdonságai, a patogén gombák rendszerezése,
- a vizsgálati anyag vétele, beküldése és feldolgozása; a gombák tenyésztése,
- a gombák azonosítása hagyományos és gyors-diagnosztikai módszerekkel; a gombás fertőzések immunológiai diagnosztikája,
- az emberi patológia szempontjából legjelentősebb, hazánkban is előforduló gombák okozta megbetegedések,
- új antimikotikus gyógyszerek.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó verbális kommunikatív, kombinatív és integráló képességeit méri a bizottság.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó az egyes vizsgarészekben elért teljesítménye alapján szakmai gyakorlatból és szakmai elméletből kap osztályzatot.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A gyakorlati vizsga osztályzatát megelőző vizsgafeladat(ok)-ra és a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladat(ok)-ra kapott érdemjegyek alapján kell megállapítani.

Megfigyelési és értékelési szempontok:

- munkaszervezés,
- tevékenység kivitelezése,
- ismeretek alkalmazása,
- munkacsoportban való munkavégzés képessége,
- dokumentációs tevékenység,
- a munkaeszköz megválasztása, előkészítésük módja és szakszerű használatuk,
- megjelenés, viselkedés

Elégtelen a vizsgázó gyakorlati vizsgája, ha

- a követelményeknek csak nagy hiányossággal képes eleget tenni,
- elméleti ismereteit a gyakorlatban nem képes alkalmazni,
- önálló tevékenységre nem képes,
- vizsgafeladatát irányítás mellett sem képes szakszerűen kivitelezni,
- a munkavédelmi szabályokat vizsgázáskor nem tartja be.

Bármelyik gyakorlati vizsgarész érdemjegye elégtelen, a gyakorlati vizsga végső osztályzata elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- az írásbeli és a szóbeli vizsga átlageredményét az írásbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivalók

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

* * *

7. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKASSZISZTENS (KLINIKAI LABORATÉRIUMI SZAKASSZISZTENS) SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma:
54 5018 01

2. A szakképesítés megnevezése: Egészségügyi szak-
asszisztens (klinikai laboratóriumi szakasszisztens)

3. Hozzárendelt FEOR száma: 3232

4. A szakképzési évfolyamok száma: –

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi

2. Szakmai előképzettség

– Általános laboratóriumi asszisztens, vagy
– vegyésztechnikus, ha a szakképesítésnek megfelelő
munkakörben dolgozik.

3. Előírt szakmai gyakorlat

– Általános laboratóriumi asszisztens szakmai előkép-
zettség esetén: kétéves szakmai előgyakorlat,
– vegyésztechnikus szakképesítés esetén hároméves
szakmai előgyakorlat.

4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell meg-
felelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglal-
kozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3232	Szakasszisztens (orvosi)

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító száma	FEOR száma	megnevezése
54 5018 01	3232	Egészségügyi szakasszisztens: – humángenetikai szak- asszisztens – transzfuziológiai szak- asszisztens – radiofarmakológiai szak- asszisztens
52 5018 07	3232	Izotópasszisztens

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

– A klinikai laboratóriumi szakasszisztens a kórházak,
klinikák, tudományos intézetek és a szakrendelői labora-
tóriumban folyó diagnosztikai célú vizsgálatokat ön-
állóan végzi.

– Diplomás laboratóriumi vezető szakember felügyele-
tével a speciális vizsgálatok és a kutatás szakmai fejlesz-
tését szolgáló eljárások kidolgozásában, kivitelezésében
alkotóan részt vesz.

– A szükséges adminisztrációt (számítógépes) vezeti,
adatfeldolgozást végez.

– Közreműködik a középfokú szakképzésben, illetve
az asszisztensi munkakörben foglalkoztatott szakképzett
és szakképzetlen dolgozók szakmai tevékenységének irá-
nyításában.

– Megbízatása szerint, mint vezető vagy csoportvezető
szakasszisztens közreműködik a laboratórium vezetésében
és a szakmai konzultációkban.

– A laboratórium vezetőjének külön megbízása alapján
a vizsgálati eredmények közlésére jogosult (sürgős vizs-
gálat, folyamatban lévő vizsgálati eredmények, részered-
mények).

– Munkáját hivatásként gyakorolja, és rendszeresen
részt vesz továbbképző programokban.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elméleti és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel
(köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óra-
száma:

Összes óraszám: 655 óra

Kontakt elméleti órák száma	175
Gyakorlati órák száma	480
Összes óraszám	655 óra

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 30% elmélet
70% gyakorlat

A klinikai laboratóriumi szakasszisztens szakképesítés klinikai gyakorlatai:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Klinikai laboratórium	440
Toxikológiai laboratórium	40
Összes óra	480

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatsorok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

- a) számítástechnika alkalmazása,
- b) műszer- és méréstechnikai műveletek végzése,
- c) klinikai biokémiai és szervrendszerek laboratóriumi vizsgálatának végzése,
- d) hematológiai vizsgálatok végzése,
- e) véralvadási vizsgálatok végzése.

A klinikai laboratóriumi szakasszisztens legyen képes

- a szakmai és etikai normák betartására,
- munkacsoportban való munkavégzésre,
- a munkatársakkal szakszerű, etikus kommunikációra,
- a beteggel szemben megértő, empátiás magatartásra,
- az életet fenyegető laboratóriumi eredmények esetén jelzés adására a vizsgálatot kérő orvos felé,
- a laboratóriumi munkára érvényes minőségbiztosítási elvek betartására,
- a legfontosabb matematikai, fizikai, kémiai alapfogalmak, általános laboratóriumi műveletek, élettani, kórélettani és biokémiai ismeretek alkalmazására,
- gyakorlati tevékenysége során maximális biztonsággal, a fertőtlenítési, valamint munkavédelmi szabályok betartásával történő munkavégzésre.

a) A számítástechnika alkalmazása során

- relatív standard deviáció meghatározására,
- kontrollkártya készítésére,
- minőségellenőrzésre,
- lineáris regresszió számítására,
- adatbevitel, munkalista készítésére,
- számítógépes leletezésre, statisztika készítésére.

b) Műszer- és méréstechnikai műveletek végzése során

- térfogatmérő eszközök ellenőrzésére, ezen belül:
 - = mikrópipetták, mikróadagolók, adagoló-hígítók használata, helyes térfogatellenőrzés,
 - = mikropipetták egy típusának kontrollja, relatív szórás meghatározása fotometriával,
 - = carryover értékének meghatározása,
 - = laboratóriumi műszerek (fotóméterek, kémiai és hematológiai automaták, koagulométerek) működése és kezelése;
- fotometriás mérések végzésére, ezen belül:
 - = kalibrációs görbe felvétele (paranitrofenolátnál, ciánhemoglobinnál),

- = a Bouguer–Lambert–Beer törvény alkalmazhatóságának megállapítása kalibrációs görbék értékelésénél,
- = fotometriás mérés szórásának meghatározása,
- = egy adott módszer (pl. ciánhemiglobin) szórásának meghatározása,
- = moláris, lineáris abszorpció-koefficiens felhasználása a hemoglobin és bilirubin meghatározásában,
- = színreakciók kiértékelése, az elnyelési görbe felvétele, az abszorpció maximum helyének megállapítása céljából (pl. paranitrofenolátnál, ciánhemoglobinnál),
- = lángfotometriás mérések (emissziós és atomabszorpció mérések) végzése,
- = nátrium, kálium mérésére lángfotometrián,
- = kalcium mérésére,
- = turbidimetriás, nefelometriás, fluorimetriás, lumimometriás mérések végzésére,
- = laboratóriumi kémiai automaták működtetésére (indítás, a használt reakció kontrolálása, mérési térfogat, hullámhossz, mérési pontok, faktorszámítás, illesztése, mérés befejezése, napi karbantartás),
- = száraztechnikai eljárások mérési elvének alkalmazására (vércukor meghatározás);
- anyagelválasztási technikák végzésére, ezen belül:
 - = kromatográfiás mérések végzése (Rf-érték kiszámítása rétegekromatográfiás mérésnél),
 - = elektroforézis kivitelezése,
 - = elektroforézis értékelése;
- elektrokémiai méréstechnika végzésére, ezen belül:
 - = pH mérés, pufferoldatok pH-jának ellenőrzése és beállítása,
 - = vér pH mérés,
 - = vérgázanalízis elvégzése,
 - = ionszelektív mérőmódszerek alkalmazása (nátrium, kálium, kalcium, hidrogénkarbonát meghatározás);
- immunológia és immunkémiai reakciók végzésére, ezen belül:
 - = immunnefelometriás mérések végzése (immunglobulinok, fehérje komponensek),
 - = ELISA-val IgE, nutritív specifikus IgE meghatározása,
 - = liquorból, vizeletből végzett immunanalitikai vizsgálatok végzése (immunglobulinok, albumin, béta-2 mikroglobulin),
 - = „T” és „B” sejtek szétválasztása, áramlásos flow citometriával,
 - = aktív „T” sejt meghatározása „rozetta” képzés alapján,
 - = immunfixáció végzése,
 - = immunkomplex meghatározása (PEG),
 - = összkomplement mérés,
 - = immunoelektroforézis kivitelezése (értékelés nélkül);

- enzimanalitikai vizsgálatok végzésére, ezen belül:
 - = a $\text{NAD}^+ \leftrightarrow \text{NADH}$ átalakulás követése kinetikus méréssel 340 (365) nanométernél,
 - = kinetikus mérések körülményeinek, hibalehetőségeinek meghatározása (nem „0”-ad rendű reakciók esetében is),
 - = UV teszttel enzimaktivitás vizsgálata (CK-aktivitás meghatározása, LDH aktivitás meghatározása),
 - = alkalikus foszfatáz meghatározása, azonos enzimkoncentrációk és különböző szubsztrát koncentrációk mellett „0”-ad rendű és „I”-rendű reakció-típus meghatározása, KM érték kiszámítása,
 - = magas enzim aktivitású minta enzimaktivitásának vizsgálata (mintahígítással, mérési-ido rövidítéssel),
 - = izoenzimek meghatározása (CK-MB, LDH, ALP).
- c) Klinikai biokémiai és szervrendszerek laboratóriumi vizsgálatának végzése során
 - az anyagcsere és betegségeinek vizsgálatára, ezen belül:
 - = minden olyan alapvető rutinvizsgálat önálló elvégzése, amelyet szakmai előképzettsége során eljáratott a tanuló (szénhidrát-lipid anyagcsere, fehérje-aminósav anyagcsere, purinanyagcsere, porfirinanyagcsere, vas- rézanyagcsere), felismerni a normál értékeket és értéktartományokat,
 - = glikált hemoglobin (HgbA_{1c}) és fruktozamin meghatározása,
 - = lipoprotein elektroforézis,
 - = veleszületett anyagcserezavarok szűrővizsgálata (PKU, galaktozémia vizsgálata);
 - endokrinológiai vizsgálatok végzésére, ezen belül:
 - = direkt és indirekt terhelességi – immunkémiai – próba kivitelezése,
 - = hormon (pl. tiroxin, inzulin, TSH) meghatározás elvégzése enzimimmuno assay-el,
 - = megadott radioaktív mérési eredmények alapján RIA kalibrációs görbe felvétele;
 - szervrendszerek laboratóriumi vizsgálatának végzésére, ezen belül:
 - = a máj, a szív, a vese, a gyomor és béltraktus, a pancreas, a kötőszövet, a központi idegrendszer vizsgálatával kapcsolatos reakciók kivitelezése és önálló értékelése, az alkalmazott módszerek összehasonlítása;
 - só- és vízháztartás vizsgálatának végzésére, ezen belül:
 - = intracelluláris kálium meghatározása,
 - = elektrolit ürítés mérése;
 - daganat markerek vizsgálatának végzésére, ezen belül:
 - = CEA, Alfa-foetoprotein kimutatása;
 - toxikológiai vizsgálatok végzésére, ezen belül:
 - = methemoglobin és CO-Hb meghatározása,
 - = altatószerek, barbiturátok meghatározása,
 - = ólommérgezés laboratóriumi vizsgálata,

- = növényvédő, rovarirtó szerek kimutatása,
- = drogok kimutatása, szűrővizsgálatok;
- Terápiás gyógyszer szint monitorozásra
 - = antiepileptikumok meghatározása,
 - = litin meghatározása,
 - = teofillin meghatározása,
 - = digitális készítmények meghatározása,
 - = altatószerek, barbiturátok és paracetamol meghatározása,
 - = szérumból antibiotikumok meghatározása.
- d) Hematológiai vizsgálatok végzése során
 - a vörösvértest, a fehérvérsejt és trombocita hisztogram értékelésére, gépi hiba kijelzések felismerésére,
 - a vvt-ek derivált értékeinek kiszámítására (MCH, MCV, MCHC),
 - vörösvértest ozmotikus rezisztencia vizsgálatára,
 - retikulocita számlálására,
 - kvalitatív és kvantitatív vérkép készítésére és alapvető értékelésére (manuálisan és automatával),
 - granulocita alkalikus foszfatáz aktivitás (GAPA) vizsgálatára,
 - csontvelői kenet festésére,
 - szérum-vas és vaskötő kapacitás meghatározására = transferrin és ferritin meghatározása,
 - irreguláris antitestek meghatározására,
 - AB0 kétoldali vércsoport és Rh anti-D meghatározására.
- e) Véralvadás vizsgálatának végzése során
 - vézési idő és alvadási idő meghatározására,
 - protrombin meghatározására és értékelésére (INR fogalma),
 - aktivált parciális tromboplasztin idő meghatározására,
 - trombocita mennyiségi meghatározások kivitelezésére,
 - fibrinogén meghatározására,
 - fibrinogén-fibrin degradációs termékek meghatározására (FDP),
 - a T. III. meghatározására,
 - Antitrombin III.
 - trombin idő meghatározására.

V. A szakmai vizsgálattal kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Szakmai előképzettséget igazoló okiratok.
- A szakmai követelményrendszerben előírt gyakorlatok teljesítése és azok igazolása. Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.
- A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.
- A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása. A köztes vizsga szóbeli vizsga formájában történik az alábbi tantárgyak követelmény és tananyagtartalmából:
 - számítástechnika,
 - műszer- és méréstechnika.

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye egyben az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tételeit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga feladatai felölelik a teljes tananyagot, a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsga helyét a szakmai vizsgát szervező intézmény jelöli ki. A gyakorlati vizsgarész olyan munkaterületen (klinikai demonstrációs egységben) szervezhető meg, ahol a képzés lényegi tartalmának megfelelő feladatsorok elláthatóak.

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől.

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) Megelőző vizsgafeladat

20 munkanapon keresztül tartó értékelt szakmai feladatok elvégzése.

A vizsgázónak számot kell adnia arról, hogy a szakmai követelményeknek a gyakorlatban megfelel-e.

A vizsgázó vizsgafadatait két megbízott szakember megfigyelése mellett végzi.

b) Vizsgabizottság előtti vizsga

A munkafeladat(ok) elvégzése a vizsgabizottság előtt.

A gyakorlati vizsgán a vizsgázó problémamegoldó, szenzoros és verbális kommunikatív, együttműködési, empátiás és logikai képességeit értékeli a bizottság.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak tételei, amelyet a kiadott tételsor összesítő tartalmaz. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

- a) Műszer- és mérés technika
- b) Immunológia és immunkémiai analitika
- c) Klinikai biokémia és szervrendszerek laboratóriumi vizsgálata
- d) Hematológia, véralvadási vizsgálatok

2.3.2. A szóbeli vizsga témakörei

A szóbeli vizsga során a vizsgázónak az alábbi témakörökből kell kérdéseket megválaszolni:

- a) Műszer- és mérés technika
 - a klinikai laboratóriumi munkáról általában:
 - = a klinikai laboratóriumok típusai, vezetése,
 - = a laboratóriumi vizsgálatok finanszírozásának kérdése, gazdaságosságra való törekvések,
 - = az orvosi laboratóriumi megfigyelések minőségbiztosítási rendszere (GLP fogalma, megfelelés tanúsítás),
 - = minőségbiztosítás, minőségellenőrzés,
 - = vérvételi előzmények, időpontok, kor és nem szerinti összefüggésben,
 - = a testhelyzet és a pangatás szerepe,
 - = vérvételi módok, alvadás, glikolízis gátlás, fibrinolízis gátlás szerepe,
 - = a levett vizsgálati anyag kezelése, tárolhatósága,
 - = a laboratóriumi módszerek kontrollálása (belső, külső),
 - = analitikai jellemzők (valódiság, pontosság, linearitás, analitikai érzékenység és specificitás),
 - = referens anyagok és módszerek (elsődleges, másodlagos),
 - = normálérték, referensérték fogalma,
 - = referens értéktartomány, diagnosztikai érzékenység és specificitás diagnosztikai hatékonyság,
 - = a laboratóriumi vizsgálatok dokumentációja,
 - = a modern laboratórium eszközei,
 - = laboratóriumi kitek, standardok, gyorsteszt;
 - laboratóriumi mérőmódszerek:
 - = matematikai műveletek (hármasszabály, hatványozás, gyökvonás, logaritmus),
 - = alapvető számítások (oldatok hígítási szabályai, nagy sűrűségű oldatok esetében: m/m, vol/m, vol/vol),
 - = SI-egységek, eredmények megadása,
 - = az adatok statisztikai értékelése (median, átlag, szórás, szignifikáns különbség fogalma, torzítás),
 - = lineáris regresszió jelentősége;
 - fizikai állandók mérése, fizikai mérések alkalmazása:
 - = viszkozimetria, ozmometria, törésmutató mérés, optikai forgatás mérés, abszorbancia, turbiditás mérés, nefelometria, fluorometria, poláros fény, polarizált fluorometria, késleltetett fluorometria, (láng)emissziós mérések;

- fotometria:
 - = BLB törvény, transzmittancia-abszorbancia összefüggés, moláris, lineáris (dekadikus) abszorbancia, moláris elnyelési együttható (epszilon),
 - = a mérés zavaró jelenségei (turbiditás, törésmutató-változás, fluoreszcencia),
 - = reagens és vak minta szerepe, végpontmérések, reakciósebességi mérések,
 - = fotometriában használt standardok,
 - = laboratóriumi automaták működési elve;
- anyagválasztás módszerei:
 - = kromatográfiás mérések (egy és kétdimenziós rétegekromatográfia, ioncserés kromatográfia, gélkromatográfia),
 - = Rf érték számítás,
 - = nagy nyomású kromatográfia (HPLC) működésének elve,
 - = plazmalipidek rétegekromatográfiás szétválasztásának elve,
 - = gyári, kész kromatográfiás oszlopok felhasználása,
 - = kromatogramok értékelése elució és denzitometriás úton,
 - = elektroforézis elve,
 - = elektroforézis kombinálása más módszerekkel,
 - = alacsony fehérjekoncentrációjú anyagok előkészítése elektroforézishez (ultraszűrés, dialízis);
- elektrokémiai mérés technika:
 - = elektrodpotenciál, Nernst egyenlet,
 - = elektromos vezetés, ellenállás, a pH fogalma és mérése,
 - = elektrokémiai mérési módszerek: konduktometria, coulometria, voltametria, amperometria, potenciometria,
 - = vérgázok és a sav-bázis egyensúly vizsgálata;
- enzimanalitikai mérések:
 - = enzimek fogalma és felosztása,
 - = izoenzimek, makroenzimek fogalma,
 - = enzimológiai alapfogalmak, KM érték,
 - = enzimkinetika (reakció sebességi mérések, végpont mérések),
 - = enzimaktivitás mérése, előfázis szerepe,
 - = enzimaktivitás mérés kontrollja, standardizálási lehetőségei,
 - = manuális és automata mérés technikák összevetése,
 - = az enzimek kórélettani és diagnosztikai jelentősége,
 - = enzimkatalizált reakciók alkalmazása, szubsztrát koncentrációk, anyagcsere termékek meghatározása.
- b) Immunológia és immunkémiai analitika
 - általános immunológiai alapismeretek:
 - = az immunrendszer sejt és szolubilis komponensei,
 - = immunkompetens sejtek differenciálódása,
 - = immunválasz szakaszai,
 - = a „T” és „B” sejtmarkerek klinikai diagnosztikai jelentősége,
 - = az immunglobulinok szintézise, szerkezete, osztályai, funkciói,
 - = transzplantációs antigenek;
 - immunológiai alapreakciók:
 - = anafilaxiás típusú,
 - = citotoxikus típusú,
 - = arthus típusú,
 - = szérumbetegség,
 - = késői típusú;
 - autoimmunitas fogalma, néhány szervspecifikus és nem szervspecifikus autoimmun betegség;
 - a komplementrendszer komponensei, jelentősége az antigén eliminációban, a komplement aktiváció útjai;
 - AIDS diagnosztika;
 - gyulladás formái, sejtreakciók, mediátorai;
 - transzplantáció laboratóriumi diagnosztikája;
 - immunkémiai analitikai ismeretek:
 - = radioaktív immunkémiai eljárások (RIA) elve, mérés technikája és alkalmazási területe,
 - = enzim-immuno-assay (EIA, ELISA) elve és mérés technikája,
 - = fluoro-immuno-assay (FIA) elve és mérés technikája,
 - = lumino-immuno-assay (LIA) elve és mérés technikája.
- c) Klinikai biokémia- és a szervrendszerek laboratóriumi vizsgálata
 - endokrinológia:
 - = az endokrin szervek – hormonok – szerepe az anyagcsere folyamatok regulációjában,
 - = a hormonhatás mechanizmusai,
 - = hipofízis-hypothalamus hormonok,
 - = a pajzsmirigy működés élettana, kórélettana és vizsgáló módszerei,
 - = női és férfi ivarmirigyek működése és szabályozása,
 - = terhességi reakciók,
 - = mellékpajzsmirigy és a kalcitriol szerepe a kalcium homeosztázis szabályozásában,
 - = a mellékvesekéreg- és mellékvesevelőállomány hormonjai, élettani és kórélettani szerepük,
 - = a pankréász hormonjai;
 - az anyagcsere és betegségei:
 - = szénhidrát anyagcsere (terhelések, profilok, fruktózamin, HgbA 1c standardizálásuk),
 - = diabetes,
 - = fehérje anyagcsere vizsgálata albumin, szérumfehérje, elektroforézis és értékelése, speciális fehérje meghatározások, immunglobulinok, komplement faktorok, tumor markerek),
 - = karbamid, kreatinin (kreatin), urát meghatározás,
 - = zsírsanyagcsere vizsgálata (koleszterin, triglicerid frakció, lipoprotein elektroforézis),
 - = pigmentek vizsgálata (bilirubin és származékai),

- = anorganikus komponensek, nyomelemek vizsgálata (szérum vas, réz meghatározás),
- = nukleinsav anyagcsere,
- = köszvény vizsgálata,
- = genetikai vizsgálómódszerek,
- = géntechnika: hibridizáció, blotting technikák, polimeráz láncreakció (PCR) és alkalmazási lehetőségeik,
- = veleszületett anyagcserezavarok vizsgálatának elvei,
- = citogenetika,
- = só- és vízháztartás vizsgálata;
- szervrendszerek laboratóriumi vizsgálata:
 - = szervek, szervrendszerek működésének laboratóriumi diagnosztikai lehetőségei,
 - = az egyes szervrendszerek (máj, szív és keringési rendszer, vese, gyomor és béltraktus, pancreas, központi idegrendszer panell vizsgálatai),
 - = az egyes betegségekre jellemző laboratóriumi eredmények értékelése,
 - = kongruencia, inkongruencia, a beteg állapota, betegsége és a laboratóriumi eredmények közötti összefüggés,
 - = vázizomzat és a kötőszövet megbetegedéseinek vizsgálata,
 - = a laboratóriumi paraméterek betegen-egyénen belüli változásai;
- preanalitika:
 - = a vérvételi előzmények, időpontok, kor és nem szerinti összefüggésében,
 - = a testhelyzet és a pangatás szerepe,
 - = vérvételi módok, alvadás, glikolízis gátlás, fibrinolízis gátlás szerepe,
 - = a levett vizsgálati anyag kezelése, tárolhatósága;
- toxikológia alapfogalma, a legfontosabb toxikológiai vizsgálatok, vizsgálati módszerek, a mérgek kimutatása, drogok meghatározása;
 - a felezési idő fogalma;
 - a gyógyszerek hatásmechanizmusa;
 - gyógyszer szint monitorozásnál használt módszerek;
 - anti-epileptikumok meghatározása, digitális származékok meghatározása, antibiotikumok meghatározása;
 - gyógyszerek hatása a kémiai reakciókra és egyéb laboratóriumi vizsgálati eredményekre;
 - munkajogi, munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi biztonságtechnikai ismeretek, higiénés, munka- és tűzvédelmi rendszabályok.
- d) Hematológia, véralvadási vizsgálatok
 - általános hematológia,
 - a vasanyagcsere és laboratóriumi vizsgálata,
 - a hemoglobin szintézise és funkciója,
 - a vér alakos elemei és azok legfontosabb feladatai,
 - a vér alakos elemeinek fejlődése,
 - eritropoézis sejtjeinek képződése, fejlődési alakjai, funkciói,

- az eritropoézis zavarai,
- mielopoézis sejtjeinek képződése, fejlődési alakjai, funkciói,
- mielopoézis zavarai,
- a limfoidrendszer differenciálódása és működése, megbetegedései,
- a minőségi vérkép jelentősége és alapvető értékelése,
- a leukociták speciális vizsgálata,
- hematológiai automaták típusai, működési elvük,
- flow citometria elve és alkalmazása,
- a vércsoport-rendszerek,
- a véralvadás élettana és kórtana,
- a primér hemosztázis vizsgálata,
- alvadási vizsgálatok, defektusok,
- a fibrinogén, fibrinolízis vizsgálata,
- antikoaguláns kezelés ellenőrzése,
- koagulométerek típusai, működési elvük; automatizálás.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó verbális kommunikatív, kombinatív és integráló képességeit méri a bizottság.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó az egyes vizsgarészekben elért teljesítménye alapján szakmai gyakorlatból és szakmai elméletből kap osztályzatot.

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A gyakorlati vizsga osztályzatát a megelőző vizsgafeladat(ok)ra és a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladat(ok)ra kapott érdemjegyek alapján kell megállapítani, és jegyzőkönyvben rögzíteni.

Megfigyelési és értékelési szempontok:

- munkaszervezés,
- tevékenység kivitelezése,
- ismeretek alkalmazása,
- munkacsoportban való munkavégzés képessége,
- dokumentációs tevékenység,
- a munkaeszközök megválasztása, előkészítésük módja és szakszerű használatuk,
- megjelenés, viselkedés.

Elégtelen a vizsgázó gyakorlati osztályzata, ha

- a követelményeknek csak nagy hiányosságokkal képes eleget tenni,

- elméleti ismereteit a gyakorlatban nem képes alkalmazni,

- önálló tevékenységre nem képes,
- vizsgafeladatát irányítás mellett sem képes szakszerűen kivitelezni,

- a munkavédelmi szabályokat nem tartja be.

Bármely gyakorlati vizsgafeladat elégtelen osztályzata esetén a gyakorlati vizsga végső osztályzata elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és a szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

Az írásbeli és a szóbeli vizsga átlageredményét az írásbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

Eredménytelennek kell tekinteni a szakmai elméleti vizsgát, ha a jelölt bármelyik elméleti vizsgarészből elégtelen osztályzatot kap.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivaló

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

* * *

8. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKASSZISZTENS (EMÉSZTŐSZERVI ENDOSZKÓPOS SZAKASSZISZTENS) SZAKKÉPESÍTÉS SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

1. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés OKJ-ben szereplő azonosító száma: 54 5018 01

2. A szakképesítés megnevezése: Egészségügyi szakasszisztens (emésztőszervi endoszkópos szakasszisztens)

3. Hozzárendelt FEOR száma: 3232

4. A szakképzési évfolyamok száma: –

II/A. A képzés megkezdésének feltételei

1. Iskolai előképzettség: érettségi

2. Szakmai előképzettség

- Felnőtt szakápolói, vagy
- Általános betegápolói 1979 előtt, vagy
- Ápoló szakképesítés (OKJ azonosító száma: 54 5012 01) 1997-től, vagy
- Gyermekeápolói, vagy
- Csecsemő- és gyermekeápolói 1998-tól (OKJ azonosító száma: 54 5012 02)

3. Előírt szakmai gyakorlat

- Főfoglalkozásban eltöltött egy év, vagy részfoglalkozásban 2 év gyakorlat igazolása.

4. Szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

II/B. A szakképzés egyéb adatai

1. A szakmai alapképzés időtartama: –

2. Szintvizsga: –

3. A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb foglalkozás, tevékenység

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3232	Szakasszisztens (orvosi)

4. A szakképesítéssel rokon szakképesítések

A szakképesítéssel rokon szakképesítések		
OKJ azonosító száma	FEOR száma	megnevezése
54 5018 01	3232	Egészségügyi szakasszisztens: – általános és vasculáris ultrahangdiagnosztikai szakasszisztens – elektronmikroszkópos szakasszisztens – műtős szakasszisztens – röntgen-műtős szakasszisztens – szülészet-nőgyógyászat ultrahangdiagnosztikai szakasszisztens

5. A munkaterület rövid, jellemző leírása

Tevékenységi körében az emésztőszervi endoszkópos szakasszisztens kórházak, klinikák és rendelőintézetek gasztroenterológiai laboratóriumában, valamint gasztroenterológiai profilú magánorvosi rendelőekben az alábbi feladatokat végzi:

- előkészíti az endoszkópos vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz a megfelelő eszközöket és azok tartozékait, a kiegészítő műszereket, textíliákat, eldobható anyagokat és az adminisztrációhoz szükséges kellékeket,
- ellenőrzi a napi munka megkezdése előtt az eszközök működőképességét,
- előkészíti a beteget az adott vizsgálatra,
- közreműködik az endoszkópos vizsgálatoknál és beavatkozásoknál,
- tisztítja, fertőtleníti a vizsgálatok befejezése után a műszereket és az anyagokat, azokat előkészíti sterilizésre,
- karbantartja az eszközöket,

- szakszerűen fixálja és továbbítja az eltávolított anyagokat szövettani vizsgálat elvégzésére,
- elvégzi az adminisztrációt és dokumentációt (beleértve, ha szükséges, az elektronikus számítógépes adatrögzítést is),
- irányítja a takarítási munkákat,
- részt vesz az emésztőszervi endoszkópos szakasszisztens jelöltek felkészítésében,
- rendszeresen részt vesz továbbképző programokon.

III. A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzési idő, elméleti és gyakorlati idő aránya

A képzés tananyagának a teljesítése, érdemjeggyel (köztes vizsgával) történő lezárása, melynek összes óraszám:

Összes óraszám: 600 óra

Kontaktelméleti órák száma	160
Gyakorlati órák száma	440
Összes óraszám	600

Az elmélet és a gyakorlat aránya: 30% elmélet
70% gyakorlat

Az emésztőszervi endoszkópos szakasszisztens gyakorlati:

A gyakorlóhely megnevezése	Óraszám
Endoszkópos laboratórium	440
Összesen	440

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás során előforduló legfontosabb feladatscsoportok, feladatok és az azokhoz szorosan tartozó szakmai követelmények:

Endoszkópos vizsgálatokhoz és operatív beavatkozásokhoz előkészítés.

Endoszkópos vizsgálatok során és operatív beavatkozásokban

- asszisztálás (közreműködés),
- vizsgálatok utáni teendők ellátása,
- elsősegélynyújtás, életmentő beavatkozásoknál aktív részvétel,
- kommunikációs, információs dokumentációs feladatok ellátása.

Az emésztőszervi endoszkópos szakasszisztens:

- ismerje az endoszkópos vizsgálatok és operatív beavatkozások menetét, indikációit, kontraindikációit és a kialakulható szövődmények elhárítási módjait,
- munkájában hatékonyan alkalmazza a kommunikációs technikákat,

- végezze a gyakorlati tevékenységeket maximális biztonsággal az asepsis és antisepsis, a munkavédelmi, érintésvédelmi szabályok, valamint a szakmai és etikai normák betartásával.

Ennek értelmében legyen képes önállóan elvégezni az alábbi feladatokat:

- előkészíteni endoszkópos vizsgálatokhoz és operatív beavatkozásokhoz

- a) a beteget megnyugtatni,
 - = a betegről rövid anamnézist felvenni,
 - = a beteget tájékoztatni a vizsgálat menetéről,
 - = a beteget vizsgálat előtt és vizsgálat alatt pszichésen támogatni,
 - = az orvos által elrendelt premedikációt – a garatérzéstelenítést – elvégezni és a nyugtató gyógyszereket előkészíteni és beadni,
 - = előkészíteni a szükséges egyéb gyógyszereket,
 - = a beteget vizsgáló asztalon elhelyezni;

- b) a szükséges eszközt és tartozékait

- = endoszkóp,
- = fényforrás,
- = fényforrás processzor,
- = csatlakozó kábel,
- = kiegészítő műszerek,
- = egyéb anyagokat: fogvédő, textília;

- c) a műtéti sterilitást igénylő beavatkozásokhoz a fent leírtakon túl az alábbiakat:

- = dezinficiáló oldat a beteg bőrének fertőtlenítéséhez,
- = steril műtőkabát, izoláló anyagok, cérna és gumi-kesztyűk, gömbtörlők, kis szegett lapok, kézi műszerek, endoprotézisek, draineik;

- d) a szükséges gyógyszereket

- = érzéstelenítésre és vérzéscsillapításra alkalmas szereket,
- = kontraszt anyagokat,
- = antibiotikumokat,
- = infúziós oldatokat;
- = ellenőrizni az eszközök működőképességét;

- szakszerűen bemosakodni, beöltözni, steril műtőkabátot felvenni;

- izolálni a műszerelő asztalt és a beteget;

- asszisztálni vizsgálatoknál és operatív beavatkozásoknál, ezek:

- = özofagoszkópia,
- = gasztroszkópia,
- = panendoszkópia,
- = duodenoszkópia,
- = endoszkópos-retrograd-cholangio-pankreatografia,
- = enteroszkópia,
- = colonoszkópia,
- = rektoszkópia,
- = rekto-, szigmoidoszkópia,
- = anoszkópia,
- = laparoszkópia,
- = biopszia minden formája (beleértve a májbiopsziát is),
- = polypektomia,

- = endoszkópos sphincterotomia,
- = kőextrakció,
- = kötörés,
- = drainezési eljárások;
- ellátni a vizsgálatok és operatív beavatkozások utáni feladatokat:
 - = az eltávolított anyagokat fixálni, majd továbbítani szövettani vizsgálatra,
 - = az endoszkópokat és tartozékait, kézi műszereket fertőtleníteni,
 - = az endoszkópokat kémiai úton sterilizálni,
 - = az operatív beavatkozásokhoz szükséges anyagokat és eszközöket előkészíteni gázsterilizálóban, illetve autoklávban történő sterilizáláshoz;
- közreműködni az elsősegélynyújtás és az életmentés során;
 - közreműködni a táplálkozási tanácsadásban,
 - elvégezni az adminisztrációt, dokumentációt hagyományos módon, illetve elektronikus (számítógépes) adatrögzítéssel,
 - a veszélyes hulladékokat szakszerűen kezelni, gyűjteni,
 - szakmai etikai, jogi szabályokat betartani.

V. A szakmai vizsgával kapcsolatos követelmények

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei

- Szakmai előképzettséget igazoló okiratok.
- A szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeiben szereplő tananyag teljesítése, 2–5-ig terjedő érdemjeggyel történő lezárása.
- A szakmai vizsga megkezdéséig az alább felsorolt vizsgálatoknál, beavatkozásoknál asszisztensi feladatok elvégzése, aminek teljesítését a jelölt a felkészítővel köteles igazoltatni:
 - = 50 panendoszkópia,
 - = 20 ERCP,
 - = 10 EST,
 - = 30 kolonoszkópia,
 - = 2 laparoszkópia,
 - = 5 májbiopsia,
 - = 10 polypektomia.

Két évnél régebbi gyakorlati igazolás nem tekinthető érvényesnek.

- A köztes vizsga eredményes teljesítésének igazolása. A köztes vizsga gyakorlati vizsga formájában történik az alábbi tantárgy követelmény és tananyagtartalmából:
 - = elsősegélynyújtás.

A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló, többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 34. § (2) bekezdése értelmében a köztes vizsga részeit és feladatait a szakképzést folytató intézmény vezetője határozza meg. A hivatkozott rendelet 34. § (3) bekezdése értelmében a köztes vizsga érdemjegye egyben az adott képzési időszakot lezáró osztályzatba beszámít.

2. A szakmai vizsga részei

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsgarészen a vizsgázó tudását (kognitív ismereteit), a szóbeli vizsgarészen integrált ismereteit, míg a gyakorlati vizsgarészen képességeit, elsajátított kompetenciáit méri a vizsgabizottság.

2.1. Írásbeli vizsgarész

Az írásbeli vizsga tételeit az egészségügyi miniszter határozza meg.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázók nyílt és zártrendszerű feladatlapot oldanak meg, melynek az értékelését az Egészségügyi Minisztérium által kiadott egységes megoldó kulcs alapján kell végezni. Az írásbeli vizsga feladatai felölelik a teljes tananyagot, a IV. pontban meghatározott követelményeket. A feladatok megoldására 180 perc áll a vizsgázók rendelkezésére.

2.2. Gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgafeladatokat a szakmai vizsgát szervező intézmény állítja össze a szakmai és vizsgáztatási követelmények alapján, és a szakmai vizsga elnöke hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsga munkafeladatait a szakmai vizsgát szervező intézmény dolgozza ki az IV. pont „A szakképzés szakmai követelményei”-ben meghatározottak alapján.

A gyakorlati vizsga helye független a vizsgázó saját munkahelyétől, helyét a szakmai vizsgát szervező intézet jelöli ki.

A gyakorlati vizsga két részből áll:

a) 10 napig tartó értékelt szakmai feladat elvégzése (megelőző vizsgafeladat).

A vizsgázónak számot kell adnia arról, hogy a szakmai követelményeknek a gyakorlatban megfelelt-e.

A vizsgázó vizsgafeladatait egy szakorvos és egy szakdolgozó megfigyelése mellett végzi.

A megelőző vizsgafeladatot a gyakorlati felkészülés terhére kell megszervezni.

b) A vizsgabizottság előtti vizsga

A vizsgázó egy gastroenterológiai vizsgálatnál vagy beavatkozásnál asszisztál, az asszisztálás megkezdése előtt ismerteti a feladatot.

2.3. Szóbeli vizsgarész

A szóbeli tételsor a miniszter által meghatározott tantárgyak tételei, amelyet a kiadott tételsor összesítő tartalmaz. A vizsgázóknak a kérdések megválaszolására maximálisan 15 perc áll a rendelkezésére.

2.3.1. A szóbeli vizsga tantárgyai

- Emésztőrendszer funkcionális anatómiája
- Endoszkópia elmélete és gyakorlata

2.3.2. A szóbeli vizsga tantárgyainak témakörei

A szóbeli vizsga során a vizsgázónak az alábbi témakörökből kell kérdéseket megválaszolni:

- a) Emésztőrendszer részletes funkcionális anatómiája
- b) Endoszkópia elmélete és gyakorlata:
 - az endoszkópia mint diagnosztikus és terápiás eljárás kialakulásának története; a nem emésztőszervi endoszkópok áttekintése,
 - az endoszkópok működőképességének fizikai alapelvei,
 - endoszkóp típusok (merev, félmerev, száloptikás videoendoszkópok),
 - az endoszkópok és kiegészítő műszereik, eszközeik,
 - műszerek tárolása, karbantartása; meghibásodásuk okai és ezek megelőzései; műszerhibák korai felismerése,
 - endoszkópia higiénije,
 - özofago-gasztroszkópia; célzott biopsia, citológiai mintavétel; polypektómia,
 - duodeno-jejunoszkópia,
 - endoszkópos retrograd kolangiográfia, pankreatográfia,
 - endoszkópos papillotomia; köeltávolítás az epeutakból,
 - epeúti drainage-ok,
 - vékonybél biopszia,
 - anoszkópia, rektoszkópia, colonoszkópia, ileoszkópia; célzott biopsia; polypektómia,
 - a tápcsatorna vérzéseinek endoszkópos diagnosztikája és terápiája,
 - laparoszkópia; vak májbiopszia; endoszkópos ultrasonográfia (endoszonográfia),
 - lehetséges szövödmények és elhárításuk,
 - adatfelvétel, adattárolás,
 - számítástechnika az endoszkópiában.

3. A szakmai vizsga értékelése

A vizsgázó teljesítményének értékelése:

Az írásbeli vizsga értékelését a központi feladatlaphoz kiadott útmutató szerint kell elvégezni és egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A gyakorlati vizsga osztályzatát a megelőző vizsgafeladatokra és a vizsgabizottság előtt végrehajtott feladatra kapott osztályzatok alapján kell megállapítani, és jegyzőkönyvben rögzíteni.

Megfigyelési szempontok:

- munkaszervezés,
- tevékenység kivitelezése,
- ismeretek alkalmazása,
- team-ben való munkavégzés képessége,
- a kommunikációs tevékenység hatékonysága,
- dokumentációs tevékenység végzése,
- munkaeszközök előkészítése és szakszerű használatuk,
- megjelenés, viselkedés.

Értékelési szempontok:

- Elégtelen a vizsgázó gyakorlati vizsgája, ha
 - elméleti ismereteit a gyakorlatban nem képes alkalmazni,
 - feladatait irányítás mellett sem képes szakszerűen ellátni,
 - munkájában az asepsis, antisepsis szabályait nem tartja be.

Ha bármely gyakorlati vizsgarész érdemjegye elégtelen, a gyakorlati vizsga végső osztályzata is elégtelen.

A szóbeli vizsgát egyetlen (1–5-ig terjedő) osztályzattal kell minősíteni.

A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli vizsga eredményének alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

- az írásbeli és szóbeli vizsga átlageredményét az írásbeli vizsga eredménye felé kerekítve kell megállapítani.

4. Vizsgarészek, tantárgyak alóli felmentés feltételei

Felmentés a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló többször módosított 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján adható.

VI. Egyéb tudnivaló

Az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosító intézményekről szóló 13/2005. (IV. 21.) EüM rendeletben közzétett intézmények jogosultak a szakmai vizsga szervezésére.

Az egészségügyi miniszter, valamint a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

55/2005. (XI. 23.) EüM–FVM együttes rendelete

a növényekben, a növényi termékekben és a felületükön megengedhető növényvédőszer-maradék mértékéről szóló 5/2002. (II. 22.) EüM–FVM együttes rendelet módosításáról

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. §-ának (10) bekezdésében, valamint a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 65. §-ának (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

1. §

A növényekben, a növényi termékekben és a felületükön megengedhető növényvédőszer-maradék mértékéről szóló 5/2002. (II. 22.) EüM–FVM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 2/A. §-sal egészül ki:

„2/A. § (1) A mintavételt végző növény- és talajvédelmi szolgálat a laboratóriumi vizsgálat eredményeit közzéteszi.

(2) A vizsgálati eredményeket havonta, a laboratóriumi vizsgálati bizonyítvány kiállítását követő hónap utolsó napjáig a mintavétel helye szerint illetékes, belföldi rendeltetési helyre szánt behozatali küldemény esetén a rendeltetési hely szerint illetékes polgármesteri hivatal hirdetőtábláján kell közzétenni.

(3) A növény- és talajvédelmi szolgálat a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján történő közzététel mellett más módon is intézkedhet a vizsgálati eredmények közzétételéről.”

2. §

Az R. 3. §-a (4) bekezdésének *b)* és *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:*

„*b)* a Tanács 86/362/EGK irányelve (1986. július 24.) a gabonafélékben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról, valamint az azt módosító, illetve kiegészítő 88/298/EGK, 93/57/EGK, 94/29/EK, 95/39/EK, 96/33/EK, 97/41/EK tanácsi irányelvek és 97/71/EK, 98/82/EK, 2000/42/EK, 2000/48/EK, 2000/58/EK, 2000/81/EK, 2000/82/EK, 2001/39/EK, 2001/48/EK, 2001/57/EK, 2002/23/EK, 2002/42/EK, 2002/66/EK, 2002/71/EK, 2002/76/EK, 2002/79/EK, 2002/97/EK, 2003/60/EK, 2003/62/EK, 2003/113/EK, 2003/118/EK, 2004/2/EK, 2004/61/EK, 2005/37/EK, 2005/46/EK bizottsági irányelvek,

c) a Tanács 90/642/EGK irányelve (1990. november 27.) egyes növényi eredetű termékekben – többek között a gyümölcsökben és zöldségekben –, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról, valamint az azt módosító és kiegészítő 93/58/EGK, 94/30/EK, 95/38/EK tanácsi irányelvek, 97/71/EK, 2000/24/EK, 2000/42/EK, 2000/48/EK, 2000/57/EK, 2000/58/EK, 2000/81/EK, 2001/35/EK, 2001/39/EK, 2001/48/EK, 2001/57/EK, 2002/5/EK, 2002/23/EK, 2002/42/EK, 2002/66/EK, 2002/71/EK, 2002/76/EK, 2002/79/EK, 2002/97/EK, 2002/100/EK, 2003/60/EK, 2003/62/EK, 2003/69/EK, 2003/113/EK, 2003/118/EK, 2004/2/EK, 2004/59/EK, 2004/61/EK, 2004/95/EK, 2004/115/EK, 2005/37/EK, 2005/46/EK bizottsági irányelvek.”

3. §

Az R. 1. számú melléklete e rendelet *melléklete* szerint módosul.

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E rendelet

a) 1. §-a 2006. január 1-jén,

b) mellékletének 2–8. pontja 2006. december 4-én,

c) mellékletének 1. pontja 2007. január 10-én lép hatályba.

5. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Bizottság 2005/37/EK irányelve (2005. június 3.) a 86/362/EGK és 90/642/EGK tanácsi irányelveknek a gabonafélékben és egyes növényi eredetű termékekben – többek között a gyümölcsökben és zöldségekben –, illetve azok felületén található egyes növényvédőszer-maradványok megengedett legmagasabb mértékének tekintetében történő módosításáról,

b) a Bizottság 2005/46/EK irányelve (2005. július 8.) a 86/362/EGK, a 86/363/EGK és 90/642/EGK tanácsi irányelvek mellékleteinek az amitráz maximális szermaradványértéke tekintetében történő módosításáról.

Dr. Rácz Jenő s. k.,
egészségügyi miniszter

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Melléklet

az 55/2005. (XI. 23.) EüM–FVM együttes rendelethez

1. Az R. 1. számú mellékletének amitráz hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szövegrész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„amitráz ⁽⁴⁾	almatermésűek	*0,05	KH
	csonthéjasok	*0,05	KH
	szőlő (bor, csemege)	*0,05	KH
	bogyós gyümölcsűek	*0,05	KH
	dió, mandula, mogyoró, gesztenye	*0,05	KH
	kókuszdió, pekándió, makadám dió, pisztácia, kesudió	0,05	KH
	citromfélék	0,05	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,05	KH
	paprika, paradicsom, padlizsán	*0,05	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	kabakosok	*0,05	KH
	hüvelyes zöldségek (friss)	*0,05	KH
	száraz hüvelyes zöldségek	*0,05	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,05	KH
	hagymafélék	*0,05	KH
	káposztafélék	*0,05	KH
	leveles zöldségek	*0,05	KH
	szárúért termesztett zöldségek	*0,05	KH
	csemegekukorica	*0,05	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,05	KH
	gabonafélék	*0,05	KH
	rizs	*0,05	KH
	cukorrépa	**0,05	
	burgonya	*0,05	KH
	gyapotmag	*1	
	olajos magvúak (kivéve földimo- gyoró, kakaóbab, nyerskáv, szeszám- mag, gyapotmag)	*0,05	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskáv, szeszámmag	0,05	KH
	komló (szárított)	*0,1	KH
	tea (szárított)	0,1	KH"

2. Az R. 1. számú mellékletének fenamidon hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szöveg-rész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„fenamidon	almatermésűek	*0,02	KH
	csonthéjasok	*0,02	KH
	szőlő (bor, csemege)	0,5	
	bogyós gyümölcsűek	*0,02	KH
	dió, mandula, mogyoró, gesztenye	*0,02	KH
	kókuszdió, makadám dió, pisztácia, kesu- dió, pekándió	0,02	KH
	citromfélék	0,02	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,02	KH
	paradicsom	*0,5	

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	egyéb solanacea (kivéve burgonya, paradicsom)	*0,02	KH
	sárgadinnye	*0,1	
	kabakosok (kivéve sárgadinnye)	*0,02	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,02	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,02	KH
	hagymafélék	*0,02	KH
	káposztafélék	*0,02	KH
	fejessaláta, endívia, galambbegy saláta, zsázsa	*2	
	leveles zöldségek (kivéve fejessaláta, endívia, galambbegy saláta, zsázsa)	*0,02	KH
	szárúért termesztett zöldségek	*0,02	KH
	csemegekukorica	*0,02	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,02	KH
	gabonafélék	*0,02	KH
	rizs	*0,02	KH
	burgonya	0,02	KH
	olajos magvúak (kivéve földimogyo- ró, kakaóbab, nyers- káv, szeszámmag)	*0,05	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskáv, szeszámmag	0,05	KH
	komló (szárított)	*0,05	KH
	tea (szárított)	0,05	KH"

3. Az R. 1. számú mellékletének izoxaflutol hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szöveg-rész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„izoxaflutol ⁽⁶⁴⁾	almatermésűek	*0,05	KH
	csonthéjasok	*0,05	KH
	szőlő (bor, csemege)	*0,05	KH
	bogyós gyümölcsűek	*0,05	KH
	dió, mandula, mogyo- ró, gesztenye	*0,05	KH
	kókuszdió, makadám dió, pisztácia, kesu- dió, pekándió	0,05	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	citromfélék	0,05	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,05	KH
	paprika, paradicsom, padlizsán	*0,05	KH
	kabakosok	*0,05	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,05	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,05	KH
	hagymafélék	*0,05	KH
	káposztafélék	*0,05	KH
	leveles zöldségek	*0,05	KH
	szárukért termesztett zöldségek	*0,05	KH
	csemegekukorica	*0,05	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,05	KH
	kukorica (áru)	0,05	KH
	gabonafélék (kivéve kukorica)	*0,05	KH
	rizs	*0,05	KH
	burgonya	*0,05	KH
	mákszem	0,1	KH
	olajos magvúak (kivéve mákszem, földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám) (mag)	*0,1	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám) (mag)	0,1	KH
	komló (szárított)	*0,1	KH
	tea (szárított)	0,1	KH
	kukorica (siló, takarmány)	***0,1	
	kukorica (szár és levél)	***1”	

4. Az R. 1. számú mellékletének karfentrazon-etil hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szövegrész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„karfentrazon-etil” ⁽⁶⁵⁾	almatermésűek	*0,01	KH
	csonthéjasok	*0,01	KH
	szőlő (bor, csemege)	*0,01	KH
	bogyós gyümölcsűek	*0,01	KH
	dió, mandula, mogyoró, gesztenye	*0,01	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	kókuszdió, pekándió, makadám dió, pisztácia, kesudió	0,01	KH
	citromfélék	0,01	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,01	KH
	paprika, paradicsom, padlizsán	*0,01	KH
	kabakosok	*0,01	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,01	KH
	gyökér és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,01	KH
	vöröshagyma	0,01	KH
	hagymafélék (kivéve vöröshagyma)	*0,01	KH
	káposztafélék	*0,01	KH
	leveles zöldségek	*0,01	KH
	szárukért termesztett zöldségek	*0,01	KH
	csemegekukorica	*0,01	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,01	KH
	fénymag	0,05	KH
	búza (szem), árpa (szem), zab (szem)	0,05	KH
	gabonafélék [kivéve fénymag, búza-, árpa-, zab- (szem)]	*0,05	KH
	rizs	*0,05	KH
	burgonya	*0,01	KH
	olajos magvúak (kivéve földimogyoró, kakaóbab, nyerskávét, szezám) (mag)	*0,02	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám) (mag)	0,02	KH
	komló (szárított)	*0,02	KH
	tea (szárított)	0,02	KH”

5. Az R. 1. számú mellékletének maleinsav-hidrazid hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szövegrész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„maleinsav-hidrazid	almatermésűek	*0,2	KH
	csonthéjasok	*0,2	KH
	szőlő (bor, csemege)	*0,2	KH
	bogyós gyümölcsűek	*0,2	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	dió, mandula, mogyo- ró, gesztenye	*0,2	KH
	kókuszdió, pekándió, makadám dió, pisz- tácia, kesudió	0,2	KH
	citromfélék	0,2	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,2	KH
	paprika, paradicsom, padlizsán	*0,2	KH
	kabakosok	*0,2	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,2	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,2	KH
	fokhagyma, mogyo- róhagyma	*15	
	vöröshagyma	15	
	egyéb hagymafélék	*0,2	KH
	káposztafélék	*0,2	KH
	leveles zöldségek	*0,2	KH
	szárúért termesztett zöldségek	*0,2	KH
	csemegekukorica	*0,2	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,2	KH
	gabonafélék	*0,2	KH
	rizs	*0,2	KH
	burgonya	*50	
	olajos magvúak (kivéve földimogyo- ró, kakaóbab, nyers- kávét, szezám-mag)	*0,5	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám-mag	0,5	KH
	komló (szárított)	*0,5	KH
	tea (szárított)	0,5	KH
	zöld dohánylevél	***20	
	dohánylevél, száraz	***80	

6. Az R. 1. számú mellékletének mekoprop (mekoprop-P) hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szövegrész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„mekoprop (mekoprop-P) ⁽⁶⁶⁾	almatermésűek	*0,05	KH
	csontthéjasok	*0,05	KH
	szőlő (bor, csemege)	*0,05	KH
	bogyós gyümölcsűek	*0,05	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	dió, mandula, mogyo- ró, gesztenye	*0,05	KH
	kókuszdió, pekándió, makadám dió, pisz- tácia, kesudió	0,05	KH
	citromfélék	0,05	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,05	KH
	paprika, paradicsom, padlizsán	*0,05	KH
	kabakosok	*0,05	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,05	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,05	KH
	hagymafélék	*0,05	KH
	káposztafélék	*0,05	KH
	leveles zöldségek	*0,05	KH
	szárúért termesztett zöldségek	*0,05	KH
	csemegekukorica	*0,05	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,05	KH
	kalászosok (szem)	0,05	KH
	gabonafélék [kivéve kalászosok (szem)]	*0,05	KH
	rizs	*0,05	KH
	burgonya	*0,05	KH
	olajos magvúak (kivéve földimogyo- ró, kakaóbab, nyers- kávét, szezám-mag)	*0,05	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám-mag	0,05	KH
	komló (szárított)	*0,1	KH
	tea (szárított)	0,1	KH

7. Az R. 1. számú mellékletének propizamid hatóanyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő szövegrész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„propizamid	almatermésűek	*0,02	KH
	csontthéjasok	*0,02	KH
	szőlő (bor, csemege)	*0,02	KH
	bogyós gyümölcsűek	*0,02	KH
	dió, mandula, mogyo- ró, gesztenye	*0,02	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	kókuszdió, pekándió, makadám dió, pisztá- cia, kesudió	0,02	KH
	citromfélék	0,02	KH
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,02	KH
	paprika, paradicsom, padlizsán	*0,02	KH
	kabakosok	*0,02	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,02	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,02	KH
	hagymafélék	*0,02	KH
	káposztafélék	*0,02	KH
	fejessaláta, endívia, galambbegy saláta, zsázsa	*1	
	spenót, sóska, mán- gold	*0,02	KH
	vízitorma, cikória	*0,02	KH
	petrezselyem-, zeller- levél, metélőhagyma, sáfrány, turbolya	*1	
	szárúért termesztett zöldségfélék	*0,02	KH
	csemegekukorica	*0,02	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,02	KH
	gabonafélék	*0,02	KH
	rizs	*0,02	KH
	burgonya	*0,02	KH
	olajos magvúak (kivéve földimogyo- ró, kakaóbab, nyers- kávét, szezám)mag)	*0,05	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám)mag)	0,05	KH
	komló (szárított)	*0,05	KH
	tea (szárított)	0,05	KH"

8. Az R. 1. számú mellékletének trifloxistrobin ható-
anyaghoz tartozó sorainak szövege helyébe a következő
szövegrész lép:

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
„trifloxistrobin	almatermésűek	0,5	
	cseresznye, meggy, kajsziarack, nektar- in, őszibarack	*1	
	egyéb csonthéjasok	*0,02	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	szőlő (bor, csemege)	5	
	köszméte, ribiszke	*1	
	bogyós gyümölcsűek (kivéve köszméte, ribiszke)	*0,02	KH
	dió, mandula, mogyo- ró, gesztenye	*0,02	KH
	kókuszdió, pekándió, makadám dió, pizs- tácia, kesudió	0,02	KH
	citromfélék	0,3	
	banán	0,05	
	déligyümölcsök (kivéve citromfélék)	0,02	KH
	paradicsom	0,5	
	egyéb solanacea (kivéve burgonya, paradicsom)	*0,02	KH
	uborka	0,2	
	egyéb ehető héjú kabakosok	*0,2	
	sárgadinnye	*0,3	
	egyéb nem ehető héjú kabakosok	*0,02	KH
	hüvelyes zöldségek	*0,02	KH
	gyökér- és gumós zöldségek (kivéve burgonya)	*0,02	KH
	hagymafélék	*0,02	KH
	káposztafélék	*0,02	KH
	leveles zöldségek	*0,02	KH
	szárúért termesztett zöldségek	*0,02	KH
	csemegekukorica	*0,02	KH
	termesztett, vadon termő gombák	*0,02	KH
	árpa (szem)	0,3	
	búza (szem)	0,05	
	rozs (szem), tritikálé (szem)	*0,05	
	egyéb gabonafélék	*0,02	KH
	rizs	*0,02	KH
	cukorrépa	***0,02	
	burgonya	*0,02	KH
	napraforgómag	0,05	KH
	olajos magvúak (kivéve napraforgó- mag, földimogyoró, kakaóbab, nyerskávét, szezám)mag)	*0,05	KH
	földimogyoró, kakaó- bab, nyerskávét, szezám)mag)	0,05	KH

[Hatóanyag]	Kultúra	Határ- érték mg/kg	]
	komló (szárított)	*30	
	tea (szárított)	0,05	KH"

9. Az R. 1. számú mellékletének MAGYARÁZAT része a következő (64)–(66) pontokkal egészül ki:

„(64) izoxaflutol, izoxaflutol + RPA 202248 és RPA 203328 metabolitok együttes mennyisége

RPA 202248-2-ciano-3-ciklopropil-1-(2-metilszulfonil-4- trifluormetilfenil)-propán-1,3-dion

RPA 203328-2-metánszulfonil-4-trifluor-metil-benzoesav

(65) karfentrazon-etil, karfentrazonként meghatározva és karfentrazon-etilben kifejezve

(66) mekoprop, mekoprop + mekoprop-P együttes mennyisége, mekopropban kifejezve”

A gazdasági és közlekedési miniszter 100/2005. (XI. 23.) GKM rendelete

a légiközlekedéssel kapcsolatos hatósági eljárások díjairól szóló 3/2002. (VI. 20.) GKM rendelet módosításáról

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében és a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 3. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

A légiközlekedéssel kapcsolatos hatósági eljárások díjairól szóló 3/2002. (VI. 20.) GKM rendelet melléklete a következő XIII. fejezettel és 420. ponttal egészül ki:

*„XIII. REPÜLŐTÉR IGÉNYBEVÉTELÉRT
FIZETENDŐ DÍJAKRA VONATKOZÓ
SZABÁLYZAT JÓVÁHAGYÁSA
Lt. 41. § (3)*

Az évente 250 000 utas feletti forgalmat bonyolító nemzetközi kereskedelmi repülőtér esetén

420. A repülőtér üzemben tartója által készített, a légi jármű által történő igénybevételért fizetendő díjak meghatározásának részletes szabá-

lyait tartalmazó szabályzat jóváhagyása, illetve e szabályzat módosításának jóváhagyása

300 000”

2. §

Ez a rendelet 2006. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

A pénzügyminiszter 37/2005. (XI. 23.) PM rendelete

a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1991. július 1. előtti rendszere alapján fizetett baleseti kártérítési járadékok emeléséről szóló, módosított 2/1997. (I. 31.) PM rendelet, valamint a gépjármű-szavatossági károk 1971. január 1. előtti rendszere alapján fizetett baleseti kártérítési járadékokról szóló, módosított 12/1998. (III. 27.) PM rendelet módosításáról

A Magyar Köztársaság 1997. évi költségvetéséről szóló 1996. évi CXXIV. törvény 97. §-ának (4) bekezdésében, valamint a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény 89. §-a (2) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1991. július 1. előtti rendszere alapján fizetett baleseti kártérítési járadékok emeléséről szóló 2/1997. (I. 31.) PM rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A gépjárművek kötelező felelősségbiztosítása alapján az 1991. július 1. napja előtt bekövetkezett káreseményekkel kapcsolatban a Magyar Államot terhelő, forintban megállapított baleseti kártérítési járadékok 2006. január 1-jétől a 2005. december 31-én hatályos rendelkezések szerinti összeghez képest 2 százalékkal emelkednek.”

2. §

A gépjármű-szavatossági károk 1971. január 1. előtti rendszere alapján fizetett baleseti kártérítési járadékokról szóló 12/1998. (III. 27.) PM rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § Az 1. §-ban meghatározott járadékok 2006. január 1-jétől a 2005. december 31-én hatályos rendelkezések szerinti összeghez képest 2 százalékkal emelkednek.”

3. §

Ez a rendelet 2006. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a 2006. január hónapra fizetendő baleseti kártérítési járadékokra már alkalmazni kell.

Dr. Veres János s. k.,
pénzügyminiszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

**Az Országgyűlés
85/2005. (XI. 23.) OGY
határozata**

**a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok
tárolójának létesítését előkészítő tevékenység
megkezdéséhez szükséges előzetes,
elvi hozzájárulásról és a paksi atomerőmű
üzemidejének meghosszabbításáról***

Az Országgyűlés az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. §-ának (2) bekezdése alapján előzetes, elvi hozzájárulást ad a Bábaapáti közigazgatási területén, Bábaapáti (Üveghuta) térségében földtanilag már alkalmasnak minősített területen – kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok tárolására alkalmas – radioaktív hulladéktároló létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez.

Az Országgyűlés tudomásul veszi a paksi atomerőmű üzemidejének meghosszabbításáról – mint az ország hosszú távú biztonságos villamosenergia-ellátásához szükséges megoldásról – szóló tájékoztatást.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Podolák György s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szűcs Lajos s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2005. november 21-i ülésnapján fogadta el.

A Kormány határozatai

**A Kormány
1110/2005. (XI. 23.) Korm.
határozata**

**az egységes közszolgálati szabályozás kidolgozásáért
és végrehajtásának koordinálásáért felelős
kormány megbízott felmentéséről**

1. A Kormány *Vadász Jánost*, az egységes közszolgálati szabályozás kidolgozásáért és végrehajtásának koordinálásáért felelős kormány megbízottat e tisztségéből – 2005. november 1-jei hatállyal – felmenti.

2. Ez a határozat – az 1. pont kivételével – a közzététele napján lép hatályba, egyidejűleg *Vadász János*nak az egységes közszolgálati szabályozás kidolgozásáért és végrehajtásának koordinálásáért felelős kormány megbízottá történő kinevezéséről szóló 1161/2002. (IX. 26.) Korm. határozat hatályát veszti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
1111/2005. (XI. 23.) Korm.
határozata**

**Életmentő Emlékérem kitüntető jelvény
adományozásáról**

A Kormány

életmentés közben tanúsított hősiesség magatartásuk elismeréseként

Marosi Gyula budapesti,

Pölös Csaba örvezető csongrádi,

Demkóné Simon Katalin makói,

Belusák Attila,

Fridrich Tamás,

Hadnagy László rácalmási,

Keller Ivánné győri,

Kremzer Péter,

Kremzer Norbert törökszentmiklósi,

Nagy István zagyarónai,

Faragó Kristóf,

Pál László,

Pregitzer György,
 Szűcs Tibor perbáli,
 Rostás János,
 Richter Gábor gyáli,
 Maser Ferenc,
 ifj. Gembolya János perőcsényi,
 Ivanovics Iván dunakeszi,
 Nemesné Hári Mónika budapesti,
 Bebesi Zoltán r. százados siófoki,
 Kálló Bertalan fénylesitkei,
 Kanalas Zsolt tiszarádi,
 Czakó István tiszadobi,
 Juhász József nyíregyházi,
 Csanki Imre hódmezővásárhelyi,
 Szabó Mátyás szentesi,
 Pájer László,
 Vágner István gávavencsellői,
 Fábrián Máté szekszárdi

lakos részére az

Életmentő Emlékérem

kitüntető jelvényt

adományozza.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
 miniszterelnök

A külügyminiszter határozatai

A külügyminiszter 2/2005. (XI. 23.) KÜM határozata

**a Magyar Köztársaság és a Lett Köztársaság között
a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás
kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem-
és a vagyoadók területén, Rigában,
2004. május 14-én aláírt Egyezmény megerősítéséről
és kihirdetéséről szóló 2004. évi CXXX. törvény
2. §-a hatálybalépéséről**

A 2004. évi CXXX. törvénnyel a Magyar Közlöny 2004. december 23-i, 199. számában kihirdetett, a Lett Köztársaság és a Magyar Köztársaság között a kettős

adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyoadók területén, Rigában, 2004. május 14-én aláírt Egyezmény 28. cikke szerint a Megállapodás akkor lép hatályba, miután a Szerződő Államok értesítették egymást a hatálybalépéshez szükséges belső törvényi előírások teljesítéséről. Az Egyezmény a későbbi értesítés napján lép hatályba.

A Lett Köztársaság az Egyezmény 28. cikke szerinti tájékoztatást szóbeli jegyzékben 2004. november 8-án megadta, a Magyar Köztársaság 2004. december 22-i válaszigjegyzékében a lett jegyzék átvételét visszaigazolta és az Egyezmény 28. cikke szerinti tájékoztatást megadta.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 2004. évi CXXX. törvény 3. § (4) bekezdésével megállapítom, hogy a Lett Köztársaság és a Magyar Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyoadók területén, Rigában, 2004. május 14-én aláírt Egyezmény megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 2004. évi CXXX. törvény 2. §-a 2004. december 22-én, azaz kettőezer-négy december huszonkettedikén, hatályba lépett.

Dr. Somogyi Ferenc s. k.,
 külügyminiszter

A külügyminiszter 3/2005. (XI. 23.) KÜM határozata

**a Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság között
a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás
kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem-
és a vagyoadók területén, Vilniusban,
2004. május 12-én aláírt Egyezmény megerősítéséről
és kihirdetéséről szóló 2004. évi CXXIX. törvény
2. §-a hatálybalépéséről**

A 2004. évi CXXIX. törvénnyel a Magyar Közlöny 2004. december 23-i, 199. számában kihirdetett, a Litván Köztársaság és a Magyar Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyoadók területén, Vilniusban, 2004. május 12-én aláírt Egyezmény 28. cikke szerint a Megállapodás akkor lép hatályba, miután a Szerződő Államok értesítették egymást a hatálybalépéshez szükséges belső törvényi előírások teljesítéséről. Az Egyezmény a későbbi értesítés napján lép hatályba.

A Litván Köztársaság az Egyezmény 28. cikke szerinti tájékoztatást szóbeli jegyzékben 2004. október 11-én megadta, a Magyar Köztársaság 2004. december 22-i válaszigjegyzékében a litván jegyzék átvételét visszaigazolta és az Egyezmény 28. cikke szerinti tájékoztatást megadta.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 2004. évi CXXIX. törvény 3. § (4) bekezdésével megállapítom, hogy a Litván Köztársaság és a Magyar Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és a vagyonadók területén, Vilniusban, 2004. május 12-én aláírt Egyezmény megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 2004. évi CXXIX. törvény 2. §-a 2004. december 22-én, azaz kettőezer-négy december huszonkettedikén, hatályba lépett.

Dr. Somogyi Ferenc s. k.,
külgügyminiszter

VI. rész

KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMEÉNYEK

A Központi Kárrendezési Iroda

k ö z l e m é n y e

a 2006. január 9–20-ig

terjedő időszak

– II/1. földalapra vonatkozó –

termőföld árveréseiről

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 2006. január 9–20-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1995. évi LXIII. törvény 1. §-ával módosított 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának (2) bekezdése alapján (II/1. földalap) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

1. Az ingatlanok tehermentesen kerülnek árverésre, kivéve az 1991. évi XXV. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében meghatározott AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésének kötelezettségét.

2. Az ingatlanok adatai és térképe az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat hirdetőtábláján és a gazdálkodó szervezetnél, valamint az árverés helyszínén megtekinthetők.

3. Az ingatlanok AK értékben kerülnek árverezésre. Amennyiben az igénybejelentés alapján egyezség jön létre, úgy az 1000 Ft/AK értékben kerül átszámításra, az egyezség tényét az árverésen be kell jelenteni; ha egyezség nem jön létre, egy AK érték az 1991. évi XXV. törvény 22. §-ának (1) bekezdése alapján 3000 Ft/AK kikiáltási áron indul.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1995. évi LXIII. törvény 1. §-ának – a II/1. földalapra vonatkozó – (2) bekezdése alapján az öt megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt,

a) akinek az állandó lakhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és jelenleg is ott rendelkezik állandó bejelentett lakhellyel, vagy

b) a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld tulajdona a település közigazgatási határán belül volt.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak egyrészt személyi igazolványukkal vagy önkormányzati igazolással bizonyíthatják a lakhely szerinti illetékességüket, másrészt a megyei kárrendezési hivatal által hozott határozattal igazolhatják, hogy a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld az adott település közigazgatási határán belül volt. A kárpótlás alapjául szolgáló termőföld fekvését a földhivatal, illetve a megyei kárrendezési iroda is igazolhatja, amennyiben ez a határozatból nem derül ki.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat – a meghatalmazó nevére kiállítva – az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell; a jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

Árverezni a 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 28., 29. és 30. §-ai alapján személyesen, meghatalmazott útján vagy – több kárpótlásra jogosult esetén – együttesen lehet. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdése alapján az árverés vezetője kizárja a további árverésből azt az árverezőt, aki az ajánlat lezárását követően nem él vételi jogával. A kizárt személy az árverési előlegét elveszti. Az elvesztett árverési előleg az államot illeti meg.

A vételi jogot csak az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására (fertőzésmentes és gyommentes állapotban tartására), és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki. Amennyiben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszegi, a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül, és árverés útján lesz értékesítve.

A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost, a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek termőföldre fordított értéknövelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó alapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételnek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

Az árverésen bármely okból meg nem jelenő kárpótlásra jogosult később, a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet; ebből az okból az árverés eredménye nem változtatható meg.

Árverési kifogást nyújthat be az árverésen részt vevő árvevő, továbbá az árverésből kizárt személy az árverés lezárását követő három napon belül a Központi Kárrendezési Irodához.

A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

A termőföld hasznosítását és védelmét szolgáló és/vagy a termőföld értékét növelő meliorációs, öntözési és útépitési beruházások esetében a beruházási költségeknek az állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett értékét kell a földet kiadó részére megtéríteni. A gazdálkodó szervezet által elvégzett számítás helyességét a kárrendezési iroda ellenőrzi.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő termőföld új tulajdonosa a földet átadó gazdálkodó szervezet részére

köteles megtéríteni az új gazdasági évet előkészítő, szükséges fő gazdasági munkáknak (szántás, talajerő-visszapótlás), zöldleltári értékeknek (pl. 3 évnél nem idősebb takarmányvetés) a gazdálkodó szervezet táblatorzskönyve alapján számított ellenértékét. A térítés mértékében és módjában az új tulajdonos és a gazdálkodó szervezet állapodik meg.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő földeket az annak fekvése szerint illetékes körzeti földhivatal adja birtokba.

A gazdálkodó szervezet hozzájárulásával a földhivatal birtokba adja a termőföldet akkor is, ha a birtokbaadás egyéb feltételei fennállanak, de a jogosult az elismert tartozását nem fizette meg, vagy részletfizetésben állapodott meg.

Felhívjuk a tisztelt árvevőket szándékozók figyelmét, hogy a *Tájékoztató az árverés fontosabb szabályairól*, valamint, hogy a *Figyelmeztetés* az összes termőföld árverési hirdeteménnyel kapcsolatban figyelembe veendő.

Központi Kárrendezési Iroda

Győr-Moson-Sopron megye

A Központi Kárrendezési Iroda JÁNOSOMORJA városban, a Kisalföldi Erdőgazdaság Rt., Győr használatában (kezelésében) lévő termőföldből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Jánossomorja, Művelődési Ház
2. Az árverést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. A regisztráció időpontja: 2006. január 17., 11 óra.
4. Az árverés időpontja: 2006. január 18–19–20., 10 óra.
5. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Jánossomorja

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0203/2	1 ha 3210 m ²	erdő	10,04	Közös művelési kötelezettség	
0203/4	7857 m ²	erdő	5,97	Közös művelési kötelezettség	
0203/12	7586 m ²	erdő	5,77	Közös művelési kötelezettség	
0203/18	27 ha 2518 m ²	szántó	757,60		
0203/19	6 ha 7863 m ²	erdő	51,58	Közös művelési kötelezettség	
0463	107 ha 5207 m ²	szántó	3289,06		
0498/3	16 ha 1313 m ²	szántó	448,45		
0498/9	55 ha 822 m ²	szántó	1531,29		
0498/10	4 ha 174 m ²	gyep (legelő)	53,03		
0511/38	12 ha 9892 m ²	erdő	98,72	Közös művelési kötelezettség, erdőfelújítási kötelezettség	4240 Ft/AK

Hatos Sándor s. k.,
kirendeltségvezető

Hajdú-Bihar megye

A Központi Kárrendezési Iroda NYÍRADONY városban, a Kossuth Mgtsz f. a., Nyíradony használatában (kezelésében) lévő földterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre a jogorvoslati eljárás befejezését, és annak jogerőre emelkedését követően az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Nyíradony, Művelődési Ház
2. Az árverést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. A regisztráció időpontja: 2006. január 9., 10–16 óra között.
4. Az árverés időpontja: 2006. január 10., 10 óra.
5. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Nyíradony

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0194/1 a–c	15 ha 9278 m ²	szántó	133,48		
0197 a–b	11 ha 2807 m ²	szántó	109,24		
0317/5	14 ha 8183 m ²	erdő	67,23	Társult erdőgazdálkodás	
0325/1	19 ha 4597 m ²	szántó	107,30		
0325/2	28 ha 515 m ²	erdő	160,30	Társult erdőgazdálkodás	
0338/1	2 ha 9659 m ²	erdő	18,69	Társult erdőgazdálkodás	
0338/2	3865 m ²	erdő	3,09	Elhasznált terület	
0338/3	23 ha 7089 m ²	erdő	163,28	Társult erdőgazdálkodás	
0338/4	21 ha 173 m ²	legelő	60,81		
05/44	18 ha 3044 m ²	erdő	137,88	Társult erdőgazdálkodás	
05/46	8400 m ²	erdő	5,88	Társult erdőgazdálkodás	
05/47	344 m ²	erdő	0,22	Elhasznált terület	
05/48	1003 m ²	erdő	0,63	Elhasznált terület	

Dr. Szabó János s. k.,
kirendeltségvezető

Pályázati felhívás
az oktatási miniszter hatáskörébe tartozó
szakképesítések szakmai vizsgáinak szervezésére
történő jogosultság elnyerésére

Az Oktatási Minisztérium a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 13. §-ának (1) bekezdése, valamint a szakmai vizsga szervezésére való jogosultság feltételeiről szóló 34/2003. (XII. 21.) OM rendelet alapján pályázatot hirdet szakképzést folytató jogi személyiséggel rendelkező intézmények, egyéni vállalkozók részére. A pályázat célja szakmai vizsga szervezésére való jogosultság elnyerése.

Pályázatot adhat be:

az a szakképzést folytató intézmény, amely

a) jogi személyiséggel rendelkezik vagy egyéni vállalkozó,

b) szerepel a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény (a továbbiakban: Fktv.) 8. §-ában meghatározott felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásában, és nyilvántartásba vétele óta legalább 2 év eltelt,

c) eleget tett az Fktv. 9. § (5) bekezdése szerinti – a tevékenységről szóló kétéves – beszámoló készítési kötelezettségének,

d) nincs az illetékes adó- és vámhatóság által nyilvántartott, lejárt köztartozása,

e) nem áll csőd-, végelszámolási, illetve felszámolási eljárás alatt,

f) az Fktv. szerint akkreditált vagy akkreditációja folyamatban van.

A pályázatnak tartalmaznia kell (kitöltési útmutató alapján):

a) azon szakképesítések megnevezését és OKJ azonosító számát, amelyekre a vizsgaszervezési jogot meg kívánja szerezni,

b) azon – 35/1998. (III. 20.) OGY határozatban meghatározott – tervezési statisztikai régió megnevezését, amelyben a vizsgaszervezési tevékenységet el kívánja látni,

c) szakképzéssel kapcsolatos tevékenysége adatokon alapuló bemutatását, százalékban kifejezve azt, hogy árbevételében milyen arányt képvisel a szakképzéssel kapcsolatos tevékenység,

d) szakmai vizsgaszervezési tevékenységének érdemi adatokat tartalmazó bemutatását, illetve akik korábban nem rendelkeztek vizsgáztatási joggal, az erről szóló nyilatkozatot,

e) az általa alkalmazott minőségbiztosítási rendszer leírását, amennyiben minőségbiztosítási tanúsítvánnyal rendelkezik, annak másolatát is,

f) a szakmai vizsga szervezését végző egység bemutatását (a szervezetben elfoglalt helyét, irányítását, az e célra rendelkezésre álló személyi, tárgyi, különös tekintettel az

ügykezelési és titoktartási szabályok betartását biztosító feltételeket),

g) a szakmai vizsga szervezéséért közvetlenül felelős személyek iskolai és szakmai végzettségének, szakmai gyakorlatának, betöltött munkakörének ismertetését,

h) a szakmai vizsga gyakorlati vizsgarészének lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek biztosításának módját és részletes bemutatását,

i) a szakmai vizsgaszervezéssel összefüggő, jogszabályban meghatározott rendelkezések megtartására, valamint a szakmai vizsgáztatási tevékenység folyamatos végzésére vonatkozó kötelezettségvállalást.

A pályázathoz mellékelni kell (kitöltési útmutató alapján):

a) a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény hatálya alá tartozó pályázók esetében (ideértve a közhasznú társaságot is) az illetékes cégbíróság által kibocsátott, a pályázat kiírását megelőző 30 napnál nem régebbi cégkivonat, egyéb pályázók esetében – a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 1. számú mellékletében nevesített felsőoktatási intézmények kivételével – a pályázó egységes szerkezetbe foglalt, hatályos létesítő okiratát (alapító okiratát, alapszabályát), egyéni vállalkozó esetén a vállalkozói igazolvány hiteles másolatát és a nyilvántartásukra illetékes önkormányzat 30 napnál nem régebbi igazolását arról hogy a vállalkozó a nyilvántartásukban szerepel,

b) az Fktv. 8. §-ának (5) bekezdésében meghatározott, a nyilvántartásba vétel tényét igazoló tanúsítvány másolatát,

c) az Fktv. 9. § (5) bekezdése szerint elkészített és a nyilvántartást vezetőnek megküldött, a kétéves tevékenységről szóló beszámoló másolatát,

d) annak igazolását, hogy a szakmai vizsga gyakorlati vizsgarészének lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek rendelkezésre állnak,

e) a FAT akkreditáció másolatát, illetve annak igazolását, hogy az akkreditációs eljárás folyamatban van,

f) gazdasági társaság, illetőleg egyéni vállalkozó esetén a területileg illetékes gazdasági kamara, illetőleg – ahol a szakképesítés nem tartozik gazdasági kamara illetékességébe – a szakképesítésért felelős miniszter által kijelölt, az Szt. 14. § (2) bekezdésében meghatározott szakmai szervezet igazolását, hogy a gyakorlati vizsgarész lebonyolításához szükséges, rendelkezésre álló tárgyi feltételek a jogszabályi előírásoknak megfelelő minőségűek,

g) annak igazolását, hogy a pályázónak nincs az illetékes adó- és vámhatóság által nyilvántartott tartozása vagy lejárt köztartozása,

h) amennyiben a pályázó a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi II. törvény hatálya alá tartozó szervezet, arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy nem folyik ellene csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás, valamint

i) a rendeletben előírt régiónkénti 26 ezer Ft bírálati díj befizetését igazoló csekk másolatát.

A pályázati kiíráshoz csatolható dokumentumok:

a) képzési és vizsgaszervezési tevékenységével kapcsolatos referenciák,

b) a vizsgaszervezés lebonyolításáért felelős vezető EU irányelveknek megfelelő szerkezetű szakmai önéletrajza (az NSZI honlapjáról letölthető),

A pályázat benyújtásával összefüggő egyéb tudnivalók

A pályázat kizárólag az Oktatási Minisztérium és az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága honlapjáról (www.om.hu, www.omain.hu) letölthető „Pályázati dokumentáció” formátumában fogadható el, mely az ugyanitt letölthető kitöltési útmutató szerint került elkészítésre.

Amennyiben a pályázó a vizsgaszervezési tevékenységet több tervezési statisztikai régió területén is el kívánja látni, mindegyik régió vonatkozásában külön pályázatot kell benyújtania, és valamennyi pályázaton fel kell tüntetnie az összesen benyújtott pályázatai számát. Ebben az esetben a közhiteles mellékleteket csak az egyik pályázathoz kell csatolnia. A többi pályázathoz a mellékletek fénymásolatban is csatolhatók, azonban a pályázaton fel kell tüntetni, hogy mely régióra benyújtott pályázathoz csatolta a közhiteles mellékleteket.

A pályázó csak olyan – az oktatási miniszter hatáskörébe tartozó – OKJ szakképesítések vonatkozásában nyújthat be vizsgaszervezési jog megszerzésére irányuló pályázatot, melyekre a nyilvántartási tanúsítvány alapján képzésre jogosult.

A pályázatok elbírálására az oktatási miniszter a gazdasági kamarák, szakmai szövetségek és intézmények, a Felnőttképzési Vállalkozók Szövetsége és az Oktatási Minisztérium képviselőiből bíráló bizottságot hoz létre, és gondoskodik annak működtetéséről.

A szakmai vizsga szervezésére történő jogosultság elnyerésére benyújtott pályázatok elbírálása az 1. és 2. melléklet alapján történik. (1. melléklet; 2. melléklet; letölthető a www.omain.hu címen doc formátumban)

A pályázatokban valótlán adatok, információk közlése megtévesztésnek minősül, és automatikus kizárást eredményez.

A pályázati kiírásban előírt dokumentumok tekintetében hiánypótlásra nincs lehetőség.

A szakképzést folytató intézmény által benyújtott pályázat formai okokból kerül elutasításra, amennyiben a „Formai követelmények” közül bármelyikre „nem” vagy „nincs” a válasz.

A formai követelményeknek megfelelő pályázók közül azok nyernek vizsgaszervezési jogosultságot, amelyek a 2. melléklet szerinti értékelésben legalább 75 pontot érnek.

A szakmai vizsga szervezőjének a feladatait a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet határozza meg.

Kapcsolatfelvétel

A pályázattal kapcsolatban információ kérhető az alábbi elérhetőségeken:

– az OM Szakképzési Helyettes Államtitkárságától a szakkepzesihat@om.hu e-mail címen,

– az OM Alapkezelőtől a vadasz.viola@omain.hu e-mail címen.

Az írásban feltett kérdések az OM és az OM Alapkezelő honlapján kerülnek megválaszolásra.

A pályázat benyújtásának határideje a Magyar Közlönyben történő közzétételtől számított 60 nap.

A pályázattal elnyerhető vizsgaszervezési jogosultság a kihirdetés napjától 2008. június 30-ig érvényes.

A pályázatokat 5 példányban – melyből legalább egy példányon eredeti, cégszerű aláírás szerepel, és minden oldal szignálva van – kell benyújtani az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága címére (1055 Budapest V., Bihari u. 5., 1374 Budapest, Pf. 564). A borítékon fel kell tüntetni a „VIZSGASZERVEZÉS 2005” megnevezést. Határidő után postára adott pályázatok nem kerülnek értékelésre.

A statisztikai tervezési régióként befizetendő bírálati díjat az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága MÁK 10032000-00285128-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú bankszámlájára kell befizetni. Az átutalásra rá kell írni: „VIZSGASZERVEZÉS”.

A pályázati kiírásban nem érintett kérdésekben a szakmai vizsga szervezésére való jogosultság feltételeiről szóló 34/2003. (XII. 21.) OM rendelet előírásait kell iránymutatónak tekinteni.

A pályázat eredményéről, a szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézmények, szervezetek az oktatási miniszter rendeletéből értesülhetnek, amelyet 2006. február 28-ig a Magyar Közlönyben kell megjelentetni.

1. melléklet**Formai követelmények ellenőrző lap**

Pályázat száma:

	van	nincs
a) Pályázott szakképesítések megnevezése, OKJ száma		
b) Pályázott régiók megnevezése		
c) Szakképzési tevékenység bemutatása		
d) Szakmai vizsgaszervezési tevékenység bemutatása, vagy nyilatkozat arról, hogy korábban erre nem volt feljogosítva		
e) Minőségbiztosítási rendszer bemutatása		
f) Vizsgaszervező egység bemutatása		
g) Szakmai vizsga szervezéséért felelős személyek iskolai és szakmai végzettségének, szakmai gyakorlatának ismertetése		
h) A gyakorlati vizsgarész tárgyi feltételeinek bemutatása		
i) A vizsgaszervezési jogszabályi előírások megtartására irányuló kötelezettségvállalás		

A pályázat kötelező mellékletei:

	van	nincs
a) Cégek kivonat, cégbejegyzés, létesítő okirat vagy vállalkozói igazolvány másolata		
b) Felnőttképzési nyilvántartásba vételi tanúsítvány másolata		
c) FAT tanúsítvány, vagy annak igazolása, hogy az akkreditáció folyamatban van		
d) Képzési tevékenységről szóló kétéves beszámoló másolata		
e) Gyakorlati vizsga feltételeinek meglétéről szóló igazolás		
f) Kamarai (adott esetben szakmai szervezeti) igazolás arról, hogy a gyakorlati vizsga tárgyi feltételei a jogszabályban előírtaknak megfelelően		
g) Igazolások arról, hogy nincs adó-, vám- és lejárt köztartozása		
h) Ha az 1991. évi IL. törvény hatálya alá tartozik, nyilatkozat arról, hogy nem áll felszámolási vagy csődeljárás alatt*		
i) Bírálati díj befizetésének igazolása		

* A törvény hatálya alá nem tartozó intézményeknél a van rubrikát kell bejelölni.

2. melléklet**Értékelő lap**

Pályázat száma:

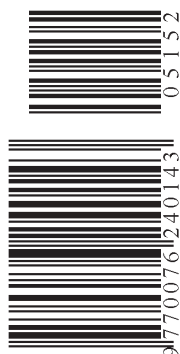
Értékelési szempont	Maximálisan adható pontszám	Elért pontszám
Tevékenységeiben a szakképzés súlya	10	
Szakképzéssel kapcsolatos szakmai múlt a pályázatban szereplő szakképesítések vonatkozásában	20	
Vizsgaszervezési gyakorlat	10	
Referenciákból megállapítható szakképzési és vizsgaszervezési tevékenység	10	

Értékelési szempont	Maximálisan adható pontszám	Elért pontszám
A vizsgáztatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek:		
– minőségbiztosítási tanúsítvány megléte	10	
– a vizsgaszervező egység vezetőjének, dolgozóinak szakmai felkészültsége	10	
– az irattározás, titkosítás, őrzés feltételei	5	
– gyakorlati vizsga tárgyi feltételei, minősége	15	
– rendelkezik-e a pályázott régió egészére kiterjedő hálózattal	5	
– a vizsgáztatáshoz szükséges személyi, tárgyi feltételek valamennyi helyszínen biztosítottak-e	5	
<i>Összesen:</i>	<i>100</i>	

200..... hó nap

Értékelte:

Ellenőrizte:

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában vagy a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275), illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2005. évi éves előfizetési díj: 89 148 Ft. Egy példány ára: 184 Ft 16 oldal terjedelemig, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

05.3156 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.